

Minnisblað til landbúnaðar- og sjávarútvegsnefndar Alþingis vegna *Frumvarps til laga um breytingar á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands* (þ.skj. nr. 131).

Á fundi með Sjávarútvegs- og landbúnaðarnefnd Alþingis þ. 7. nóv. s.l. var undirritaður beðinn um að senda nefndinni röksemdir í minnisblaði, ásamt ítarefni.

Í frumvarpinu er fjallað um tilfærslu verkefna milli ráðuneyta og í greinargerð kemur fram að frumvarpið sé lagt fram „með það fyrir augum að hagræða, einfalda stjórnsýslu og skipa skyldum málum undir eina stjórn“. Það er mat undirritaðs, að þær breytingar, sem fyrirhugaðar eru á stjórnsýslu skógræktarmála, gangi í þveröfuga átt. Á það m.a. um stjórnsýslu skógræktarrannsókna.

Í frumvarpinu er lagt til að kljúfa skógrækt á milli tveggja ráðuneyta, með því að „nytjaskógrækt á bújörðum“ verði aðgreind frá öðrum þáttum skógræktarstarfs í landinu. „Nytjaskógrækt á bújörðum“ verði vistuð í sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneyti, en aðrir þættir skógræktarstarfs í umhverfisráðuneyti. Hvergi er þessi háttur rökstuddur né skýrður í greinargerð með frumvarpinu. Notkun skógræktarhugtaksins „nytjaskógrækt á bújörðum“ er t.a.m. ekki skilgreind í frumvarpinu, en væntanlega er með þessu átt við, að stærsti framkvæmdaþátturinn, Landshlutaverkefni í skógrækt, verði eftir hjá sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneyti. Um þau verkefni gilda sérstök lög (nr. 95/2006) sem hvergi eru nefnd í frumvarpinu.

Við samlestur á frumvarpinu og nýlega samþykktum lögum um landshlutaverkefni í skógrækt (nr. 95 / 2006) er þó óljóst hvaða þættir skógræktarstarfs eigi að lúta forsjá hinna ýmsu ráðuneyta. Í 2. gr. laga um landshlutaverkefni eru hugtök skilgreind og skógrækt á lögbýlum skipt í fernskonar flokka (1. *Fjölnytjaskógrækt*; 2. *Nytjaskógrækt*; 3. *Landbótaskógrækt*; 4. *Skjólbelti*). Í 25. gr. frumvarpsins er kveðið á um að sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra fari með „þau málefni sem varða ræktun nytjaskóga á bújörðum“. Má skilja frumvarpið svo, að umhverfisráðherra skuli hér eftir fara með þau málefni er varða fjölnytjaskógrækt (innan og utan bújarða), landbótaskógrækt (innan og utan bújarða), skjólbelti (innan og utan bújarða) og **nytjaskógrækt utan bújarða**, en að sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra skuli einungis fara með afmarkaðan hluta skógræktarstarfs í landinu, þ.e. **nytjaskógrækt á bújörðum**. Þessi atriði verður að skýra betur en gert er í frumvarpinu og samræma hugtakanotkun.

Í langflestum Evrópulöndum eru skógræktarmál á hendi *eins* ráðuneytis: ýmist er málaflokkurinn á hendi umhverfisráðuneytis, landbúnaðarráðuneytis, ráðuneytis landbúnaðar OG umhverfismála, ellegar sérstaks skógarmálaráðuneytis, eftir atvikum (sjá fylgibréf 1: *Vistun skógræktar í ráðuneytum Evrópulanda.doc*). Eina hugsanlega undantekningin á þessu er Lúxemborg, en ekki hefur tekist að afla upplýsinga um með hvaða hætti skógræktarmálum í Lúxemborg er skipt milli umhverfisráðuneytis og „landbúnaðar-, vínræktar og byggðaðróunarráðuneytis“. Ekki þekkist í öðrum Evrópulöndum að vista mismunandi áherslur í skógræktarmálum hver undir sínu

ráðuneyti. Er þetta sérstaklega athyglisvert í ljósi þess að hvergi í Evrópu eru skógar jafn lítill hluti af heildarflatarmáli lands og hér á landi.

Samkvæmt frumvarpinu eiga fjárveitingar til skógræktarrannsókna áfram að vera hjá sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytinu, en Rannsóknastöð Skógræktar ríkisins á Mógilsá að flytjast til umhverfisráðuneytis. Skv. athugasemdum við frumvarpið¹ eiga sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra og umhverfisráðherra (í samráði við Bændasamtök Íslands) að standa í sameiningu að gerð rannsóknasamnings við Rannsóknastöð Skógræktar ríkisins á Mógilsá til þriggja til fimm ára um rannsóknir í þágu landbúnaðar, í fyrsta sinn á árinu 2008. Fjárveitingar, sem hingað til hefur verið varið til skógræktarrannsókna verði í framtíðinni varið til landbúnaðarrannsókna, eins og fram kemur í athugasemdum. Þótt skógrækt geti að sjálfsögðu vel talist landbúnaður, er ástæða til að kveða skýrar að orði um ráðstöfun grunnfjármögnunar Rannsóknastöðvarinnar á fjárlögum, þannig að ljóst sé að fjárveitingin skili sér eftirleiðis til skógræktarrannsókna en veiti ekki heimild til að flytja fjármuni til þeirra landbúnaðarrannsókna sem ekki tengjast skógrækt.

Í þessu sambandi skal minnt á gildandi *Reglugerð um Rannsóknastöð Skógræktar ríkisins* (sjá fylgibréf 2: *Reglugerð um RSr 1990.doc*). Eftir þeirri reglugerð hefur Rannsóknastöðin á Mógilsá starfað frá árinu 1990 og samkvæmt henni skal skipa fagråd til fjögurra ára í senn. Í stað þess að gera sérstakan rannsóknasamning milli ráðuneyta og Bændasamtaka Íslands (skv. frv.) ætti að skoða þann möguleika, að endurskoða reglugerðina með tilliti til skipunar fagráðs eða stjórnar yfir Rannsóknastöðinni á Mógilsá, þannig að hún verði skipuð helstu hagsmunaaðilum í íslenskri skógrækt (s.s. Landssamtökum skógareigenda, Skógræktarfélagi Íslands, Umhverfisráðuneyti, Sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneyti).

Virðingarfyllt,

f.h. Rannsóknastöðvar Skógræktar ríkisins á Mógilsá,

Dr. Aðalsteinn Sigurgeirsson
forstöðumaður

¹ „Fjármunir til hagnýtra rannsóknaverkefna á sviði landbúnaðar, sem nú eru á viðfangsefni 04-32H-1.10 Rannsóknastöð Skógræktar ríkisins á Mógilsá, verða áfram hjá sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneyti. Gert er ráð fyrir að sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytið í samráði við Bændasamtök Íslands og umhverfisráðuneyti geri samning til þriggja ára við Skógrækt ríkisins um að Rannsóknastöðin að Mógilsá annist tilteknar rannsóknir í þágu landbúnaðar fyrir a.m.k. andvirði þeirrar fjárhæðar árlega með sama hætti og verið hefur til þessa.“

Fylgibréf 2. Reglugerð um Rannsóknastöð Skógræktar ríkisins á Mógilsá

1. gr.

Rannsóknastöðin er sérstök deild innan Skógræktar ríkisins, sem heyrir beint undir skógræktarstjóra.

2. gr.

Rannsóknastöðin skal starfa að hvers kyns rannsóknum sem hafa þýðingu fyrir ræktun trjáa og skóga á Íslandi

1. að afla tegunda og kvæma af trjám og rannsaka vöxt þeirra og þrif við mismunandi skilyrði í landinu.
2. að rannsaka innlendar trjátegundir.
3. að rannsaka og þróa ræktunaraðferðir sem auka öryggi og framleiðni í ræktun trjáa.
4. að rannsaka erfðir trjáa og stunda kynbætur.
5. að rannsaka vaxtarskilyrði til trjáræktar.
6. að kynna innlendar og erlendar niðurstöður rannsókna sem þýðingu hafa fyrir skógrækt á Íslandi.

3. gr.

Ráðherra skógræktarmála skipar sjö menn í fagráð til fjögurra ára í senn. Fagráðið skal taka ákvarðanir um rannsóknaverkefni og afgreiða rannsóknáætlanir. Þá skal ráðið fylgjast með framvindu rannsókna, koma með ábendingar þar að lútandi og tillögur um ný rannsóknaverkefni.

Í fagráði skulu sitja: Skógræktarstjóri ríkisins, fulltrúi tilnefndur af Rannsóknastofnun landbúnaðarins, fulltrúi tilnefndur af Skógræktarfélagi Íslands, fulltrúi starfsmanna á Mógilsá, fulltrúi tilnefndur af Raunvísindastofnun Háskóla Íslands og fulltrúi tilnefndur af Félagi garðplöntuframleiðenda. Ráðherra skipar formann án tilnefningar.

4. gr.

Ráðherra skipar forstöðumann stöðvarinnar að fengnum tillögum fagráðs til sex ára í senn.

5. gr.

Forstöðumaður hefur á hendi daglega stjórn rannsóknastöðvarinnar og umsjón með rekstri hennar. Rannsóknáætlanir skulu unnar af starfsmönnum stöðvarinnar. Gerðar skulu:

- a) langtímaáætlanir til fimm ára í senn.
- b) tillögur til fjárlaga, unnar með hliðsjón af langtímaáætlun. Fjárlagatillögur skulu unnar undir verkstjórn skógræktarstjóra. Rannsóknastöðin hefur sjálfstætt fjárlaga- og greiðslunúmer.
- c) verk- og fjárhagsáætlun fyrir hvert ár, þegar fjárveitingar liggja fyrir.

Ofangreindar áætlanir skulu allar lagðar fyrir fagráð til umfjöllunar og samþykktar.

6. gr.

Forstöðumaður skal semja ársskýrslu um störf stöðvarinnar. Skýrslan skal lögð fyrir fagráð og birt með starfsskýrslu Skógræktar ríkisins.

7.gr.

Niðurstöður úr rannsóknastarfi skal kynna í viðurkenndum vísindaritum, skýrslum eða á öðrum vettvangi, eftir því sem efni standa til.

8.gr.

Forstöðumanni ber í samráði við skógræktarstjóra að stuðla að samstarfi við aðrar deildir Skógræktar ríkisins um sameiginleg verkefni svo sem kynningarstarf og viðfangsefni sem varða stofnunina alla.

Forstöðumaður rannsóknastöðvarinnar getur, með samþykki skógræktarstjóra, falið starfsmönnum Skógræktar ríkisins rannsóknastörf sem gerð verða í umdæmum þeirra. Skógræktarstjóri getur falið rannsóknastöðinni sérverkefni í þágu Skógræktar ríkisins er samræmist verksviði stöðvarinnar. Fagráð skal fjalla um slík samskipti. Fyrir þessi verk komi gagnkvæmar greiðslur.

9.gr.

Rannsóknastöðin annast innra gæðaeftirlit á gróðursetningu Skógrækar ríkisins og skulu slík verkefni skipulögð og unnin í samráði við aðrar deildir Skógræktar ríkisins, en lögð fyrir fagráð og felld inn í aðra starfsemi stöðvarinnar.

10.gr.

Með reglum þessum eru felldar úr gildi reglur nr. 11. 19. apríl 1968.

11.gr.

Reglur þessar öðlast þegar gildi.

Landbúnaðarráðuneytið, 4. júlí 1990.

Steingrímur J. Sigfússon. / Jón Höskuldsson

Fylgibréf 1. Vistun skógræktarmála í ráðuneytum Evrópulanda og meðal þrettán landa utan Evrópu. Tekið saman af Aðalsteini Sigurgeirssyni fyrir sjávarútvegs- og landbúnaðarnefnd Alþingis þ. 9. nóvember 2007.

Evrópuland	Land- búnað ar- ráðu- neyti	Um- hverfis- ráðu- neyti	Annað (s.s. „Skógræktar- ráðuneyti“, „Umhverfis- OG landbúnaðarráð- uneyti“	Heiti ráðuneytis (isl., e.) sem fer með forræði skógræktarmála í hverju landi
ALBANÍA		X		Umhverfis-, skógræktar- og vatnaráðuneytið [<i>Ministry of Environment, Forestry and Water Administration</i>]
ANDORRA			X	Landbúnaðar- og umhverfissráðuneytið [<i>Ministry of Agriculture and the Environment</i>]
AUSTURRÍKI			X	Landbúnaðar-, skógræktar- og umhverfissráðuneytið [<i>Federal Ministry of Agriculture, Forestry, Environment</i>]
BELGÍA (FLÆMINGJALAND)			X	Flæmska ráðuneyti opinberra framkvæmda, orkumála, umhverfis og náttúru [<i>Flemish Ministry for Public Works, Energy, Environment and Nature</i>]
BELGÍA (VALLÓNÍA)			X	Landbúnaðar-, byggðapróunar-, umhverfis- og ferðamálaráðuneytið [<i>Ministry for Agriculture, Rural Development, Environment and Tourism</i>]
BELGÍA (BRUSSEL)		X		Ráðuneyti umhverfismála, orkumála og vatnamálastefnumótunar [<i>Ministry of the Brussels Capital Region assigned for Environment, Energy and Water Policies</i>]
BOSNÍA OG HERSEGOVÍNA	X			Landbúnaðar-, vatnsnýtingar- og skógræktarmálaráðuneytið [<i>Federal Ministry of Agriculture, Water Management and Forestry</i>]
BÚLGARÍA	X			Landbúnaðar- og skógræktarmálaráðuneytið [<i>Ministry of Agriculture and Forestry</i>]
DANMÖRK		X		Umhverfissráðuneytið [<i>Ministry of the Environment</i>]
EISTLAND		X		Umhverfissráðuneytið [<i>Ministry of the Environment</i>]

ENGLAND (sjálfstjórn í skógræktarmálum innan Stóra-Bretlands)			X	Umhverfis-, matvæla – og byggðamálaráðuneyti [Department for Environment, Food and Rural Affairs]
EVROPU-SAMBANDIÐ	X			Landbúnaðar- og byggðapróunarmál [<i>DG Agriculture and Rural Development</i>]
FINNLAND	X			Landbúnaðar- og skógræktarmálaráðuneytið [<i>Ministry of Agriculture and Forestry</i>]
FRAKKLAND	X			Landbúnaðar- og matvælaráðuneytið (Ministere de l'Agriculture de l'Alimentation)
GEORGÍA		X		Ráðuneyti umhverfisverndar og náttúruauðlinda [<i>Ministry of Environment Protection and Nature Resource</i>]
GRIKKLAND	X			Ráðuneyti byggðamála og matvæla [<i>Ministry of Rural Development and Food</i>]
HOLLAND			X	Ráðuneyti landbúnaðar, náttúru og matvælagæða [<i>Ministry of Agriculture, Nature and Food Quality</i>]
ÍRLAND	X			Landbúnaðar- og matvælaráðuneytið [<i>The Department of Agriculture and Food</i>]
ÍSLAND	X			Landbúnaðarráðuneytið [<i>Ministry of Agriculture</i>]
ÍTALÍA	X			Ráðuneyti stefnumörkunar í málefnum landbúnaðar, matvæla og skógræktar [<i>Ministry of Agricultural, Food and Forest Policies</i>]
KRÓTÍA	X			Landbúnaðar-, skógræktar- og vatnsnýtingar [<i>Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management</i>]
KÝPUR			X	Ráðuneyti landbúnaðar, náttúruauðlinda og umhverfis [<i>Ministry of Agriculture, Natural Resources and Environment</i>]
LETTLAND	X			Landbúnaðarráðuneytið [<i>Ministry of Agriculture</i>]
LIECHTENSTEIN			X	Umhverfis-, landbúnaðar- og skógræktarmálaráðuneytið [<i>Ministry for Environment, Agriculture and Forestry</i>]

LITHAUGALAND		X		Umhverfísráðuneytið [<i>Ministry of Environment</i>]
LÚXEMBURG	(x)	(x)	X	Umhverfísráðuneytið OG landbúnaðar-, vínræktar og byggðapróunarráðuneytið [<i>Ministry of Environment / Ministry of Agriculture, Viticulture and Rural Development</i>]
MAKEDÓNÍA	X			Ráðuneyti landbúnaðar, skógræktar og vatnshags [<i>Ministry of Agriculture, Forestry and Water Economy</i>]
MALTA			X	Byggðamála- og umhverfísráðuneytið [<i>Ministry for Rural Affairs and the Environment</i>]
MOLDÓVA		X		Ráðuneyti vistfræði og náttúruauðlinda [<i>Ministry of Ecology and Natural Resources</i>]
MÓNAKÓ			X	Ráðuneyti alþjóðasamstarfs um umhverfi og þróunarmál (Ministre plénipotentiaire chargé de la coopération internationale pour l'environnement et le développement)
NOREGUR	X			Landbúnaðar- og matvælaráðuneytið [<i>Ministry of Agriculture and Food</i>]
PÓLLAND		X		Umhverfísráðuneytið (<i>Ministry of Environment</i>)
PORTÚGAL	X			Ráðuneyti landbúnaðar, byggðapróunar og fiskveiða [<i>Ministry of Agriculture, Rural Development and Fisheries</i>]
RÚMENÍA	X			Ráðuneyti landbúnaðar og byggðapróunar [<i>Ministry of Agriculture and Rural Development</i>]
RÚSSNESKA SAMBANDS- LÝÐVELDIÐ			X	Ráðuneyti náttúruauðlinda [<i>Ministry of Natural Resources</i>]
SERBÍA	X			Ráðuneyti landbúnaðar, skógræktar og vatnsnýtingar [<i>Ministry for Agriculture, Forestry and Water Management</i>]
SKOTLAND (sjálfstjórn í skógræktarmálum innan Stóra-Bretlands)			X	Byggðamála- og umhverfísráðuneyti [<i>Ministry of Rural Affairs and the Environment</i>]
SLÓVAKÍA	X			Landbúnaðarráðuneytið [<i>Ministry of Agriculture</i>]

SLOVENÍA	X			Landbúnaðar-, skógræktar- og matvælaráðuneytið [<i>Ministry of Agriculture, Forestry and Food</i>]
SPÁNN		X		Umhverfismálaráðuneytið [<i>Ministry of Environment</i>]
SVISS		X		Ráðuneyti umhverfis, samgangna, orku og fjarskipta [<i>Ministry for the Environment, Transport, Energy and Communications</i>]
SVÍÐJÓÐ	X			Landbúnaðar-, matvæla- og sjávarútvegsmálaráðuneytið [<i>Ministry of Agriculture, Food and Fisheries</i>]
SVARTFJALLALAND	X			Landbúnaðar-, skógræktar og vatnsnýtingarmálaráðuneytið [<i>Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management</i>]
TÉKKLAND	X			Landbúnaðarráðuneytið [<i>Ministry of Agriculture</i>]
TYRKLAND		X		Umhverfis- og skógræktarráðuneytið [<i>Ministry of Environment & Forestry</i>]
UNGVERJALAND	X			Ráðuneyti landbúnaðar og byggðaðróunar [<i>Ministry of Agriculture and Regional Development</i>]
ÚKRAÍNA		X		Umhverfisverndarráðuneyti [<i>Ministry of Environmental Protection</i>]
WALES (Sjálfstjórn í skógræktarmálum innan Stóra-Bretlands)			X	Byggðamálaráðuneyti [<i>Ministry for Rural Affairs</i>]
ÞÝSKALAND	X			Ráðuneytið matvæla, landbúnaðar og neytendaverndar [<i>Federal Ministry of Food, Agriculture and Consumer Protection</i>]

Nokkur lönd utan Evrópu	Landbúnaðarráðuneyti	Umhverfisráðuneyti	Annað (s.s. „skógarmálaráðuneyti“, „ráðuneyti náttúruauðlinda“ eða „umhverfis- og landbúnaðarráðuneyti“)	Nafn ráðuneytis (ísl., e.) sem fer með forræði skógræktarmála í hverju landi
ÁSTRALÍA	X			Ráðuneyti landbúnaðar, sjávarútvegs og skógræktar [<i>Department of Agriculture, Fisheries and Forestry</i>]
BANDARÍKIN	X			Landbúnaðarráðuneytið [<i>United States Department of Agriculture</i>]
BRASILÍA		X		Umhverfis-, vatnsauðlinda-, og Amasons-væðisráðuneytið Ministério do Meio Ambiente, dos Recursos Hídricos e da Amazônia Legal
CHILE	X			Landbúnaðarráðuneytið [<i>Ministerio de Agricultura</i>]
GHANA			X	Ráðuneyti landrænna auðlinda, skógræktar og náma [<i>Ministry of Lands, Forestry and Mines</i>]
INDLAND		X		Ráðuneyti umhverfis og skóga [<i>Ministry of Environment and Forests</i>]
JAPAN	X			Ráðuneyti landbúnaðar, skógræktar og sjávarútvegs [<i>Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries</i>]

KAMERÚN			X	Ráðuneyti skógræktar og villtra dýra [<i>Ministry of Forestry and Wildlife</i>]
KANADA			X	Ráðuneyti náttúruauðlinda [<i>Ministry of Natural Resources</i>]
KÍNA			X	Ráðuneyti skógræktarmála [<i>Ministry of Forestry</i>]
MALAJSÍA		X		Ráðuneyti náttúruauðlinda og umhverfis [<i>Ministry of Natural Resources and Environment</i>]
NÝJA-SJÁLAND	X			Landbúnaðar- og skógræktarmálaráðuneytið [<i>Ministry of Agriculture and Forestry</i>]
SUÐUR-KÓREA	X			Landbúnaðar- og skógræktarmálaráðuneytið [<i>Ministry of Agriculture and Forestry</i>]

Heimild:

Ministerial Conference on the Protection of Forests in Europe (<http://www.mcpfe.org>)



Nefndasvið Alþingis
Allsherjarnefnd Alþingis

Reykjavík 19. nóvember 2007

Efni: Umsögn um lagafrumvarp, um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands, 130. mál.

Bandalag háskólamanna gerir ekki athugasemdir við þær breytingar sem fyrirhugaðar eru en vill vekja athygli á eftirfarandi:

Við breytingar eins og þær sem fyrirhugaðar eru annars vegar með flutningi vatnamælinga Orkustofnunar og starfsemi Veðurstofu Íslands í nýja stofnun og hins vegar með flutningi málefna og starfsmanna frá Fiskistofu og Umhverfisstofnun til Matvælaeftirlitsins skapast órói og óvissa hjá starfsmönnum stofnananna sem hætta er á að bitni á núverandi og framtíðarrekstri þeirra.

Í fyrra tilfellinu er tekið fram að starfsmönnum skuli boðið starf hjá nýrri stofnun sem stofna á ekki síðar en 1. janúar 2009 en í því síðara er gengið skrefinu lengra og tekið fram að starfsmenn sem flytjast frá Fiskistofu og Umhverfisstofnun til Matvælaeftirlits skuli halda störfum sínum og starfskjörum.

Ljóst er að breytingar verða í báðum tilfellum. Lögð er áhersla á að mál starfsmanna skýrist sem fyrst og unnið verði að þeim í nánú samstarfi við starfsmenn, stéttarfélög og starfsmannaskrifstofu fjármálaráðuneytisins. Ljóst er að vegna þeirrar óvissu sem ríkir um starfsskyldur og starfsstöðvar er komið nokkuð los á starfsmenn, sérstaklega þá er flytjast frá Fiskistofu og Umhverfisstofnun til Matvælaeftirlits. Aðalstöðvar Matvælaeftirlits eru á Selfossi en einu upplýsingar starfsmanna til þessa er að einhver störf færist þangað. Eftir fund með starfsmönnum er ljóst að flestir þeir sem eiga börn á grunn- eða leikskólaaldri munu ekki sætta sig við slíkan flutning og eru þegar farnir að svipast um eftir öðrum störfum. Athygli er vakin á því að eldri starfsmenn kunna að eiga biðlaunarétt þegar af þessum flutningi starfa verður.

Virðingarfyllst,

Stefán Aðalsteinsson,
framkvæmdastjóri BHM.



Allsherjarnefnd Alþingis
Viðt. Selma Hafliðadóttir
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

Alþingi
Erindi nr. P 135/166
komudagur 13.11.2007

Reykjavík, 8. nóvember 2007

Efni: Frv. til laga um tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands, 130 mál.
Tilv: 2007100014

Visað er í bréf allsherjarnefndar Alþingis dags. 22. október sl. þar sem leitað er umsagnar um ofangreint frumvarp.

Stjórn Bændasamtaka Íslands hefur kynnt sér frumvarpið og vill koma á framfæri athugasemdum við þrjá þætti þess.

4. þáttur: Breytingar vegna flutnings landbúnaðarskóla til menntamálaráðuneytis.

Stjórn BÍ leggst ekki gegn tilfærslu skólanna til menntamálaráðuneytisins og telur að sú breyting geti á margan hátt verið jákvæð fyrir landbúnaðarmenntun í landinu. Á hinn bóginn hafa þessir skólar, og einkum þó Landbúnaðarháskóli Íslands, mikilvæga sérstöðu, sem taka verður tillit til. Allar landbúnaðarrannsóknir falla nú undir skólana, eftir að Rannsóknastofnun landbúnaðarins var sameinuð Landbúnaðarháskólanum á Hvanneyri og Garðyrkjuskóla ríkisins með lögum árið 2004 og úr varð Landbúnaðarháskóli Íslands (LBHÍ). Flutningur skólanna, án annarra breytinga, þýðir því, að allt rannsókn- og þróunarstarf á sviði landbúnaðar er fært undir menntamálaráðuneytið, sem er í fullu ósamræmi við aðrar atvinnugreinar, sbr. t.d. Nýsköpunarmiðstöð Íslands, Hafrannsóknastofnun og MATÍS.

Það er óhjákvæmilegt, að atvinnuvegurinn og atvinnuvegaráðuneytið geti haft mótandi áhrif á áherslur í rannsókn- og nýsköpunarstarfi, sem á að þjóna landbúnaðinum. Þegar RALA var sameinuð skólunum, eins og áður sagði, voru þær áhyggjur uppi að rannsóknþátturinn kynni að láta undan síga fyrir fjárförf við kennsluna. Það má nefnilega ekki gleymast, að eftir þá sameiningu er hlutfall rannsóknarfjár af heildarveltu herra en gengur og gerist í öðrum háskólum hér, og Bændasamtökin leggja áherslu á að sú staða verði tryggð til frambúðar. Í því sambandi er vert að minna á þá breytingu, sem gerð var á lögum um rannsóknir í þágu atvinnuveganna nr. 64/1965 við sameininguna 2004, en þá var eftirfarandi málslíð bætt inn í 9. grein laganna:

“Á vegum Landbúnaðarháskóla Íslands skulu stundaðar rannsóknir í þágu landbúnaðarins á sérstöku rannsóknasviði er hafi aðgreindan fjárhag frá annarri starfsemi Landbúnaðarháskóla Íslands.”

Stjórn BÍ leggur áherslu á að þáttur rannsókna verði tryggður í samræmi við þetta lagaákvæði. Rannsóknirnar verði felldar undir sérstakt svið í skólanum, sem fái sjálfstætt fjárlaganúmer, þannig að fjárveitingar hins opinbera til rannsókna við skólann verði sérgreindar á fjárlögum.

Þá leggur stjórn BÍ áherslu á, að aðkoma samtakanna og hins nýja ráðuneytis sjávarútvegs og landbúnaðar verði tryggð með sérlögum um LBHÍ, og 2. mgr. 22. gr. lagafrumvarpsins verði breytt í samræmi við það.

5. þáttur: Breytingar vegna flutnings landgræðslu og skógræktar o.fl.

Stjórn BÍ leggst eindregið gegn því að landgræðsla og skógrækt flytjist frá landbúnaðarráðuneyti til umhverfisráðuneytis. Verkefni á báðum sviðum hafa verið að flytjast til bænda, og horft er til þess að landgræðsla og skógrækt geti orðið vaxandi þættir í tekjuöflun sveitanna í framtíðinni.

Frumvarpið gerir ráð fyrir, að "málefni er varða ræktun nytjaskóga á bújörðum" falli undir sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra. Það verður að túlka svo, að verkefni samkvæmt lögum um landshlutaverkefni í skógrækt nr. 95/2006 verði á forræði sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra, en það virðist hafa farist fyrir að breyta orðum í þeim lögum til samræmis við aðrar breytingar.

Langmesta skógræktarstarfið fer nú fram á vegum landshlutaverkefnanna, og það er því öfugsnúið að færa fagstarf Skógræktar ríkisins, hvort sem er á Mógilsá eða annars staðar, yfir til umhverfisráðuneytisins.

Rannsókn- og þróunarstarfið á Mógilsá (og víðar) miðar fyrst og fremst að því að styrkja grundvöll atvinnuskógræktarinnar með kynbótum, tegundavali og framförum í ræktun, og þess vegna á frekar að treysta tengslin við landshlutaverkefnin heldur en lengja boðleiðirnar.

Í 19. kafla þessa þáttar eru lagðar til breytingar á dýraverndarlögum nr. 15/1994 og lögum um búfjárhald o.fl. nr. 103/2002, sem fela í sér, að reglugerðir um flutning og aflifun búfjár skuli settar samkvæmt lögum um búfjárhald í stað þess að nú lúta flutningar og aflifun allra dýra ákvæðum í dýraverndarlögum.

Þessi breyting, þótt til bóta sé, er alls ófullnægjandi til að skýra valdmörk og einfalda framkvæmd dýraverndar. Eftir stendur t.d. að hestaleigur og reiðskólar, þótt á lögbýlum séu, lúta sérstökum ákvæðum í III. kafla laga um dýravernd nr. 15/1994 um aðbúnað og eftirlit auk ákvæða í lögum um búfjárhald og reglugerðum samkvæmt þeim.

Það er eindregin skoðun stjórnar BÍ, að nú, þegar verið er að endurskoða verkefnaskiptingu milli ráðuneyta, eigi að færa alla yfirstjórn dýraverndarmála til sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra. Undir hann mun heyra "Matvælaeftirlitið" og þar með allir dýralæknar landsins, sem starfa hjá hinu opinbera, en á þeim hvílir framkvæmd dýraverndarmála, þegar til kastanna kemur og verulega reynir á. Þeir eru til þess menntaðir að geta lagt mat á meðferð og ásigkomulag dýra, og því er einboðið að framkvæmd dýraverndar sé falin þeirri stofnun, sem "dýralæknar" tilheyra.

Loks leggur stjórn BÍ til, að stofnunin, sem nefnd er "Matvælaeftirlitið" í frumvarpinu, fái heitið "Matvæla- og dýraheilbrigðisstofnun". Það nafn nær miklu betur utan um það fjölbætta hlutverk, sem stofnuninni er ætlað að sinna og yrði þýtt á enska tungu sem "Food and Veterinary Authority", sem fellur vel að nöfnum systurstofnana í öðrum löndum.

Virðingarfyllst
f.h. Bændasamtaka Íslands


Haraldur Benediktsson

Alþingi
Erindi nr. P 135/791
komudagur 5.12.2007

Dýralæknafélag Íslands
Pósthólf 10263
110 Reykjavík
formaður Sif Traustadóttir
s. 8971525

Reykjavík 24.11.2007

Til allsherjarnefndar.

Félagsfundur Dýralæknafélags Íslands, haldinn í Reykjavík, 24.11.2007 leggur ríka áherslu á að við nafngift nýrrar stofnunar sem verður til um næstu áramót skv. “bandorminum” endurspegli vel starfsemi stofnunarinnar. DÍ bendir sérstaklega á að heilbrigðisþjónusta við dýr er og verður veigamikill þáttur í starfsemi nýrrar stofnunar.

Virðingarfyllst

Sif Traustadóttir
f.h. Dýralæknafélags Íslands

Alþingi
Erindi nr. P 135/145
komudagur 9. 11. 2007

Allherjarnefnd Alþingis,
Alþingi,
150 Reykjavík.

Sendandi:
Dýralæknafélag Íslands,
Sif Traustadóttir, formaður
Pósthólf 10263,
110 Reykjavík

Reykjavík, 8. nóvember 2007

Efni: Umsögn við mál nr. 130 Frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands

Dýralæknafélag Íslands vill leyfa sér að koma með alvarlegar athugasemdir við frumvarpið og benda á ýmsa vankanta sem hlutust af síðustu lagabreytingu (nr.76/2005) sem gerð var á lögum nr.66/1998 um dýralækna og heilbrigðisþjónustu við dýr þegar “Landbúnaðarstofnun” var sett inn í stað “yfirdýralæknir”. Nú þegar til stendur að setja “Matvælaeftirlit” inn í stað “Landbúnaðarstofnun” verða þessir meinbugir enn ljósari.

Lagabreyting sú, sem gerð var við stofnun Landbúnaðarstofnunar var í óþökk Dýralæknafélagsins, þar sem breytingar urðu á frumvarpinu í meðförum þingsins og ekki var lengur tryggt að faglegur yfirmaður dýralækna væri sjálfur dýralæknir. Þar með voru brostnar forsendur fyrir því að hægt væri að skipta yfirdýralækni út fyrir Landbúnaðarstofnun í öllum lögum um dýralækna og dýraheilbrigði.

Dýralæknafélag Íslands vekur athygli á að dýralæknar eru heilbrigðisstarfsmenn og sérfræðingar í dýrasjúkdómum og dýravernd. Félagið leggur á það ríka áherslu að löggjafinn festi í lög að yfirdýralæknir sé hinn faglegi yfirmaður dýralækna á Íslandi og hafi yfirumsjón með öllu því er varðar réttindi og skyldur dýralækna, dýralækningar og heilbrigði dýra.

Hér eru nefnd nokkur dæmi um núverandi vandamál sem verða enn verri eftir breytingu skv. frumvarpinu:

- Ráðherra gefur dýralæknum leyfi til að stunda dýralækningar á Íslandi og getur einnig svipt þá læknisréttindum, hvoru tveggja án þess að yfirdýralæknir eða dýralæknaráð þurfi að gefa umsögn um slíkt, heldur einungis Matvælaeftirlitinu (6.gr. + 18.gr. lög nr. 66/1998).
- Dýralæknum ber skylda að tilkynna Matvælaeftirlitinu þegar þeir hyggjast hefja dýralæknisstörf, flutning og starfslok þar með talið dýralæknar sem annast eingöngu lækningar gæludýra eða búfjár sem ekki eru ætluð til manneldis (6.gr. lög nr. 66/1998).
- Dýralæknum ber að gefa Matvælaeftirlitinu árlega skýrslu um læknisstörf sín, þar með talið sjúkdóma sem ekkert hafa með matvæli að gera auk læknisstarfa á gæludýrum (9.gr lög nr. 66/1998).
- Dýralæknum ber að tilkynna Matvælaeftirlitinu tafarlaust um alvarlega smitsjúkdóma, þó þeir hafi ekkert með matvæli að gera, t.d. “smitandi fósturlát”, “hundafár” o.s.frv. (9. gr. lög nr. 66/1998).
- Umhverfissráðherra getur sett reglugerð um flutning og aflífun dýra annara en búfjár að höfðu samráði við Matvælaeftirlitið (11. + 14. gr., Lög nr. 15/1994).

Að ofangreindu má vera ljóst að fagleg afgreiðsla á málefnum er varða dýralækna, heilbrigði dýra og dýravernd er ekki tryggð þar sem ekki kemur fram í lögnum hvaða fagaðili innan stofnunarinnar skuli fjalla um þessi mál.

Eftirfarandi athugasemdir eru gerðar við frumvarpið:

XIX Kafli

28. grein

Komi: “yfirdýralækni” í stað “Matvælaeftirlitið”

29. grein

Komi: “yfirdýralækni” í stað “Matvælaeftirlitið”

Jafnframt er lagt til að lög um dýravernd nr. 15/1994 verði í heild sinni færð frá umhverfissráðuneytisins til landbúnaðar- og sjávarútvegsráðuneytisins. Þar eru fyrir lög um búfjárhald o.fl. nr. 103/2002 þar sem fjallað er um þær kröfur sem gerðar eru til aðbúnaðar búfjár og nauðsynlegt er talið að umsjón þessara náskyldu verkefna sé á hendi sama ráðuneytis og sömu stofnunar. Hjá landbúnaðar- og sjávarútvegsráðuneytinu og hjá Landbúnaðarstofnun, er saman komin þekking og reynsla við meðferð dýraverndarmála, enda hafa héraðsdýralæknar um áraraðir sinnt ábendingum og aðgerðum vegna illrar meðferðar á dýrum, enda hefur slík þekking og reynsla ekki verið til annars staðar.

Það er því í þágu skilvirkari meðferðar dýraverndarmála og einföldunar í stjórnsýslu sem tillaga er gerð um að færa þennan málaflokk alfarið yfir til landbúnaðar- og sjávarútvegsráðuneytisins, en reynslan hefur sýnt að vinnu í þessum málaflokki hefur verið ábótavant hjá Umhverfissráðuneytinu, enda er þar ekki til staðar sú faglega þekking

sem þarf til að sinna þessum málum svo vel sé. Nú þegar hefur verið tekin ákvörðun um að endurskoða í heild sinni dýraverndarlög og er mikilvægt að sú vinna sem í hönd fer varðandi þá endurskoðun verði unnin af fagfólki sem hefur víðtæka þekkingu á málaflokknum, en í dag er sú þekking einungis til staðar innan Landbúnaðarstofnunar.

XXIII Kafi

35. grein

b-liður falli brott en komi sem ný málsgrein sem orðist svo:

“Yfirdýralæknir annast opinbert eftirlit með smitsjúkdómum bjúfjár samkvæmt lögum þessum”.

Rök: Fjöldi smitsjúkdóma í búfé er ótengdur matvælum, s.s. smitsjúkdómar í refum og minnkum auk annara sjúkdóma í hefðbundnu búfé s.s. fjárkláði, hitasótt í hestum, veiruskita í kúm ofl.

XXXI Kafi

63. grein

b-liður verði endurskoðaður samkvæmt athugasemdum hér að neðan, þar sem Dýralæknafélag Íslands getur engan veginn sætt sig við að yfirdýralæknir hafi ekki yfirumsjón með öllu því er varðar dýralækna og heilbrigðisþjónustu við dýr og leggur til að b-liður verði endurskoðaður samkvæmt athugasemdum hér að neðan.

Eftirfarandi breytingar eru lagðar til á lögum nr. 66/1988 með síðari breytingum:

4. gr. 3. mgr.

Komi: “skulu vísa” í stað “geti vísað”.

Hljóðar þá svo: Sömu aðilar og taldir eru í 2. mgr. skulu vísa ágreiningsmálum varðandi dýralæknisþjónustu til ráðsins.

5. gr. 1. mgr.

Komi: Matvælaeftirlit/yfirdýralæknir

Hljóðar þá svo: Matvælaeftirlitið er ráðherra og ríkisstjórn til ráðuneytis um allt er varðar hollustuhætti við framleiðslu og meðferð bjúfjárafurða en yfirdýralæknir um allt er varðar heilbrigðismál dýra.

5. gr. 2. mgr.

Komi: Matvælaeftirlit/yfirdýralæknir

a-liður Hljóðar þá svo: Matvælaeftirlitið annast yfirstjórn og eftirlit með störfum dýralækna er varðar matvælaframleiðslu, en yfirdýralæknir annast yfirstjórn og eftirlit með störfum dýralækna sem leyfi hafa til að stunda dýralækningar er varða dýrasjúkdóma, lækningar og ávísanir lyfja.

b-liður Hljóðar þá svo: Matvælaeftirlitið annast yfirumsjón með öllu er varðar hollustu dýrafóðurs og eftirlit þar að lútandi en yfirdýralæknir með öllu er varðar heilbrigðismál dýra.

c-liður Hljóðar þá svo: Matvælaeftirlitið annast yfirumsjón með heilbrigðiseftirliti í sláturhúsum, heilbrigði búfjárafurða og framleiðslu mjólkur en yfirdýralæknir hefur yfirumsjón með heilbrigði búfjár.

d-liður Hljóðar þá svo: Yfirdýralæknir annast yfirumsjón með sjúkdómavörnum dýra, forvörnum, fræðslustarfi varðandi búfjársjúkdóma, innflutningi og útflutningi lifandi dýra, erfðaefnis og útgáfu opinberra heilbrigðisvottorða þar að lútandi, en Matvælaeftirlitið annast yfirumsjón með innflutningi og útflutningi búfjárafurða og útgáfu opinberra heilbrigðisvottorða þar að lútandi.

e-liður Hljóðar þá svo: Matvælastofnun annast skipulagningu, gagnaöflun og skýrslugerð varðandi heilbrigðis skoðun sláturafurða og heilbrigðiseftirlit með framleiðslu mjólkur, en yfirdýralæknir varðandi dýrasjúkdóma. Yfirdýralæknir skal einnig afla upplýsinga um heilbrigðisástand dýra en Matvælaeftirlitið um hollustu dýraafurða í öðrum löndum eftir því sem nauðsyn krefur og sjá um árlega útgáfu heilbrigðisskýrslna.

6. gr. 1. mgr.

Komi nákvæmari lýsing á hvaða skilyrði þarf að uppfylla til að fá starfsleyfi sem dýralæknir á Íslandi.

Hljóðar þá svo: Þeir einir eru samkvæmt lögum þessum taldir dýralæknar lokið hafa prófi frá dýralæknaháskóla sem viðurkenndur er af yfirdýralækni að fenginni umsögn dýralæknaráðs.

6. gr. 2. mgr.

Hljóðar þá svo: Þeir einir mega stunda dýralækningar hér á landi sem uppfylla ákvæði 1. mgr. og fengið hafa leyfi ráðherra.

6. gr. 3. mgr.

Komi “yfirdýralæknir” í stað “Matvælaeftirlit”

Hljóðar þá svo: Yfirdýralæknir heldur skrá yfir dýralækna sem hafa leyfi til að stunda dýralækningar.

6. gr. 4. mgr.

Komi “yfirdýralæknir” í stað “Matvælaeftirlit”

Hljóðar þá svo: ... Dýralækni er skylt að tilkynna yfirdýralækni:

6. gr. 5. mgr.

Komi “yfirdýralæknir” í stað “Matvælaeftirlit”

Hljóðar þá svo: ... undir stjórn dýralæknis ef yfirdýralæknir mælir með því.

9. gr. 5. mgr.

Komi: “yfirdýralæknir” í stað “Matvælaeftirlit”

Hljóðar þá svo: ... Hann skal tafarlaust tilkynna yfirdýralækni um sjúkdóminn og gera í samráði við hann ráðstafanir sem þurfa þykir.

9. gr. 6. mgr.

Komi: “yfirdýralæknir” í stað “Matvælaeftirlit”

Hljóðar þá svo: Dýralækni ber að gera árlega skýrslu um læknisstörf sín og senda yfirdýralækni. Hann setur reglur um hvaða upplýsingar skýrslurnar skuli geyma.

18. gr.

Endursamin í stað núgildandi. og komi: “yfirdýralæknir” í stað “Matvælaeftirlit”

Hjóðar þá svo: Uppfylli dýralæknir, sem hefur læknisleyfi, ekki lengur þær kröfur sem gerðar voru er læknisleyfi var veitt, svo sem vegna bilunar á andlegri heilsu, misnotkunar vímuefna eða hann vanræki skyldur sínar og störf, fari út fyrir verksvið sitt eða brjóti alvarlega í bága við fyrirmæli sem dýralæknum er skylt að starfa eftir ber yfirdýralækni að áminna hann og greina ráðherra frá málavöxtum. Nú kemur ítrekuð áminning ekki að haldi skal þá ráðherra leita álits dýralæknaráðs og má hann svipta viðkomandi dýralækni lækningaleyfi að fullu eða um tiltekinn tíma, ef dýralæknaráð leggur það til.

Rök: Það er óásættanlegt að ráðherra geti svipt dýralækni leyfi til lækninga án þess að bera það undir yfirdýralækni eða dýralæknaráð.

XXXII Kafli

64. grein

b-liður verði endurskoðaður í heild sinni þar sem Dýralæknafélag Íslands telur að yfirdýralæknir eigi að hafa yfirumsjón með öllu því er varðar dýrasjúkdóma, sbr. lög nr. 25/1993 með síðari breytingum.

Þessi lög fjalla fyrst og fremst um dýrasjúkdóma, aðeins að litlu leyti um dýraafurðir. Eins og sést best á sjúkdómalistanum í viðaukunum er aðeins brot af þeim sjúðómum sem löggin taka til sem hafa áhrif á matvæli eða hættu á smiti í fólk. Þar sem löggin taka til sjúkdóma í öllum dýrum kemur einkennilega út að í stað yfirdýralæknis standi nú Landbúnaðarstofnun enn ankannalegra væri ef stæði Matvælaeftirlitið. Leggur því Dýralæknafélag Íslands til að í lögum um dýrasjúkdóma komi yfirdýralæknir í stað Matvælaeftirlits hvarvetna nema það varði matvælaöryggi.

XXXVII Kafli

65. grein

Sláturdýr, sem komin eru í sláturhúsrétt, má eigi flytja þaðan til lífs heldur skal þeim slátrað, nema til komi leyfi yfirdýralæknis.

69. grein

b-liður í 6. grein laganna standi “yfirdýralæknir” áfram.

XXXVIII Kafli

70. grein

d-liður í stað “Matvælaeftirlitið eða fulltrúi þess” komi “yfirdýralæknir eða fulltrúi hans”

Rök: Yfirdýralæknir á að hafa yfirumsjón með dýrasjúkdómum.

XL I Kafli
73. grein

Í stað “Matvælaeftirlit” komi “yfirdýralæknir”.

XLII Kafli
74. grein

Í stað “Matvælaeftirlit” komi “yfirdýralæknir” í öllum nefndum tilvikum.

Rök: Yfirdýralæknir á að hafa faglega umsögn um allt er varðar dýralyf og notkun þeirra, sbr. landlæknir fyrir hönd lækna.

XLIII Kafli
75. grein

b-liður í stað “Matvælaeftirlit” komi “yfirdýralæknir” í 2. mgr. 13. greinar laga um dýravernd.

Athugasemdir hafa verið gerðar við aðrar breytingar hér að ofan, sjá XIX Kafla.

XLV Kafli
77. grein

Í stað “Matvælaeftirlitið” komi “yfirdýralæknir”.

Rök: Margir dýrasjúkdómar sem ógnað geta almannaheill eru ekki tengdir matvælum s.s. fuglaflensa, hundaeði ofl.

XLVI Kafli
78. grein

b-liður í stað “Matvælaeftirlit” komi “yfirdýralæknir”.

Rök: Lögin fjalla um varnir gegn fisksjúkdómum ekki um matvæli.

Að síðustu ítrekar Dýralæknafélagið að hin nýja stofnun samkvæmt frumvarpinu verði nefnd: **Matvæla- og dýraheilbrigðisstofnun** þar sem það lýsir megin viðfangsefnum hennar. Matvælaeftirlit er villandi nafngift.

Virðingarfyllst,



fyrir hönd Dýralæknafélags Íslands
Sif Traustadóttir
formaður

Alþingi
Erindi nr. P 135/143
komudagur 9. 11. 2007



Allsherjarnefnd Alþingis
Alþingi
150 Reykjavík

Reykjavík, 9. nóvember 2007
139-07-áv

Varðar: Umsögn um frumvarp til laga um tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands, 130. mál.

Við er til bréfs nefndarinnar til Einkaleyfastofu, dags. 22. október sl.

Í ofangreindu frumvarpi til laga er í 9. þætti fjallað um breytingar vegna flutnings Einkaleyfastofu til viðskiptaráðuneytis.

Í 84. – 87. gr. eru lagðar til breytingar á ýmsum lögum er varða þau málefni sem Einkaleyfastofan fer með. Eitt af helstu verkefnum stofnunarinnar er að annast skráningu vörumerkja. Í lögum um vörumerki, nr. 45/1997 er m.a. í 34., 62. og 65. gr. kveðið á um að ráðherra komi að tilteknum málum. Ekki er tilgreint hvaða ráðherra um sé að ræða í lagatextanum en í greinargerð með frumvarpi sem varð að lögum nr. 45/1997 kemur fram að hér sé átt við iðnaðarráðherra.

Í ofangreindu frumvarpi um tilfærslu verkefna er ekki lögð til breyting á lögum um vörumerki, nr. 45/1997.

Það er mat Einkaleyfastofu að þar sem ætlunin er að allir þeir málaflokkar sem stofnunin annast nú flytjist frá iðnaðarráðherra til viðskiptaráðherra beri að breyta fyrrgreindum ákvæðum í lögum um vörumerki nr. 45/1997 þannig að skýrt komi fram að viðskiptaráðherra fari með málefni vörumerkja.

Virðingarfyllst,

Ásta Valdimarsdóttir,

forstjóri Einkaleyfastofu

Alþingi
Erindi nr. P 135/374
komudagur 23. 11. 2007

EYÞING – Samband sveitarfélaga í Eyjafirði og Þingeyjarsýslum –
Strandgötu 29; 600 Akureyri; Sími 464-9933; kt. 561192-2199; Netfang eything@eything.is

Akureyri 22. nóvember 2007

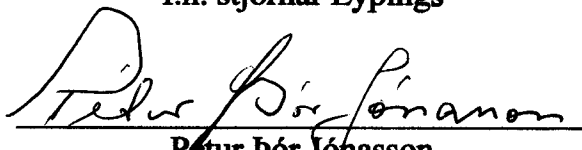
Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8 - 10
150 Reykjavík

Stjórn Eypings hefur fengið til umsagnar frá allsherjarnefnd Alþingis frumvarp til laga um tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands, 130. mál, breyting ýmissa laga. Stjórnin samþykkti eftirfarandi:

Stjórnin telur mikilvægt að með flutningi málaflokks sveitarfélaganna til samgönguráðuneytisins verði heiti ráðuneytisins breytt í samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneyti.

Frumvarpið tekur m.a. á sameiningu landbúnaðar- og sjávarútvegsmála í eitt ráðuneyti. Stjórn Eypings telur að skoða eigi hvort ekki sé skynsamlegt að sameina landbúnaðar-, sjávarútvegs- og iðnaðarmálefni í eitt atvinnumálaráðuneyti. Stjórnin gerir að öðru leyti ekki athugasemdir við einstaka þætti frumvarpsins.

f.h. stjórnar Eypings


Petur Þór Jónasson
framkv.stjóri



FERÐAMÁLASAMTÖK ÍSLANDS
ICELANDIC TOURISM ASSOCIATION

Alþingi
Erindi nr. P 135/115
komudagur 7.11.2007

Reykjavík, 2. nóv. 2007.

Nefndasvið Alþingis,
Austurstræti 8-10,
150 Reykjavík.

Efni: Þskj. 131 — 130. mál. Frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands.

Svona birtist frumvarpið á heimasíðu Alþingis:

“Þskj. 131 — 130. mál.

Frumvarp til laga

**um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna
innan Stjórnarráðs Íslands.**

(Lagt fyrir Alþingi á 135. löggjafarþingi 2007–2008.).....
.....”

“2. ÞÁTTUR

Breytingar vegna flutnings ferðamála til iðnaðarráðuneytis.

XIII. KAFLI

Breyting á lögum um skipan ferðamála, nr. 73/2005.

13. gr.

Í stað orðsins „samgönguráðherra“ í 2. gr., 2. mgr. 3. gr., 2. mgr. 17. gr. og 4. mgr. 18. gr. laganna kemur: iðnaðarráðherra.

3. ÞÁTTUR

Breytingar vegna flutnings alferða til viðskiptaráðuneytis.

XIV. KAFLI

Breyting á lögum um alferðir, nr. 80/1994, með síðari breytingum.

14. gr.

Í stað orðsins „Samgönguráðherra“ í 16. gr. laganna kemur: Viðskiptaráðherra.”

Einungis eru gerðar athugasemdir við eftirfarandi liði:

2. ÞÁTTUR, XIII. KAFLI, 13. gr. og 3. ÞÁTTUR, XIV. KAFLI, 14. gr.

Ferðapjónustan á Íslandi, þ.e. fyrirtæki, samtök og stofnanir í ferðamálum, undir yfirstjórn samgönguráðuneytisins, hafa dafnað nokkuð vel í ráðuneyti samgöngumála enda er flest, sem er hluti af ferðamálum á einhvern hátt, vistað í samgönguráðuneytinu.

Til þessa hafa ferðamálin átt hvað mesta samleið og samstarf við ráðuneyti og stofnanir, sem hér segir:

Umhverfisráðuneyti/Umhverfisstofnun, hvað varðar móttöku ferðamanna, ferðamannastaði, þjóðgarða, rekstur þeirra og eftirlit.

Utanríkisráðuneyti/Útflutningsráð, hvað varðar tengsl til útlanda, sýningar, ráðstefnur og almennar kynningar á Íslandi í sendiráðum og víðar í samkeppni við aðrar þjóðir.

Menntamálaráðuneyti/Skólar, hvað varðar menntun í ferðamálum og nú enn meir eftir að háskólinn á Hólum verður fluttur í ráðuneyti menntamála.

Félagsmálaráðuneyti/Sveitarfélög, hvað vaðar beina aðild þeirra að ferðapjónustu eins og viðburðir og bæjarhátíðir og auk þess bein aðild sveitarfélaganna að starfi ferðamálasamtaka landshlutanna.

Þegar lagaumhverfi ferðapjónustunnar er skoðað niður í kjölinn kemur í ljós, að þessi atvinnugrein er vistuð út um allt í stjórnkerfinu, nema í iðnaðarráðuneyti. Það hefur verið mjög mikið mál fyrir marga, sem í greininni starfa, að hún beri nafnið ferðapjónusta en ekki ferðaiðnaður, eins og ýmsir nefna hana. Mat manna er, að varan, sem framleidd er í greininni, sé seld viðskiptavinum, sem þjónusta af ýmsu tagi en ekki sem hver önnur iðnaðarvara.

Þegar við skoðum frumvarpið sjálft, kemur í ljós að það, sem á að flytja úr samgönguráðuneytinu, er ekki “ferðamálin” heldur aðeins það, sem tilheyrir lögunum um skipan ferðamála (nr. 73/24.maí 2005), sem tekur á verkefnum Ferðamálastofu, á ferðaskrifstofum, ferðaskipuleggjendum, upplýsingamiðstöðvum og alferðum svo eitthvað sé nefnt.

Undarlegt er þó, að það eigi að flytja alferðalögin til viðskiptaráðuneytisins, þrátt fyrir, að alferðir séu svo stór þáttur í lögunum um skipan ferðamála, sem raun ber vitni um.

Á sama tíma og Alþingi ætlar að tvístra enn frekar vistun laga um ferðamál og verkefnum, sem þeim fylgja frá samgönguráðuneytinu, flytur Alþingi stærsta fyrirtæki í ferðapjónustu á Íslandi í eigu hins opinbera til samgönguráðuneytisins. Þetta er ferðapjónustufyrirtækið Flugstöð Leifs Eiríkssonar, þar sem um hálft annað þúsund starfsmanna vinnur að ferðapjónustu og flestir ferðamenn heimsækja, sem hingað koma.

Lög og lagaumhverfi:

1. Það hlýtur að vera eðlilegra og um leið faglegri vinnubrögð, þegar hugað er að þróun laga að tvístra þeim ekki, heldur tengja enn betur í einn farveg þau lög og heildarlagabálka, sem fjalla um sama atvinnuveg og sameiginleg verkefni hans.
2. Nú stendur til sbr. frumvarpið að færa lög um skipan ferðamála nr.: 73.24. maí 2005 (heildarlög) **frá samgönguráðuneytinu til iðnaðarráðuneytisins.**
3. Um leið og það gerist á samkvæmt frumvarpinu að flytja lög um alferðir nr. 80. 19. maí 1994, sem eru nátengd og hluti af lögum nr.73 24. maí 2005, til **viðskiptaráðuneytisins** og þá líklega einnig reglugerð um alferðir.
4. Reglur um bókhald, reikningsskil og upplýsingagjöf ferðaskrifstofa frá 5.desember 2005 falla undir **samgönguráðuneyti** en þær reglur fjalla fyrst og fremst um ferðaskrifstofur, sem selja alferðir. Virðast eiga að vera þar áfram.
5. Sem kunnugt er tóku hinn 1. júlí sl. gildi ný lög um veitinga- og gististaði nr. 85/2007 og reglugerð sama efnis nr. 587/2007 en allt um veitinga- og gististaði fellur undir **dómsmálaráðuneytið.**
6. Lög um skipulag á fólksflutningum með hópferðabifreiðum nr. 13 11. mars 1999 og lög um fólksflutninga, vöruflutninga og efnisflutninga á landi nr. 73 31. maí 2001 ásamt reglugerðum falla undir **samgönguráðuneytið** og eiga að vera þar áfram.
7. Flugstoðir ohf. voru stofnaðar með samþykkt laga á Alþingi í júní 2006, sem breyttu skipan flugmála á Íslandi. Flugstoðir tóku við rekstri og uppbyggingu allra flugvalla og landingarstaða á Íslandi af Flugmálastjórn Íslands. Fyrirtækið tók formlega til starfa 1. janúar 2007 og fellur undir **samgönguráðuneytið** og mun gera það áfram.

8. Lög um bílaleigur nr. 64/2000 eru í samgönguráðuneytinu og munu verða þar áfram.
9. Lög um skip og hafnir falla undir samgönguráðuneytið. Sama gildir um lög um áhafnir íslenskra farþegaskipa og flutningaskipa, nr. 76 31. maí 2001 og eiga að vera áfram þar.

Væri ekki ráðlegra að bera fram breytingartillögu við frumvarpið um að fresta tilfærslunni um eitt til tvö ár og setja af stað vinnu í að ná utan um alla þætti þessarar fjölbreyttu og þverfaglegu atvinnugreinar og skipa henni síðan með breyttum lögum í ákveðinn farveg og ráðuneyti. Færa með því “ferðamálin” í annað ráðuneyti en ekki aðeins hluta þeirra, eins og nú virðist eiga að gera.

Það skiptir varla stjórnarflokkana máli, hvort þetta tekur gildi ári fyrir eða síðar en til stóð. Það sem skiptir atvinnugreinina máli er, að leiðin að markinu verði vel vörðuð og undirbúningurinn allur verði faglegur en einkennist ekki af hraða einum saman.

Virðingarfyllst,



Pétur Rafnsson,
formaður Ferðamálasamtaka Íslands

Allsherjarnefnd Alþingis
Austurstræti 8 - 10

150 Reykjavík

Alþingi
Erindi nr. P 135/321
komudagur 21.11.2007



Reykjavík, 20. nóvember 2007

EFNI: Umsögn um frumvarp til laga um tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands, 130. mál, breyting ýmissa laga

Félagi íslenskra náttúrufræðinga (FÍN) barst bréf dagsett. 29. október 2007 frá Allsherjarnefnd Alþingis þar sem farið er þess á leit við félagið að það veiti umsögn um ofangreint frumvarp eigi síðar en 9. nóvember 2007. Félagið fékk frekari frest til að skila inn sinni umsögn.

Á undanförnum árum hefur verið nokkuð um flutninga á störfum ríkisstarfsmanna á milli stofnana með sameiningu stofnana eða að nýjar stofnanir eru settar á laggirnar. FÍN er stéttarfélag og kemur að framangreindum málum sem slíkt. Að mati félagsins hefur oft verið staðið mjög slæga að framangreindum breytingum hvað varðar réttindi og skyldur starfsmanna. Oft lenda mál einstaklinga og fjölskyldna þeirra í óvissu í langan tíma, óvissu sem væri hægt að draga úr með markvissri samvinnu um viðkomandi breytingar, kynningu og að starfsmönnum væri bættur sá skaði sem þeir geta orðið fyrir t.d. vegna flutnings á störfum. FÍN telur að mun betur megi standa að lagasetningu við sameingu stofnana eða stofnun nýrra þar sem m.a. er tekið á skyldu og réttindamálum starfsmanna með ítarlegri hætti en hefur verið gert hingað til.

FÍN gerir athugasemdir við 33. gr. og 60. gr. þessa frumvarps.

33. gr.

Í a) lið þessarar greinar kemur fram að Umhverfissráðherra skuli vinna að sameiningu Veðurstofu Íslands og vatnamælinga Orkustofnunar í eina stofnun eigi síðar en 1. janúar 2009 og í b) lið kemur fram að starfsmönnum þessarar stofnana skuli boðið starf hjá hinni nýju stofnun. Við bendum á að setja þarf sérstaklega lög um þessa nýju stofnun og því teljum við eðlilegra að tekið sé á málefnum starfsmanna er málið snertir í þeim lögum og leggjum til að þessari grein verði breytt með eftirfarandi hætti:

33. gr.

Við lögina bætast tvö ný ákvæði til bráðabirgða sem orðast svo:

a. (I)

Starfsemi vatnamælinga Orkustofnunar heyrir undir umhverfissráðuneytið frá 1. janúar 2008. Umhverfissráðherra skal vinna að frumvarpi til laga um að sameina í nýja stofnun, Veðurstofu Íslands og vatnamælinga Orkustofnunar. Stefnt skal að því að slík lög taki gildi eigi síðar en 1. janúar 2009. Umhverfissráðherra og iðnanaðarráðherra í samráði við orkumálastjóra ákveða hvaða eignir og gögn skuli færast með vatnamælingum til hinnar nýju stofnunar.

b. (II)

Í lögum um hina nýju stofnun skal sérstaklega taka á réttindum og skyldum starfsmanna Veðurstofu Íslands og vatnamælinga Orkustofnunar.

Félag íslenskra náttúrufræðinga – Borgartúni 6 – 105 Reykjavík – s: 568-9616 – fax: 568-9619 – www.fin.is

60. gr.

Í a) lið þessarar greinar er sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra heimilt að ákveða með auglýsingu og birta í B-deild Stjórnartíðina að flutningur á málefnum frá Fiskistofu og Umhverfisstofnun til Matvælaeftirlitsins, sbr. h-, i- og j-lið 2. gr. komi til framkvæmda að hluta eða að öllu leyti síðar á árinu 2008. Einnig kemur fram í b) lið að við flutning þessarra málefna haldi starfsmenn störfum sínum og starfskjörum.

FÍN gerir athugasemd við að sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra skuli veitt heimild til að ákveða með auglýsingu flutning málefna frá Fiskistofu og Umhverfisstofnun til Matvælaeftirlits.

FÍN bendir á að Landbúnaðarstofnun, sem verður með þessum nýju lögum Matvælastofnun, hefur aðsetur á Selfossi, Fiskistofa er með aðsetur í Hafnarfirði og Umhverfisstofnun er í Reykjavík. Með þessari grein er því gert ráð fyrir að starfsmenn rífi sig upp með rötum og fari að vinna í öðrum sveitarfélögum án þess að nokkuð þyki athugavert við það. Heilu fjölskyldurnar þurfa hugsanlega að flytjast búferlum í kjölfar þessarar lagabreytingar en það hefur í för með sér mikinn kostnað og oft andlegt erfiði fyrir alla fjölskyldumeðlimi. Einnig getur farið svo að starfsmaður neyðist til að ferðast á milli heimilis og vinnu t.d. rúma klst. á dag og yfir Hellisheiði þar sem allra veðra er von yfir vetrartímann. Það er að mati FÍN alls ekki hægt að segja að verið sé að bjóða starfsmönnum sambærileg störf og kjör því flutningar af þessu tagi geta haft veruleg áhrif á eignir og afkomu starfsfólks. Það sem kemur fram í b lið 60 gr., að við flutning þessarra málefna haldi starfsmenn störfum sínum og starfskjörum, getur því reynst mjög mikið túlkunaratriði og tryggir á engan hátt það sem því er ætlað. Það er mat FÍN að þegar ákvarðanir um flutning á störfum eru teknar með þessum hætti þá jafnist það við að um niðurlagningu starfs er að ræða. Það þarf því að gera ráð fyrir að starfsmenn, sem hafa þau réttindi, geti þegið biðlaun samkvæmt lögum nr., 70/1996 við þessar aðstæður, og að tryggt sé að starfsmenn séu almennt ekki að tapa stór fé kjósi þeir að vinna í öðru sveitarfélagi t.d. með að flutningar sé kostaðir af ríkinu, starfsmenn fái greiddan ferðakostnað o.s.frv.

Með kveðju



f.h.ínu Bjargar Hjálmarsdóttur
formanns Félags íslenskra náttúrufræðinga

Marianna H. Helgadóttir
framkvæmdastjóri Félags íslenskra náttúrufræðinga

Umsögn

Alþingi

Erindi nr. P 135/193

um frv. til l. um breyt. á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan stjórnsýslunnar
Íslands.

komudagur 9.11.2007

Frá meiri hluta félags- og tryggingamálanefndar.

Nefndin hefur fjallað um málið og fengið á sinn fund Unni Gunnarsdóttur frá samgönguráðuneyti, Elínu Pálsdóttur frá félagsmálaráðuneyti og Pál Þórhallsson frá forsætisráðuneyti.

Frumvarp þetta er flutt í samræmi við stefnuýfirlýsingu ríkisstjórnarinnar frá 23. maí 2007. Með frumvarpinu eru lagðar til breytingar á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands. Markmið þessara aðgerða er að bæta stjórnsýsluna og laga verkefni ráðuneyta betur að þörfum nútímans. Ætlunin er að ráðuneyti verði öflugar og skilvirkar einingar þar sem skyldum málaflokkum er skipað saman undir eina stjórn.

Félags- og tryggingamálanefnd fjallaði einungis um I. þátt frumvarpsins þar sem fjallað er um breytingar vegna flutnings sveitarstjórnarmála til samgönguráðuneytis. Í athugasemdum við frumvarpið segir að sú breyting ráðist af því annars vegar að félagsmálaráðuneytið muni taka við veigamiklum málaflokkum frá heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytinu (von er á öðru frumvarpi um þær breytingar) og hins vegar að vel fari saman að efla samgöngur og að sinna málefnum sveitarfélaga.

Það kom fram á fundinum aðumræddar tilfærslur væru skýrar og þau verksvið sem flytjast frá félagsmálaráðuneyti yfir til samgönguráðuneytis vel afmörkuð. Samkvæmt frumvarpinu munu málefni á borð við kosningar til sveitarstjórna, sbr. lög nr. 5/1998, gatnagerðargjald, sbr. Lög nr. 153/2006 og varnir gegn snjóflóðum og skriðuföllum, sbr. lög nr. 49/1997 flytjast yfir til samgönguráðuneytis. Jafnframt mun Jöfnunarsjóður sveitarfélaga flytjast yfir til samgönguráðuneytis um áramótin með sveitarstjórnarmálunum. Sjóðurinn greiðir í dag framlög til sveitarfélaga vegna greiðslu þeirra á húsaleigubótum og mun halda því áfram eftir áramótin þótt sjóðurinn flytjist yfir í samgönguráðuneytið. Um framlög Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga vegna húsaleigubóta er kveðið á um í reglugerð nr. 122/2003. Faglegi þátturinn sem snýr að húsaleigubótunum mun vera áfram hjá félagsmálaráðuneytinu eftir að breytingarnar hafa tekið gildi. Félagsmálaráðuneytið setur með reglugerð, nr. 118/2003, að höfðu samráði við Samband íslenskra sveitarfélaga, nánari ákvæði um framkvæmd laga um húsaleigubætur. Á grundvelli breytinga á lögum um húsaleigubætur, nr. 138/1997, mun félagsmálaráðuneytið einnig hafa samráð við samgönguráðuneytið þar að lútandi. Samráðsnefnd um húsaleigubætur mun vera áfram starfandi á vegum félagsmálaráðuneytisins, sbr. 10. gr. reglugerðar um húsaleigubætur nr. 118/2003.

Nefndin er almennt sammála um ágæti I. þáttar frumvarps þessa. Kom fram á fundi nefndarinnar að svo virðist sem breytingarnar séu til bóta og að ekkert hafi komið fram sem bendi til þess að vandkvæði geti komið upp vegna starfsmannahalds innan framangreindra ráðuneyta vegna breytinganna. Engu að síður telur nefndin vert að benda á að gott væri að athuga hvort stofnast muni til biðlaunaréttar í einhverjum tilvikum. Einnig bendir nefndin á ósamræmi á milli frumvarpsins annars vegar og laga um stuðning við framkvæmdir sveitarfélaga í fráveitumálum, nr. 53/1995, hins vegar. Í 1. mgr. 5. gr. laga nr. 53/1995 segir að „umhverfisráðherra“ skipi fráveitunefnd en skv. 9. gr. frumvarpsins segir að „félagsmálaráðherra“ í 1. mgr. 5. gr. laganna frá 1995 skuli koma „samgönguráðherra“. Þar sem í framangreindum lögum stendur „umhverfisráðherra“ en ekki „félagsmálaráðherra“ þykir nefndinni rétt að benda á þetta misræmi milli gildandi laga og frumvarpsins.

Nefndin leggur til að sá þáttur frumvarpsins sem hún fjallaði um verði **samþykkt** og að framangreindar athugasemdir verði teknar til skoðunar.

Alþingi, 9. nóv. 2007

Guðbjartur Hannesson, form.
Ármann Kr. Ólafsson varaform.
Ásta R. Jóhannesdóttir.
Jón Gunnarsson
Kristinn H. Gunnarsson
Pétur H. Blöndal

Umsögn

um frv. til 1. um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands.

Frá minni hluta félags- og tryggingamálanefndar.

Frumvarp ríkisstjórnarinnar um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands ber merki þess að hafa verið unnið í flýti og án nauðsynlegs samráðs. Þá byggja breytingar sem frumvarpið gerir ráð fyrir ekki á neinni heildstæðri stefnumótun eða sýn um málefni stjórnarráðsins. Stjórnarandstaðan átti enga aðkomu að málinu, þrátt fyrir að forsætisráðherra hafi fyrr á þessu ári lýst því yfir að þverpólitísk samstaða væri forsenda slíkra breytinga. Minnihlutinn átelur að ekki hafi verið reynt að ná viðtækri samstöðu um málið.

Svo virðist sem frumvarpið hafi fyrst og fremst verið samið af yfirstjórn ráðuneytanna og lítið sem ekkert samráð haft við þá sem breytingarnar beinast að og eiga að starfa undir breyttu fyrirkomulagi. Þá virðist verkaskipting í ýmsum tilvikum enn vera á reiki og víða er gert ráð fyrir að skörun verkefna verði leyst með samningum milli ráðuneyta eða milli ráðuneytis og stofnana sem jafnvel heyra undir annað ráðuneyti. Tilflutningurinn virðist þannig á ýmsan hátt handahófskenndur og heildarsýn, samráð og stefnumörkun til lengri tíma skortir. Þá vekur furðu að ekki er gert ráð fyrir neinum útgjöldum samhliða þessum viðamiklu tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands. Frumvarpið virðist öðru fremur samið á þeim forsendum að koma til móts við þarfir stjórnarflokkanna tveggja um helmingaskipti í ríkisstjórn.

Að öðru leyti vísar minni hlutinn til nefndarálits sem minni hluti allsherjarnefndar mun leggja fram við afgreiðslu málsins úr þeirri nefnd.

Guðfríður Lilja Grétarsdóttir



F I S K I S T O F A

Alþingi
Erindi nr. Þ 135 / 119
komudagur 8. 11. 2007

Nefndasvið Alþingis,
Austurstræti 8-10,
150 Reykjavík

8. nóvember 2007

Umsögn fiskistofustjóra
um frumvarp til laga
um tilfærslu verkefna innan stjórnarráðs Íslands

Umsögn þessi um ofangreint frumvarp lýtur eingöngu að verkefnum sem flutt eru frá Fiskistofu skv. frumvarpi þessu til Matvælaeftirlitsins og að stofnun Matvælaeftirlitsins.

Starfsfólk matvælaeftirlitssviðs Fiskistofu hefur á undanförunum árum verið hlynnt því að sameina opinbert matvælaeftirlit á Íslandi í einni stofnun. Við stofnun nýrrar Matvælastofnunar verður að vanda til verka og semja skýrar reglur um markmið, viðfangsefni og skipulag. Og það er margs að gæta:

1. Það þarf að taka ákvarðanir um framtíðarmöguleika og þátttöku sveitarfélaga í matvæla- og fíðureftirliti.
2. Það þarf að taka ákvarðanir um framtíðarmöguleika á þátttöku einkarekinna fyrirtækja í matvælaeftirliti.
3. Það þarf að koma á laggirnar og skipuleggja einingu sem annast áhættumat vegna matvæla.
4. Það þarf að taka ákvarðanir um framtíðartilhögun hvað varðar þátt rannsóknarstofa í matvælaeftirliti.

Markmið, viðfangsefni og skipulag nýrrar Matvælastofnunar verða að taka mið af nýrri matvælalöggjöf Evrópusambandsins og þar sem fyrir liggur að innleiða þarf þessa nýju löggjöf ESB í íslenskan rétt á næstu misserum, þá er ljóst að endurskoða þarf nú þegar öll núgildandi lög og reglur um matvæli og fíður eða öllu heldur semja nýja matvælalöggjöf frá grunni. Eðlilegast hefði verið að stofnun nýrrar Matvælastofnunar og nýja matvælalöggjöfin héldust í hendur þannig að lög um nýja Matvælastofnun á Íslandi yrðu hluti af hinni nýju matvælalöggjöf.

Stofnun nýrrar Matvælastofnunar kallar að sjálfsögðu á fjárhagsáætlun og ákvarðanir um það hvernig eftirlitið skuli fjármagnað og af hverjum. Evrópulöggjöfin gerir raunar ráð fyrir því að allur kostnaður við matvælaeftirlit skuli greiddur af þeim sem undir eftirliti eru.

Í því frumvarpi sem hér er til umræðu er ekki tekið á neinum af ofangreindum þáttum og hér er ekki lagður grunnur að nýrri stofnun eða nýrri matvælalöggjöf. Hér er einungis safnað saman nógildandi laga og reglugerðarákvæðum sem lúta að matvælaeftirliti, allt sett undir Landbúnaðarstofnun á Selfossi og henni gefið nýtt nafn.

Ég hefði kosið að sjá allt matvælaeftirlit flutt í nýja Matvælastofnun sem stofnað væri til með skýrum markmiðum, viðfangsefnum og skipulagi og nýrri matvælalöggjöf til að vinna eftir. Þessi nýja stofnun væri, að mínu mati, ólíkt betur staðsett á höfuðborgarsvæðinu en á Selfossi eða annars staðar úti á landi, eðli starfseminnar samkvæmt og skyldleika verkefna við starfsemi ráðuneyta, marga hagsmunasamtaka, annarra opinberra stofnana, rannsóknarstofa o.sfv. Áreiðanlega yrði mun auðveldara að ráða hæft starfsfólk í vel skilgreind verkefni nýrrar stofnunar, sem staðsett yrði á höfuðborgarsvæðinu og raunar ætti að þykja sjálfsagt að auglýsa lausar til umsókna allar stöður hinnar nýju Matvælastofnunar.

Þrátt fyrir óánægju með þá aðferð sem hér er viðhöfð við að sameina matvælaeftirlitið og óvissu um ákvarðanir starfsfólks Fiskistofu varðandi störf hjá breyttri Landbúnaðarstofnun á Selfossi eða annarsstaðar, mun starfsfólk Fiskistofu leggja sig fram við að aðstoða Landbúnaðarstofnun við endurskipulagningu starfseminnar svo verkefnum þeim sem frá Fiskistofu flytjast verði sem best fyrirkomið á nýjum stað.



Þórður Ásgeirsson
fiskistofustjóri

Alþingi
Erindi nr. P 135/157
komudagur 9.11.2007

Nefndavið Alþingis
Austurstræti 8 - 10
150 Reykjavík

Umsögn starfsfólks matvælaeftirlitssviðs Fiskistofu, sem býr á höfuðborgarsvæðinu, um frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands. (Pskj. 131—130. mál. Lagt fyrir Alþingi á 135. löggjafarþingi 2007–2008.)

Hafnarfirði 8. nóvember 2007

Í þessari umsögn verður eingöngu fjallað um 7. þátt frumvarpsins, breytingar vegna flutnings matvælamála til sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis.

Starfsfólk Fiskistofu fagnar því að eftir margra ára umræður skuli loksins vera tekið raunverulegt skref í þá átt að sameina allt matvælaeftirlit í eina stofnun, þó enn sé töluvert ógert. Fiskistofa hefur fyrir margt löngu lagt til að undirbúningur verksins hæfist og lagði m.a. til fyrir einu og hálfu ári að skipaður yrði starfshópur sem gerði tillögur um fyrirkomulag matvælaeftirlits og tæki við þá vinnu tillit til þess að á okkur hvílir sú skylda að innleiða gerðir ESB um matvælaöryggi í íslenskan rétt. Það er því miður að frumvarpið skyldi samið í flýti, án samráðs við Fiskistofu, sem þó verður að teljast búa yfir mikilli sérfræðiþekkingu á þessum málaflokki. Það er því undarlegt að lesa eftirfarandi í athugasemdum með frumvarpinu:

„Við undirbúning frumvarpsins í hlutaðeigandi ráðuneytum hefur verið haft viðtækt samráð við þær stofnanir sem í hlut eiga. Þar sem frumvarpið varðar eingöngu tilfærslu verkefna milli ráðuneyta og hagræðingu sem því fylgir mun það fyrst og fremst hafa áhrif á stjórnsýsluna sjálfa. Ætla má að hún verði almennt talað betur í stakk búin en fyrr til að sinna verkefnum sínum.“

Samkvæmt framlögðu frumvarpi er ætlunin að Landbúnaðarstofnun (LBS) yfirtaki verkefni matvælaeftirlitssviðs Fiskistofu (FS) og matvælasviðs Umhverfisstofnunar (UST). Starfsfólk Fiskistofu hefði talið eðlilegra að sett yrði á laggirnar ný stofnun um verkefni matvælaeftirlits á grunni þeirra þriggja stofnana og stofnanahluta sem að málinu koma. Fiskistofustjóri hefur gert athugasemdir við aðdraganda þeirra breytinga sem boðaðar eru í 7. þætti frumvarpsins og tekur starfsfólk matvælaeftirlitssviðs Fiskistofu undir þær.

Landbúnaðastofnun á að yfirtaka starfsemi sem er á Fiskistofu og Umhverfisstofnunar.

Starfsfólki matvælaeftirlitssviðs Fiskistofu hefur verið kynnt að verið sé að stofna nýja stofnun, Matvælaeftirlitið, sem muni sinna verkefnum sem áður voru hjá Fiskistofu,

Landbúnaðarstofnun og Umhverfisstofnun. Við lestur frumvarpsins kveður þó við annan tón en samkvæmt því er ætlunin að Landbúnaðarstofnun yfirtaki verkefni matvælaeftirlitssviðs Fiskistofu og matvælasviðs Umhverfisstofnunar. Rétt er að benda á að hjá þessum tveimur stofnunum, FS og UST, starfa nú rúmlega tuttugu starfsmenn beint að matvælaöryggis- og eftirlitsmálum. Þetta eru líklega fleiri starfsmenn en sinna þessum málum hjá LBS, með starfsstöð á Selfossi.

Eftirfarandi kaflar í athugasemdum við frumvarpið styðja þá ályktun að ekki sé verið að stofna nýja stofnun heldur sé ætlunin að Landbúnaðarstofnun yfirtaki verkefni hinna tveggja:

„Helstu efnislegar breytingar tengjast sameiningu matvælaeftirlits hjá Landbúnaðarstofnun, sem lagt er til að fái heitið Matvælaeftirlitið, til samræmis við aukin verkefni.“

„Aukið verður við hlutverk Landbúnaðarstofnunar að þessu leyti og er lagt til að hún fái heitið Matvælaeftirlitið. Mun hún taka við matvælaeftirliti sem nú er hjá Fiskistofu og Umhverfisstofnun.“

Í athugasemdum með 42. gr. frumvarpsins segir m.a.:

„Þar sem Landbúnaðarstofnun fær nýtt nafn og tekur við starfsemi matvælasviðs Fiskistofu falla brott 2. og 3. mgr. 22. gr. matvælaganna.“

Í athugasemdum með b-lið 60. gr. frumvarpsins segir m.a.:

„Ákvæðið tekur mið af flutningi verkefna til Landbúnaðarstofnunar er fær nýtt heiti og verður Matvælaeftirlitið.“

Starfsmannamál og staðsetning.

Landbúnaðarstofnun hefur aðsetur og aðalskrifstofu á Selfossi, skv. 2. gr. reglugerðar um skipulag og starfsemi Landbúnaðarstofnunar en hún er sett á með stoð í 2. mgr. 4. gr. laga nr. 80/2005 um Landbúnaðarstofnun.

Þar sem ætlunin er að Landbúnaðarstofnun yfirtaki starfsemi sem í dag er á matvælaeftirlitssviði Fiskistofu og breyti um nafn og kallist Matvælaeftirlitið, óttast starfsfólk Fiskistofu að starfsstöð þess muni flytjast til Selfoss, þar sem aðsetur og aðalskrifstofa LBS er. Frá sjónarhóli þeirra sem starfa að eftirliti með sjávarafurðum er þessi staðsetning mjög óheppileg, m.a. vegna fjarlægðar frá fiskvinnslum, enda Suðurlandið það landsvæði sem hefur fæstar fiskvinnslurnar. Að auki er rétt að benda á að lang mest af innflutningi matvæla fer um hafnir á höfuðborgarsvæðinu. Það getur ekki talist góð nýting á almannafé að skipulegga eftirlit með veiðum, vinnslu og innflutningi á þann hátt.

Flutningur matvælaeftirlits á Selfoss getur haft þau áhrif að margir núverandi starfsmanna Fiskistofu sjái sér ekki fært að starfa áfram á þessu sviði. Við það tapast mikil sérfræðipækking sem erfitt getur reynst að byggja upp að nýju, á Selfossi.

Sé gengið út frá að stofnunin verði staðsett á Selfossi finnst starfsfólki matvælaeftirlitssviðs Fiskistofu eðlilegt að litið sé þannig á að störfin verði í raun lögð niður og því stenst skýringin í athugasemdum við b-lið 60. greinar frumvarpsins varla þar sem segir m.a.:

„Ákvæðið gerir ráð fyrir því að starfsmenn, sem ráðnir hafa verið hjá matvælasviði Fiskistofu og matvælasviði Umhverfisstofnunar, haldi störfum sínum og óbreyttum starfskjörum hjá Matvælaeftirlitinu. Störf eru ekki lögð niður heldur flutt til Matvælaeftirlitsins með því að sú stofnun yfirtekur ráðningarsamninga. Starfsmönnum er þannig ekki sagt upp við yfirfærslu verkefna enda eru störfin ekki lögð niður.“

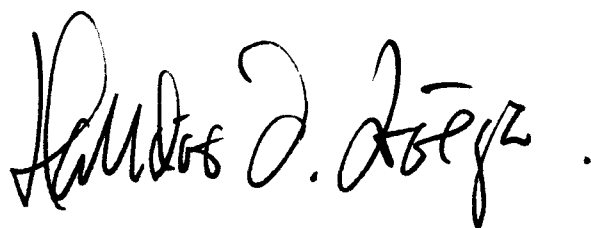
Því er haldið fram að það væri meira rót að flytja matvælaeftirlit Landbúnaðarstofnunar til höfuðborgarsvæðisins en að flytja starfsfólk Fiskistofu og Umhverfisstofnunar á Selfoss. Það er ekki víst að þetta standist nánari skoðun. Þeir starfsmenn FS og UST sem missa störfin við flutning verkefnanna á Selfoss eru rúmlega tuttugu, sem er umtalsvert fleiri en þeir starfsmenn LBS sem sinna matvælaöryggismálum á Selfossi eru nú. Auk þess keyra í dag 11 starfsmenn LBS á Selfossi daglega á milli höfuðborgarsvæðisins og Selfoss. Þar að auki hafa fimm starfsmenn LBS starfsstöð á Keldum og þrír starfa þar mjög reglulega að auki. Það eru því ekki margir starfsmenn LBS sem bæði vinna og búa á Selfossi.

Það vekur einnig nokkurn ugg um framtíð matvælaeftirlits á Íslandi að það skuli verða staðsett á Selfossi. Það er nokkuð ljóst að það verður aldrei eins auðvelt að manna stöður sérfræðinga úti á landi eins og það er á höfuðborgarsvæðinu. Stofnunin getur því lent í vandræðum með að fylla stöður sérfræðinga þegar fram líða stundir, sem getur ekki talist matvælaeftirliti og matvælaöryggismálum okkar til framdráttar.

Lokaorð.

Við viljum að lokum endurtaka að við fögnum því að nú sé loksins hafin vinna við að koma matvælaöryggismálum á Íslandi í viðunandi horf. Við bendum um leið á að okkur þykir miður að verkið skuli unnið á þennan hátt, án samráðs og án þess að taka þann tíma sem þarf til þess að tryggja sé að vandað verði til verksins. Þar sem Matvælaeftirlitið á að byggja á grunni Landbúnaðarstofnunar, sem nú er staðsett á Selfossi, óttast starfsfólk Fiskistofu að starfsvettvangur þess flytjist á Selfoss. Við bendum á að fordæmi eru fyrir því að stofnun hafi starfsstöðvar á fleiri en einum stað og leggjum við áherslu á að öflug starfsstöð Matvælaeftirlitsins verði á höfuðborgarsvæðinu, á því svæði sem flest matvælafyrirtæki eru á og í góðum tengslum við samgöngleiðir til annarra landshluta og við aðrar stofnanir.

F. h. Starfsmanna matvælaeftirlitssviðs Fiskistofu



Halldór Ó. Zoëga

Alþingi - nefndasvið
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

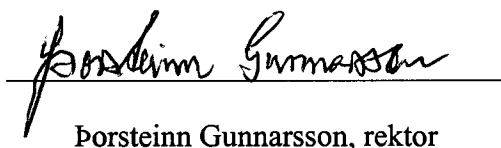
Akureyri, 19. nóvember 2007
Tilv.: 0711015

Efni: Frumvarp til laga um tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands, 130. mál.

Háskólinn á Akureyri styður framkomnar tillögur i ofangreindu frumvarpi um breytingar á lögum vegna flutnings landbúnaðarskóla til menntamálaráðuneytis, sbr. 15.–22. gr. Mjög mikilvægt er að málefni háskóla og annarra skóla heyri undir sama fagráðuneyti. Með því fæst meiri yfirsýn og auðveldara er að hafa eftirlit með gæðum náms, rannsókna og annarrar starfsemi.

Háskólinn á Akureyri gerir ekki athugasemdir við aðrar greinar frumvarpsins.

Virðingarfyllst,



Þorsteinn Gunnarsson, rektor



HEILBRIGÐISEFTIRLIT NORÐURLANDS EYSTRÁ

Kt. 470199-2029 · Akureyrardeild, Gleðingstú 26, 600 Akureyri · Símar: 462 4431 og 460 1184 · Fax: 461 2396 · Netfang: hne@hne.is
Húsavíkurdeild, Garðarsbraut 19, 640 Húsavík · Símar: 464 2690 og 898 8340 · Fax: 464 1395 · Netfang: oggi@hne.is

Fururöllum!

Akureyri, 15-11-2007

Alþingi

Erindi nr. P 135/212

komudagur 16.11.2007

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Einnig sent í tölvupósti.

Efni: Umsögn um þingskjal 131, 130. mál, frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands.

Á fundi Heilbrigðisnefndar Norðurlands eystra á Akureyri, þann 8. nóvember 2007, var eftirfarandi tekið fyrir:

Frumvarp til laga að breytingum á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan stjórnarráðsins hefur nú verið lagt fram á Alþingi. Heilbrigðiseftirliti sveitarfélaga hefur ekki verið sent frumvarpið til umsagnar þrátt fyrir að breyta á bæði matvælalögunum og lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir. Eftirfarandi bókun var samþykkt og verður send til Alþingis:

A) “Heilbrigðisnefnd Norðurlands eystra lýsir ánægju sinni yfir þeirri einföldun á stjórnsýslunni sem felst í því að sameina eftirlitsstarfsem ríkisins með matvælum undir eitt ráðuneyti og eina stofnun.

Nefndin telur hins vegar að “Matvælaeftirlitið “ (sjá gr. 57 og 61) sé misvísandi nafn á væntanlega sameiginlega stofnun. Aðrir möguleikar gætu t.d. verið Matvælastofa, Matvælastofnun eða Matvælaeftirlit ríkisins.

Greinargerð: Stór hluti matvælaeftirlits í landinu er vistaður hjá heilbrigðiseftirliti sveitarfélaganna og er með þessari nafngift dregið úr vægi þess mikla starfs sem þar hefur verið unnið og komið okkur í hæsta gæðaflokk í heiminum varðandi öryggi matvæla.

Heilbrigðiseftirlit felur í sér fjölmarga þætti s.s. matvælaeftirlit, eftirlit með hollustuháttum, öryggiseftirlit með leiksvæðum og sundlaugum, eftirlit með eiturefnum og hættulegum efnum og eftirlit með mengunarvörnum og vöktun tengt þessum málaflokkum.

B) Mótmælt er harðlega ákvæðum 55. gr. frumvarpsins er varðar breytingu á lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir, nr. 7/1998, þar sem lagt er til orðið “matvælum” falli brott úr 2. mgr. 3. gr. laganna.

Þetta er óásættanleg breyting með tilliti til Heilbrigðiseftirlits sveitarfélaganna í landinu þar sem merking orðsins heilbrigðiseftirlit gjörbreytist við þetta.

Greinargerð: Breytingin felur í sér að orðið “matvælum” falli út úr skilgreiningu á hollustuvernd.

Í 1. mgr. sömu greinar laganna segir að hollustuhættir taki til hollustuverndar og í 4. mgr. er tekið fram að heilbrigðiseftirlit taki til hollustuhátta auk annars sem þar er talið.

Með tillögunni er þannig verið að leggja til að orðið matvæli falli út úr skilgreiningunni á heilbrigðiseftirliti.

Þar sem fram kemur í frumvarpinu að heilbrigðiseftirlit sveitarfélaganna eigi að starfa í óbreyttri mynd skýtur skökku við að leggja til að mætvæli falli út úr hugtakinu heilbrigðiseftirlit.

Engu virðist breyta varðandi aðra þætti frumvarpsins þó þessi breyting á lögum nr. 7/1998 verði ekki gerð.

Sjá einnig greinargerð við A) lið.

Þetta tilkynnist hér með.

F.h. Heilbrigðiseftirlits Norðurlands eystra


Valdimar Brynjólfsson
framkvæmdastjóri

Alþingi
Erindi nr. P 135/121
komudagur 9.11.2007



HÓLASKÓLI - Háskólinn á Hólum
551 Sauðárkrókur
s: 455 6300
www.holar.is

9. nóvember 2007

Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands, þskj. 131, 130. mál

Að ósk allsherjarnefndar Alþingis gefur undirritaður eftirfarandi umsögn og setur fram athugasemdir við ofangreint frumvarp. Umsögnin tekur til 4. þáttar frumvarpsins: *Breytingar vegna flutnings landbúnaðarskóla til menntamálaráðuneytis.*

Í ljósi þeirrar ákvörðunar að flytja skólana til menntamálaráðuneytis eru þær tillögur til beytinga á lögum um búnaðarfræðslu sem fram koma í frumvarpinu nauðsynlegar og eðlilegar.

Í athugasemdum við 4. þátt frumvarpsins (bls. 17-18) er fjallað um framlög til kennslu og rannsókna við landbúnaðarskólana og þar kemur fram að stefnt sé að því að þau verði skilgreind með sambærilegum hætti og framlög til annarra ríkisháskóla. Þetta er vissulega eðlileg stefna, en þó verður að hafa í huga að landbúnaðarskólarnir hafa þó nokkra sögulega og starfslega sérstöðu miðað við aðra ríkisháskóla. Þetta er sérstaklega reifað varðandi Landbúnaðarháskóla Íslands og vísað til þess að sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytið muni í samráði við Bændasamtök Íslands og menntamálaráðuneyti semja sérstaklega við skólann til þriggja til fimm ára um rannsóknir í þágu landbúnaðar (alls 161 m.kr. á ári). Einnig er sérstaklega tekið fram, sem eðlilegt er, að afnot Landbúnaðarháskólans af jörðum á forræði landbúnaðarráðuneytisins haldist óbreytt. Engin athugasemd er aftur á móti gerð vegna Hólaskóla – Háskólans á Hólum varðandi sérstöðu hans. Þau atriði sem undirritaður vill benda á í þessu sambandi og þarf að huga alvarlega að við þessar breytingar eru einkum eftirfarandi:

1. Undanfarin ár hefur skólinn byggt upp umtalsvert rannsóknastarf og veigamikill hluti reksturs hans snýst um það. Þessar rannsóknir eru ekki síst í þágu landbúnaðarins en ná vissulega til annarra þátta atvinnulífs og menningar. Það er því eðlilegt að skólinn muni líkt og Landbúnaðarháskóli Íslands leita samstarfs við sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytið um framlög til rannsókna í framtíðinni.

2. Hólaskóli - Háskólinn á Hólum hefur umsjón með jörðum líkt og Landbúnaðarháskóli Íslands. Staðarhald, búrekstur og umsjón með jörðinni Hólum í Hjaltadal er í höndum skólans og þrjár aðrar jarðir í Hjaltadal, Hof, Hvammur og Hrafnhóll, eru í umsjá skólans fyrir hönd landbúnaðarráðuneytisins. Mikilvægt er að ákveðið verði að þetta fyrirkomulag sé óbreytt.

3. Hólaskóli – Háskólinn á Hólum hefur þá miklu sérstöðu að vera staðsettur á einum helsta helgi- og sögustað þjóðarinnar. Í ljósi stöðu og hlutverks skólans á staðnum fer umtalsvert starf og fjármagn í umsjón, varðveislu og miðlun þeirra miklu menningarverðmæta sem eru á Hólum í Hjaltadal með tilheyrandi stjórnsýslu og gestamóttöku. Nauðsynlegt er að gerður verði sérstakur samningur við skólann um þetta mikilvæga hlutverk, en slíkur samningur hefur aldrei verið gerður.

Með bestu kveðju,

f.h. Hólaskóla – Háskólans á Hólum,


Skúli Skúlason
rektor

Alþingi
Erindi nr. P 135/189
komudagur 14.11.2007



KENNARAHÁSKÓLI
ÍSLANDS

Reykjavík, 12. nóvember 2007
0710038 sk

Nefndarsvið Alþingis
Selma Hafliðadóttir nefndarritari
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands

Kennaraháskóla Íslands hefur borist til umsagnar frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands - 130. mál.

Kennaraháskóli Íslands gerir ekki athugasemdir við frumvarp þetta.

Virðingarfyllst,

Svanhildur Kaaber
skrifstofustjóri, skrifstofu rektors



1908100ÁR2008

Stakkahlíð
105 Reykjavík
Sími: 563 3800
Símbref: 563 3833
www.khi.is

Alþingi
Nefndarsvið, b.t. allsherjarnefndar
Austurstræti 8 - 10
150 Reykjavík

Selfossi, 15. nóvember 2007

Málefni: Frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands.

Landbúnaðarstofnun vísar til erindis allsherjarnefndar Alþingis dags. 22. október 2007 og þakkar fyrir að fá tækifæri til að veita umsögn um ofangreint frumvarp (þskj. 131 - 130. mál). Stofnunin vill koma eftirfarandi athugasemdum og ábendingum á framfæri.

I. Almenn um matvælamál og nýskipan þeirra

Fyrir liggur að Ísland mun á komandi misserum taka upp matvælaölggjöf ESB fyrir alla þætti matvælaeftirlits hér á landi. Með nýrri löggjöf verða gerðar meiri kröfur til hins opinbera varðandi eftirlit og stjórnsýslu. Ljóst er að núverandi fyrirkomulag við matvælaeftirlit hérlendis er ekki fullnægjandi og flókin stjórnsýsla eykur á erfiðleika við innleiðingu löggjafar og eftirlit með matvælum.

Samkvæmt frumvarpinu er lagt til að lögum um Landbúnaðarstofnun verði breytt þannig að hún verði að matvælastofnun og um leið er gerð breyting á öðrum lögum þannig að ný matvælastofnun taki jafnframt yfir verkefni matvælasviðs Umhverfisstofnunar og matvælasviðs Fiskistofu. Nái þessar tillögur fram að ganga hefur öll stjórnsýsla á matvælasviði og allt matvælaeftirlit á vegum ríkisins verið sameinað í einni matvælastofnun undir stjórn sameinaðs ráðuneytis sjávarútvegs og landbúnaðar. Þar með mun umhverfissráðuneytið ekki lengur fara með matvælamál, en heilbrigðiseftirlit sveitarfélaga á eftir sem áður að sinna eftirliti á matvælasviði, en nú undir yfirumsjón nýrrar matvælastofnunar, í stað Umhverfisstofnunar sem gegnir því hlutverki í dag.

Gert er ráð fyrir að ný matvælastofnun taki til starfa 1. janúar 2008. Þetta er stuttur fyrirvari, en mikilvægt er að sameinuð stofnun geti hafið störf sem fyrst, ekki síst vegna breytinga sem ráðgerðar eru á EES-samningnum. Gangi þær fyrirætlanir eftir mun Ísland taka upp endurskoðaða og að mörgu leyti endurbætta löggjöf Evrópusambandsins um matvælaöryggi og opinbert matvælaeftirlit, hollustuhætti við framleiðslu og dreifingu matvæla og um Matvælaöryggisstofnun Evrópu, sem Ísland fær þá formlega aðild að með sama hætti og önnur ríki á Evrópska efnahagssvæðinu.

Ísland mun fá allt að sex mánaða tíma til að gera nauðsynlegar lagabreytingar vegna nýrrar EES-löggjafar og að þeim tíma liðnum eiga einnig að liggja fyrir samræmdar eftirlitsáætlanir fyrir alla fæðukeðjuna, frá frumframleiðslu matvæla til dreifingar tilbúinnar neytendavöru. Aðlögunartími Íslands vegna innleiðingar löggjafar og breytinga á eftirliti með dýraafurðum eins og mjólk, kjöti og eggjum mun þó verða allt að tveimur árum, þar sem Ísland hefur hingað til haft undanþágu frá því að innleiða ESB löggjöf á sviði dýraheilbrigðis og dýraafurða, annarra en sjávarafurða.

Landbúnaðarstofnun fagnar framkomnu frumvarpi og telur að með sameiningu Landbúnaðarstofnunar og matvælasviða Fiskistofu og Umhverfisstofnunar gefist færi á að einfalda stjórnsýslu með matvælaeftirliti, gera hana markvissari og tryggja betra og faglegra eftirlit á öllum stigum framleiðslu og dreifingar matvæla og fóðurs. Samkvæmt frumvarpinu er breytingunum einnig ætlað að efla orðspor íslenskrar matvælaframleiðslu og samkeppnisstöðu hennar á mörkuðum.

II. Fjárhagur nýrrar stofnunar

Fjárhagsleg áhrif vegna tilfærslu verkefna til Matvælaeftirlitsins eru nokkur. Fyrir liggur flutningur á um 21 stöðugildi til Matvælaeftirlitsins, sem skiptist þannig að tæp 9 stöðugildi koma frá matvælasviði Umhverfisstofnunar og 12 frá matvælaeftirlitssviði Fiskistofu. Fyrir utan kostnað vegna launa og launatengdra gjalda þá bætist við rekstrarkostnaður vegna aðstöðusköpunar þessara starfsmanna í formi hugbúnaðar, húsnæðis, innréttinga, bifreiða og áhalda og tækja. Ekki liggur fyrir listi yfir þær eignir sem yfirfærast til Matvælaeftirlitsins og því er ekki hægt að segja til um umfang eignakaupa á árinu 2008.

Gera þarf ráð fyrir aukningu á stöðþjónustu hjá Matvælaeftirlitinu til samræmis við þá stöðþjónustu sem eftirlitssvið Umhverfisstofu og Fiskistofu nýttu í sínum stofnunum. Staðsetning starfsmanna liggur ekki fyrir en hún gæti leitt til aukins rekstrarskostnaðar við að koma starfsfólki á vinnustað og mun sá kostnaður falla á stofnunina. Áætlaður fjöldi starfsmanna Matvælaeftirlits í föstu starfi verður um 77 talsins og þar af verður hlutfall háskólamenntaðra starfsmanna um 85% og því verður jafningjastjórnun mjög mikilvægur þáttur í rekstri stofnunarinnar. Þá er vert að geta þess að hjá stofnunin eru ígildi 10 ársverka í formi verksamninga við aðra aðila og skammtímaráðninga. Stærð stofnunarinnar hvað starfsmannafjölda varðar og einnig hversu fjölbreytileg verkefni hennar eru kalla á tæp tvö ný stöðugildi hjá stofnuninni, eitt stöðugildi fræðslu- og upplýsingafulltrúa og 60% stöðugildi við mannauðsstjórnun. Í þessu samhengi má vekja athygli á þeirri fræðslu- og upplýsingaskyldu gagnvart neytendum og hagsmunaaðilum sem stofnuninni er falið með lögum.

Breyting á nafni Landbúnaðarstofnunar í Matvælaeftirlitið kallar á aukinn rekstrarkostnað á árinu 2008 vegna hönnunar og prentunar á öllu prent- og auglýsingaverki, þar á meðal hönnun á nýju kennimerki (lógói) fyrir stofnunina og endurhönnun heimasíðu. Þá þarf að endurskoða innra stjórnskipulag og stefnumótun til framtíðar.

III. Athugasemdir við einstakar greinar

1. 27. gr. / Breytingar á lögum um framleiðslu, verðlagningu og sölu á búvörum.

Landbúnaðarstofnun telur eðlilegt miðað við uppbyggingu stjórnsýslunnar, að þeirri stofnun sem falin eru verkefni skv. lögum verði veitt heimild til að gera samninga við ríkisstofanir og/eða einkaaðila um að annast verkefni við úttekt og eftirlit á landi sem nýtt er við gæðastýrða framleiðslu. Stofnunin leggur því til að í stað ráðherra í 2. málslíð 3. mgr. komi “Matvælaeftirliti”.

2. 28. - 29. gr. / Breytingar á lögum um dýravernd.

Markmið frumvarpsins er tilfærsla á verkefnum af ýmsu tagi. Landbúnaðarstofnun leggur til að tækifærið verði notað og lög um dýravernd nr. 15/1994 verði færð frá umhverfisstofnun til landbúnaðar- og sjávarútvegsráðuneytisins. Þar eru fyrir lög um búfjárhald o.fl. nr. 103/2002 þar sem fjallað er um þær kröfur sem gerðar eru til aðbúnaðar búfjár og telur stofnunin rétt að umsjón þessara náskyldu verkefna sé á hendi sama ráðuneytis og sömu stofnunar. Hjá sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytinu og hjá Landbúnaðarstofnun er saman kominn þekking og reynsla við meðferð dýraverndarmála (animal welfare), enda hafa héraðsdýralæknar um áráðir sinnt ábendingum og aðgerðum vegna illrar meðferðar á dýrum. Slík þekking og reynsla hefur ekki verið til annars staðar í stjórnsýslunni, nema að litlu leyti. Það er því í þágu skilvirkari meðferðar dýraverndarmála og einföldunar í stjórnsýslu sem tillaga er gerð um að færa þennan málaflokk alfarið yfir til sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytisins.

Athygli er vakin á því að hér eru ekki lagðar til breytingar er lúta að verndun villtra dýrastofna skv. lögum nr. 64/1994 um vernd, friðun og veiðar á villtum fuglum og villtum spendýrum, en þau verkefni yrðu eðlilega áfram hjá umhverfisstofnun.

3. 30. gr. / Breyting á lögum um búfjárhald o.fl.

Með hliðsjón af þeim breytingum sem lagðar eru til í 28. og 29. gr. frumvarpsins er lagt til að síðustu málslíðir beggja tölulíða verði felldir brott, þ.e. ákvæði um umsagnir Umhverfisstofnunar um setningu reglugerða, enda yrði stjórnsýsla dýraverndarmála alfarið á vegum Matvælaeftirlitisins og því óþarft að óska umsagna eins og frumvarpið gerir ráð fyrir.

4. XXIII. kafli / Breyting á lögum um matvæli.

Samkvæmt athugasemdum með 35. gr. frumvarpsins er ekki ætlunin að breyta verksviði heilbrigðiseftirlits sveitarfélagana gagnvart Matvælaeftirlitinu, heldur á það að vera óbreytt. Landbúnaðarstofnun telur hins vegar að orðalag frumvarpsins sé ekki nægilega skýrt varðandi verkaskiptingu við matvælaeftirlit milli Matvælaeftirlitisins og heilbrigðiseftirlits sveitarfélagana vegna frumframleiðslu á landbúnaðarafurðum. Því telur stofnunin nauðsynlegt að fram komi með skýrum hætti í 35. gr. frumvarpsins að Matvælaeftirlitið fari með eftirlit með frumframleiðslu landbúnaðarafurða. Þessi ályktun er dregin af því að verkefni Matvælaeftirlitisins eru tæmandi talin í 35. gr. frumvarpsins og ekki er hægt að fella frumframleiðslu með landbúnaðarafurðum þar undir. Af þessum sökum leggur stofnunin til svohljóðandi breytingar á kaflanum.

Við 4. gr. matvælalaga nr. 93/1995 þar sem hugtök eru skilgreind kæmi nýr málslíður: "Frumframleiðsla er framleiðsla og ræktun, þ.m.t. uppskera, mjaltir og eldi dýra fyrir slátrun. Einnig veiðar dýra og sjávarfangs, sem og tínsla villtra matjurta". Skilgreiningin er í samræmi við ákvæði reglugerðar Evrópusambandsins um matvælalög, matvælaöryggi og Matvælaöryggisstofnun Evrópu, (EB) nr. 178/2002.

Í a. lið 6. gr. matvælalaga (35. gr. frumvarpsins) yrði bætt við hugtakinu frumframleiðsla, þannig að skýrt lægi fyrir að Matvælaeftirlitinu bæri að sinna eftirliti með slíkri framleiðslu, ákvæðið myndi þá hljóða þannig:

"a. frumframleiðsla, sem og innflutningur og útflutningur búfjárafurða,".

Þá er lagt til að bætt verði við 2. mgr. við 6. gr. Laganna, sem myndi hljóða þannig: "Heilbrigðisnefndir, sbr. lög nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, fara með eftirlit með öðrum matvælum en nefnd eru í 1. mgr. Matvælaeftirlitið skal þó sjá um samhfingingu aðgerða þegar upp koma alvarlegar matarsýkingar eða önnur vá svipaðs eðlis og skal stofnuninni þegar í stað tilkynnt um slík mál og skal hún í samráði við viðkomandi heilbrigðisnefnd taka ákvörðun um nauðsynlegar ráðstafanir".

Í samræmi við framangreint er lagt til að ákvæði í 2. mgr. 29. gr. laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, sem varðar matarsýkingar, falli brott.

Í 42. gr. frumvarpsins er í samræmi við ofangreint lagt til að í lok 1. málslíðar komi "sbr. 2. mgr. 6. gr." og á undan "6. gr." í 2. málslíð komi "1. mgr.". Jafnframt verði gerðar smávægilegar breytingar á orðalagi. Í samræmi við þetta hljóði 22. gr. matvælalaga þannig: "Heilbrigðisnefnd hefur undir yfirumsjón Matvælaeftirlitsins opinbert eftirlit með framleiðslu og dreifingu matvæla, sbr. 2. mgr. 6. gr. Matvælaeftirlitið fer þó með opinbert eftirlit sem fellur undir ákvæði 1. mgr. 6. gr. Matvælaeftirlitið skráir ..."

Lagt er til að skoðað verði hvort síðasti málslíður 42. gr. frumvarpsins, "Þá er ráðherra heimilt að fela stofnuninni eftirlit með afmörkuðum þáttum", geti fallið niður. Hér er um að ræða arfleifð frá eldri lögum, sem Landbúnaðarstofnun telur ekki ljóst hvaða tilgangi þjóni í breyttu lagaumhverfi.

Að lokum er lagt til að skoðað verði hvort ekki er nauðsynlegt að athuga 48. gr. frumvarpsins þannig að í 1. mgr. 30. gr. matvælalaga verði tilgreint nánar til hvaða þvingunarúrræða og viðurlaga Matvælaeftirlitið getur gripið vegna brota sem varða innflutningseftirlit með matvælum. Í þessu samhengi má vísa til VI. kafla laga um hollustuhætti og mengunarvarnir, þar sem fjallað er um valdsvið og þvingunarúrræði.

5. Hér verða teknar saman athugasemdir vegna ákvæða 52., 59. og a. og c. liða 60. gr. / Breyting á lögum um meðferð, vinnslu og dreifingu sjávarafurða og breyting á lögum um Landbúnaðarstofnun.

Með frumvarpinu er lagt til að matvælamál verði sameinuð í einu ráðuneyti og í einni stofnun á vegum ríkisins. Kostir þessa eru einfaldari stjórnsýsla með matvælaeftirliti og matvælaöryggi, hún verður markvissari og tryggir betra og faglegra eftirlit á öllum stigum framleiðslu og dreifingar matvæla og fòðurs, eins og áður hefur verið lýst í almennum athugasemdum um frumvarpið.

Það er mat Landbúnaðarstofnunar að vilji sé til þess, bæði hjá stofnuninni og starfsmönnum matvælasviða Fiskistofu og Umhverfisstofnunar, að sameining þessara mála gangi hratt og vel og að við afgreiðslu þessa frumvarps verði engin óvissa um staðsetningu starfa, verksvið og annað er tengist starfskjörum starfsfólks. Slíkt er best gert með því að stíga skrefið til fulls og sameina þessar stofnanir eins fljótt og kostur er. Þannig nást þau samlegðaráhrif sem leitað er að, s.s. varðandi vinnu við innleiðingarferli á matvælalöggjöf Evrópusambandsins (EES-löggjöf) og breytingar á skipan og framkvæmd matvælaeftirlits, en sú vinna mun hefjast af fullum krafti upp úr áramótum.

Með hliðsjón af framansögðu leggur Landbúnaðarstofnun til, að ef til álita kemur að fresta flutningi og sameiningu verkefna, þá verði það aðeins gert til skamms tíma þannig að full sameining eigi sér stað eigi síðar en 1. apríl 2008. Þá vill stofnunin benda á að ekki er ástæða til að nota bæði belti og axlabönd vegna hugsanlegra samninga við aðrar stofnanir um framkvæmd tiltekinna verkefna sem Matvælaeftirlitið á að fara með. Því er lagt til að 52. gr. frumvarpsins falli brott, þar sem samhljóða ákvæði er að finna í 59. gr. og á þar heima.

6. 55. gr. / Breyting á lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir.

Með þessu ákvæði er lagt til að orðið "matvælum" verði tekið úr lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir og er breytingin eðlileg í ljósi þess að efnisákvæði um matvælaeftirlit heilbrigðisnefnda sveitarfélaga eru með XXIII. kafla þessa frumvarps færð yfir í matvælalögin. Lögin um hollustuhætti og mengunarvarnir taka þannig ekki lengur til matvæla og því telur Landbúnaðarstofnun, með hliðsjón af þessum breytingum, að jafnframt beri að fella úr sömu lögum orðin "m.a. til manneldismála" í 2. mgr. 3. gr. Tilvísun til manneldismála í þessum ákvæðum varðar reglur sem settar eru um næringargildismerkingar og reglur sem t.d. eru settar um sérfaði, sem ætlað er tilteknum hópum. Löggjöf um þessa þætti, eftirlit og fræðsla byggist þá, eftir þessa breytingu, á ákvæðum matvælalaga, en þar eru m.a. ítarleg ákvæði um fræðslumál í 19. gr. laganna.

Jafnframt er vísað til tillögu um breytingu á 35. gr. frumvarpsins varðandi samhfæingu aðgerða þegar upp koma alvarlegar matarsýkingar og að á þessu verði tekið í 6. gr. matvælalaga, þannig að sambærileg ákvæði í 2. mgr. 29. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir falli brott.

7. 57. og 58. gr. / Breyting á lögum um Landbúnaðarstofnun.

Í 57. gr. frumvarpsins er lagt til að heiti Landbúnaðarstofnunar verði breytt í Matvælaeftirlitið. Ljóst er að breytt hlutverk og viðfeðmara starfssvið stofnunarinnar kallar á nýtt nafn. Við val á nýrri nafngift er vert að hafa í huga að verkefnið snýst ekki einvörðungu um að höfða til rökhyggju markhópanna, heldur þarf nýtt heiti að vera í þjálfun og 2. eftirminnilegt og fremur jákvætt en neikvætt.

Ákjósanlegt er að hafa nafngiftir gegnsæjar, þannig að þær boði að einhverju marki hlutverk og mikilvægi stofnunarinnar. Finna verður því nafn er hefur næga sérstöðu til aðgreiningar og eftirtektar, en jafnframt breiða skírskotun og getur því vaxið með stofnuninni.

Hugmyndir á borð við Matvælastofnun, Matvælastofa, Matvælaöryggisstofnun, Matvæla- og dýraheilbrigðisstofnun, Matvæla- og landbúnaðarstofnun og Matvælaeftirlitið eru allar rökrétt innlegg í umræðuna og góðra gjalda verðar. Þær hafa hins vegar allar sína annmarka. Matvælastofnun er daufllegt nafn ímyndarlega séð og allkerfistengt í augum neytenda, þó að það geti verið bestur kostur framangreindra heita. Matvælastofa líður fyrir seinni hluta orðsins, sbr. t.d. kaffistofa/matstofa. Þá er Matvælaöryggisstofnun og ekki síður Matvæla- og dýraheilbrigðisstofnun eða Matvæla- og landbúnaðarstofnun langt og óþjálf og Matvælaeftirlitið er einfaldlega kaldranalegt og þröngt heiti.

Af þessum sökum leggur Landbúnaðarstofnun til að Alþingi skoði fleiri valkosti og með þessari umsögn fylgir sem dæmi tillaga um heitið Íslensk matvælagát, en unnið yrði með skammstöfunina MatGát, sem jafnframt gæti orðið kennimerki (lógó). Ástæður þess að þetta er lagt til sem heiti ásamt nefndri skammstöfun eru eftirfarandi: MatGát er samsett úr Matur og síðan Gát, sem þýðir 1. athygli, aðgæsla, fyrirbyggja og 2. fengur, matur/drykkur, sbr. mungát. Gát er því gott íslenskt orð sem er viðeigandi í heiti matvælastofnunar, sem á að gæta að öryggi matvæla fyrir neytendur. Þá má geta þess að GÁT-listar eru notaðir í eftirlit til að fylgjast með því hvort matvælafyrirtæki uppfylla þær kröfur sem gerðar eru í lögum og reglum vegna framleiðslu og dreifingar matvæla.

Skráð heiti yrði Íslensk matvælagát, en MatGát yrði notað sem merki og til einföldunar í daglegum samskiptum. Ætla má að í framtíðinni yrði skammstöfunin notuð ásamt vígorði stofnunarinnar (frá heilbrigði til hollustu), frekar en skráðu heiti, en hvoru tveggja má sjá í meðfylgjandi gögnum. Landbúnaðarstofnun telur heitið bæði lýsandi og gegnsætt, sem og þjálft og venjist vel. Án efa koma fleiri svipaðir valkostir til greina og má sem dæmi nefna Íslensk matvælarýni, en Rýni var heiti á einni af fyrstu skoðunarstofnunum sem tóku til starfa vegna eftirlits með sjávarafurðum.

Einnig mætti skoða þann möguleika að endurvekja heitið Hollustuvemd eða annað sambærilegt fyrir þessa nýju stofnun, þar sem starfsemi hennar verður mjög fjölbætt og varðar sem dæmi bæði heilbrigði dýra og plantna og hollustu og öryggi matvæla. Það eru hins vegar ekki nema um fimm ár síðan Umhverfisstofnun tók yfir starfsemi þá sem Hollustuvemd fór með og það kann mögum að þykja of stuttur tími, áður en slíkt heiti er endurvakið, þó svo það kunni að eiga betur við þessa starfsemi en mörg önnur heiti.

Til frekari fróðleiks má geta þess að skilgreining á matvælum í nýrri EES-löggjöf, sem ætla má að komi til framkvæmdar hér á landi á næsta ári, er mjög víðtæk: Samkvæmt þeim reglum nær frumframleiðsla yfir framleiðslu og ræktun, þ.m.t. uppskeru, mjaltir og eldi dýra fyrir slátrun. Einnig veiðar dýra og sjávarfangs og tínslu villtra matjurta. Lifandi dýr sem ætluð eru til matvælaframleiðslu, heilbrigði þeirra og velferð, plöntur eftir uppskeru, hrávara og unnin vara, ýmsir efnisþættir, drykkir og neysluvatn, allt telst þetta til matvæla.

Í ensku heiti stofnunarinnar má einnig skoða ýmsa möguleika, s.s. Icelandic Food and Veterinary Authority eða Icelandic Food Safety Authority.

Í samræmi við athugasemdir stofnunarinnar vegna 28. og 29. gr. frumvarpsins, yrði bætt við k. lið við 58. gr. er hljóðaði svo: "að annast eftirlit með dýravernd samkvæmt lögum um dýravernd, nr. 15/1994". Jafnframt þyrfti að gera breytingar á lögnum við yfirfærslu þessara verkefna frá Umhverfisstofnun/umhverfissráðuneytinu til Matvælaeftirlitsins/sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytisins.

8. Verkaskipting ríkis og sveitarfélaga.

Landbúnaðarstofnun telur nauðsynlegt að í framhaldi af afgreiðslu þessa frumvarps fari fram athugun á því hvernig staðið skuli að eftirliti með öllum matvælum til framtíðar. Það er ekkert launungarmál að stofnunin telur heppilegast að allt matvælaeftirlit sé á einni hendi. Ef til þess kemur þarf að aðgreina matvælaeftirlit sveitarfélaga frá umhverfiseftirliti og einnig almennu heilbrigðiseftirliti á þeirra vegum (eiturefni og hættuleg efni, húsnæði, snyrtistofur, stofnanir, sundlaugar o.s.frv.).

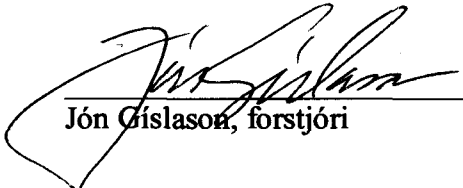
Þá þarf að ákveða með hvaða hætti skoðunarstofur geta komið að matvælaeftirliti. EES-löggjöf heimilar rekstur skoðunarstofa, en ekki er skynsamlegt að skylda fyrirtæki til samninga við skoðunarstofur, eins og gert er í dag vegna eftirlits með sjávarafurðum. Opinber eftirlitsaðili (t.d. Matvælaeftirlitið) getur hins vegar falið skoðunarstofum tiltekin verkefni og slík heimild felst í nýrri EES-löggjöf um matvælaeftirlit.

Þá telur stofnunin að athuga beri hvort gera eigi breytingu á skipan búfjárefirlits, þannig að það færðist frá sveitarfélögum til ríkisins (Matvælaeftirlitsins). Búfjárefirlit gæti fallið ágætlega að starfsemi stofnunarinnar. Er þá horft til þess eftirlits sem tengist frumframleiðslu matvæla þar sem dýraheilbrigði og velferð dýra eru veigamiklir þættir. Einnig hefur verið rætt um skipan dýraverndar og ljóst að mál sem varða dýravernd vegna búfjár falla vel að hugmyndum um samræmt eftirlit í fæðukeðjunni, frá frumframleiðslu til neytenda.

Lokaorð

Landbúnaðarstofnun fagnar framkomnu frumvarpi sem miðar að sameiningu stofnana og bættu fyrirkomulagi við stjórnsýslu og framkvæmd opinbers matvælaeftirlits. Fulltrúar stofnunarinnar lýsa sig reiðubúna til að koma á fund nefndarinnar og gera nánari grein fyrir umsögn og athugasemdum sem hér koma fram.

F.h. Landbúnaðarstofnunar,



Jón Gíslason, forstjóri

Fylgiskjal: Tillaga að heiti fyrir Matvælaeftirlitið.

LANDBÚNAÐARSTOFNUN

Nýtt nafn

Eðli viðfangsins

Breytt hlutverk og víðfeðmara starfssvið Landbúnaðarstofnunar kallar á nýtt nafn. Við val á nýrri nafngift er vert að hafa í huga að verkefnið snýst ekki einvörðungu um að höfða til rökhyggju markhópanna. Viðskiptavinir og aðrir hlutaðeigendur eru mennskir og hafa tilfinningar fyrir nöfnum eins og annað fólk. Að minnsta kosti er borðleggjandi að væntanlegt nafn þarf að vera 1) þjálft í munni 2) eftirminnilegt og fremur jákvætt en neikvætt.

Oft er talið ákjósanlegt að hafa nafngiftir í gegnsæjar, þannig að þær boði að einhverju marki fagnaðarerindi mikilvægis stofnunarinnar / fyrirtækisins upp á sitt eindæmi. Í þessu tilviki virðist ráðlegt að leggja mest upp úr nafni sem hefur næga sérstöðu til aðgreiningar og eftirtektar, en hefur jafnframt breiða skírskotun og getur því „vaxið með stofnuninni“.

Nafnahugmyndir á borð við Matvælastofnun, Matvælastofa, Matvælaöryggisstofnun og Matvælaeftirlitið eru allar rökrétt innlegg í umræðuna og góðra gjalda verðar. Þær hafa hins vegar allar sína annmarka. Matvælastofnun er dauflegt nafn ímyndarlega séð og allkerfistengt í augum neytenda, þó að það sé í heildina bestur kostur framangreindra nafna; Matvælastofa líður fyrir seinni hluta orðsins sbr. kaffistofa; Matvælaöryggisstofnun er of langt, takmarkandi og óþjálft nafn og Matvælaeftirlitið er einfaldlega kaldranalegt og þröngt heiti.

Þær nafnahugmyndir sem hér fara á eftir eru smlaðar og fram settar í ljósi framangreindra hugrenninga og þá ekki síst til að auka á fjölbreytileika þeirrar flóru nafna sem til umfjöllunar er.



Íslensk matvælagát

Skýring

ÍMG er skammstöfun fyrir Íslensk matvælagát. *Gát merkir:*

1) að fygjast með, athygli, aðgæsla, fyrirhyggja (sbr. að hafa gát á einhverju) og fellur því vel að starfssviði stofnunarinnar 2) fengur, matur/drykkur sbr. mungát.

Kostir

- a) Lýsandi, gegnsætt
- b) Þjálft og mun venjast vel
- c) Laust við séríslenska stafi
- d) Við matvælaeftirlit er gjarnan notaður gátlisti.

MatGát

ÍSLENSK MATVÆLAGÁT

Skýring

Matgát er samsett úr Matur (einfaldlega styttra og þjálla orð en matvæli og betra alþjóðlega vegna stafagerðar) og Gát. **Gát merkir:**

1) að fylgjast með, athygli, aðgæsla, fyrirhyggja 2) fengur, matur/drykkur sbr. mungát.

Kostir

- a) Lýsandi, gegnsætt
- b) Þjálft og mun venjast vel
- c) Laust við séríslenska stafi
- d) við matvælaeftirlit er gjarnan notast við gátlista.

MatGát

- frá heilbrigði til hollustu -

Skýring

Matgát er samsett úr Matur (einfaldlega styttra og þjálfa orð en matvæli og betra alþjóðlega vegna stafagerðar) og Gát. **Gát merkir:**

1) að fylgjast með, athygli, aðgæsla, fyrirbyggja 2) fengur, matur/drykkur sbr. mungát.

Kostir

- a) Lýsandi, gegnsætt
- b) Þjálft og mun venjast vel
- c) Laust við séríslenska stafi
- d) Við matvælaeftirlit er gjarnan notast við gátlista



LANDGRÆÐSLA RÍKISINS

Alþingi
Erindi nr. P 135/89
komudagur 5.11.2007

Bændur græða landið

Samstarf landeigenda og Landgræðslunnar um uppgræðslu heimalanda

Verkefnið „bændur græða landið“ (BGL) hófst fyrir 17 árum. Það er samstarfsverkefni Landgræðslu ríkisins við bændur og landeigendur um landgræðslu á heimalöndum þeirra. Þátttakendur eru um 650. Þátttaka er háð skilyrðum sem Landgræðsla ríkisins setur, svo sem um ástand og nýtingu uppgræðslusvæða. Starfsmenn L.r. annast faglega ráðgjöf og eftirlit með árangri.

Uppgræðsluverkefnin eru fjölþætt en miða flest að því að endurheimta sködduð vistkerfi og gera þau starfhæf á ný, meðal annars með líffræðilegan fjölbreytileika, kolefnisbindingu og vatnsmiðlun í huga.

Þáttur Landgræðslunnar felst þannig fyrst og fremst í faglegri ráðgjöf en byggir þó einnig á beinum hvata í formi peningastyrks vegna áburðarkaupa sem nemur um 85% verði. Landeigandi leggur til þau 15% sem á vantar auk allrar vinnu og flutnings vegna verkefnisins. Að auki leggur Landgræðslan til grasfræ þar sem þess er talin þörf. Flestir þátttakenda leggja síðan enn meira að mörkum í formi húsdýraáburðar, heyafganga o.s.frv.

Öll fagsvið Landgræðslunnar hafa aðkomu að verkefninu. Starfsmenn landverndarsviðs sem hafa sérhæft sig á þessu sviði sjá um öll almenn samskipti við þátttakendur. Landupplýsingasvið annast loftmyndavinnslu og leiðbeinir við skráningar m.a. vegna kolefnisbindingar, almannatengslasvið kemur m.a. að útgáfu fréttabréfs verkefnisins, rannsóknasvið er með rannsóknaverkefni á sinni könnu er snúa beint að áherslum BGL og rekstarsviðið sér m.a. um allt utanumhald vegna greiðslna á áburðarstyrkjum til þátttakenda.

BGL verkefnið er eitt af mikilvægustu verkefnum Landgræðslu ríkisins. Það byggir að öllu leyti á jákvæðu samstarfi við grasrótina. Í gegnum verkefnið hefur skapast traust milli starfsmanna Landgræðslunnar og landeigenda og öll samskipti vegna annarra verkefna, svo sem gæðastýringar í sauðfjárrækt þannig orðið liprari. Fordómar byggjast á fáfræði og með því að hafa svona öflugt tengslanet hefur Landgræðslunni tekist að eyða fordómum og byggja upp jákvæða mynd af starfi stofnunarinnar meðal þeirra sem nýta sér þjónustu hennar en einnig þeirra landeigenda sem stofnunin þarf að hafa afskipti af vegna annarra lögbundinna hlutverka hennar, s.s. almennrar gróðurverndar t.d. vegna hrossabeitar og afréttanota.

Þjónusta og ráðgjöf Landgræðslunnar við þátttakendur BGL verkefnisins varðar öll starfssvið stofnunarinnar og er órjúfanlega sambætt starfi hennar að gróðurvernd, stöðvun jarðvegsrofs og endurheimt skaddaðra vistkerfa.

Gunnarsholti, 5.nóvember 2007

f.h. Landgræðslu ríkisins

Steinn Rúnólfsson

DRÖG 1

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Gunnarsholti, 31. október 2007

Umsögn um frumvarp til laga um breytingar á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands. Þskj. 131 – 130. mál

Undirritaður fyrir hönd Landgræðslu ríkisins gerir eftirfarandi athugasemdir við frumvarp þetta:

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Í athugasemdum við frumvarpið eru nokkur afar óvenjuleg ákvæði varðandi flutning á stofnunum Landgræðslu ríkisins og Skógræktar ríkisins yfir í annað ráðuneyti, sérstaklega hvað varðar „eftirlegu“ fjárveitinga í sjávarútvegs og landbúnaðarráðuneyti. Einnig varðandi flutning háskólastofnana landbúnaðarins yfir í Menntamálaráðuneyti, en ekki verður fjallað nánar um þann þátt hér.

Afar vandséð er hvaða tilgangi þau ákvæði sem varða fyrrgreindar stofnanir og hér verður fjallað um, eiga að þjóna og þau virðast lítt eða ekki vera í anda aðgerðaráætlunar ríkisstjórnarinnar um „Einfaldara Ísland“ sem hún samþykkti í október 2006.

Í frumvarpi því er hér um ræðir er gert ráð fyrir því í 23. gr. að eftirfarandi breytingar verði gerðar á lögum um landgræðslu nr 17/1965, með síðari breytingum: „Í stað orðsins „landbúnaðarráðherra“ í 1. mgr. 3. gr. og 13. gr. laganna kemur umhverfisráðherra.“ Það vekur athygli að ekki sé gert ráð fyrir að önnur ákvæði laganna breytist í samræmi við þetta, enda þótt gert sé ráð fyrir að umhverfisráðherra fari með yfirstjórn landgræðslumála verði frumvarpið að lögum. Þá er það varla í samræmi við það markmið frumvarpsins í heild sinni að hagræða og einfalda stjórnsýsluna, svo og að skipa skyldum málaflokkum undir eina stjórn. Þau ákvæði landgræðslulaga sem undirritaður telur að breyta þurfi, a.m.k. að hluta til eru: 2. mgr. 7. gr., 4. mgr. 8. gr. og 5. mgr. 23. gr.

Í athugasemdunum segir á bls. 18: „Samkomulag er á milli viðkomandi ráðuneyta um að fjármunir til verkefnisins *Bændur græða landið*, ... verði á forræði og fjárlagalið sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis.“ Í þeim afar takmörkuðu umræðum sem

undirritaður hefur verið boðaður til um flutning á stjórnsýslulegu forræði Landgræðslu ríkisins hefur aldrei verið rætt um að forræði fjárveitinga til verkefnisins *Bændur græða landið* yrði eftir hjá sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneyti, aðeins að fjárveitingin yrði áfram hjá því ráðuneyti. Eftir því sem undirritaður kemst næst hafa engin rök verið færð fyrir þessari ráðstöfun og svo virðist sem enginn hafi óskað eftir henni. Bent er á að þar sem fjallað er um að fjárveitingar verði eftir í sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneyti er hvergi minnst á forræði fjárveitinga. Farið er fram á að öll umfjöllun um *Bændur græða landið* verði felld út úr athugasemdum með frumvarpinu. Til vara er farið fram á að orðið forræði falli brott til samræmis við önnur ákvæði um fjárveitingar sem gert er ráð fyrir að verði eftir í sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytinu..

Undirritaður vill sérstaklega benda á eftirfarandi málsgrein í athugasemdum við fyrirbyggjandi frumvarp: „Enn fremur verða fjármunir til framkvæmda á grundvelli laga nr. 91/2002, um varnir gegn landbroti, innan sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis. Ráðuneytið mun gera samning við Landgræðslu ríkisins til þriggja ára um óbreytt hlutverk Landgræðslunnar varðandi yfirstjórn og framkvæmd varna gegn landbroti. Á þeim tíma stefnt að því að endurskoða lögum um varnir gegn landbroti undir forystu forsætisráðuneytis.“ Að óbreyttum lögum er ekki auðséð um hvað eigi að semja, þar sem lögum eru mjög skýr, en benda má sérstaklega á 3. gr. laganna er ber yfirskriftina „Yfirstjórn“: „Landgræðsla ríkisins fer fyrir hönd landbúnaðarráðherra með yfirstjórn þeirra mála sem lög þessi fjalla um.“ Þá er í greinum 4 – 8 (II. kafli) fjallað um framkvæmd varna gegn landbroti.

Þessu til viðbótar skal á það bent að nauðsynlegt er að til komi breytingar á lögum nr. 91/2002 um varnir gegn landbroti.

3. grein *Yfirstjórn*. Í stað orðsins landbúnaðarráðherra kemur sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra.

10. grein og 11. grein. Í stað orðsins landbúnaðarráðherra kemur sjávarútvegs- og landbúnaðar ráðherra.

Eins og hér að ofan kemur fram er kveðið er á um að lög um varnir gegn landbroti lands, sem Landgræðsla ríkisins hefur farið með yfirstjórn á fyrir hönd Landbúnaðarráðherra, verði endurskoðuð á vegum forsætisráðuneytisins. Engin rök eru færð fyrir áformaðri endurskoðun á þessum nýendurskoðuðu lögum.

Í 7. mgr. á bls. 19 í frumvarpinu kemur fram að við undirbúning frumvarpsins, „... hefur verið haft viðtækt samráð við þær stofnanir sem í hlut eiga.“ Hvað varðar málefni Landgræðslu ríkisins er þessari fullyrðingu alfarið vísað á bug. Ef þessi fullyrðing ætti við rök að styðjast hvað varðar Landgræðslu ríkisins þá hefði væntanlega ekki verið ástæða til þessara ítarlegu athugasemda sem hér hefur verið gerð grein fyrir.

Athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins.

Um 27. gr.

Í 2. mgr. kemur fram í 3. mgr. mikill misskilningur er varðar gerð landbóta- og landnýtingaráætlana vegna gæðastýringar í framleiðslu sauðfjárafurða. Sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra getur ekki úthýst verkefnum við gerð landbóta- og

landnýtingaráætlana eins og þarna segir, þar sem það er verkefni og hlutverk viðkomandi bænda, landeigenda og/eða fjallskilastjórna eftir því sem við á hverju sinni.

Áður nefndur misskilningur kemur fram í eftirfarandi setningu: „Til samræmis við útvistunarstefnu fjármálaráðuneytisins er gert ráð fyrir því að ráðherra hafi einnig heimild til að fela einkaaðilum verkefni við gæðastýringu en möguleikar kunna að skapast til þess, t.d. við úttekt á landi og gerð landbóta eða landnýtingaráætlana.“ Hvað varðar úthýsingu á úttektarþættinum þá er hann mögulegur sé vilji fyrir hendi en sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra getur ekki úthýst verkefnum við gerð landbóta- og landnýtingaráætlana eins og þarna segir, þar sem það er verkefni og hlutverk viðkomandi bænda, landeigenda, fjallskilastjórna o.fl., sjá t.d. 1. og 2. mgr. 43. gr. laga nr. 99/1993, sbr. og 14. gr. reglugerðar nr. 175/2003.

Undirritaður og viðkomandi starfsmenn Landgræðslu ríkisins óska eftir því að fá að koma á fund allsherjarnefndar Alþingis og gera nánari grein fyrir athugasemdum og ábendingum stofnunarinnar.

Virðingarfyllst,
f.h. Landgræðslu ríkisins

Sveinn Runólfsson,
landgræðslustjóri.

Ljósrit send:
Landbúnaðarráðuneyti,
umhverfisráðuneyti.

Eftirfarandi ábendingar eru á þessu stigi aðeins til skoðunar.

„Breytingar vegna flutnings landgræðslu og skógræktar, að undanskilinni ræktun nytjaskóga, til umhverfisráðuneytis ...“ o.s.frv.

Bent er á að í lögum um landshlutaverkefni í skógrækt nr. 95/2006 segir eftirfarandi:

„1. gr. Tilgangur og markmið.

☐ Í því skyni að skapa skógarauðlind á Íslandi, rækta fjölnytjaskóga og skjólbelti, treysta byggð og efla atvinnulíf, ...

■ 2. gr. Skilgreiningar.

☐ Í lögum þessum, reglugerðum og reglum, settum á grundvelli þeirra, er merking hugtaka sem hér segir:

1. *Fjölnytjaskógrækt.* Ræktun skógar að teknu tilliti til fjölpættis efnahagslegs,

félagslegs og náttúrufarslegs hlutverks skógarins.

Meginmarkmið fjölnytjaskógræktar er tvenns konar, nytjaskógrækt og landbótaskógrækt.

2. *Nytjaskógrækt.* Ræktun skógar með það að meginmarkmiði að framleiða viðarafurðir til iðnaðarnota.

3. *Landbótaskógrækt.* Ræktun skógar á illa förmu eða eyddu landi með það að meginmarkmiði að auka gróðurþekju, bæta jarðveg og vatnsbúskap og auka þannig gildi landsins til margvíslegra nytja.

4. *Skjólbelti.* Raðir eða þyrping trjáa og runna sem ræktuð eru í því skyni að auka hvers kyns uppskeru og skýla búfénaði og mannvirkjum tengdum landbúnaði eða sem undanfari skógræktar á bersvæði.“

Að undanförmu hefur oft verið tíundað að landshlutaverkefni í skógrækt sem hafa það að markmiði samkvæmt fyrrgreindum lögum að rækta fjölnytjaskóga, sem eru bæði nytjaskógar og landbótaskógar, yrðu eftir í sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytinu. Það ber því nýrra við ef það á nú að skilja einungis nytjaskógrækt eftir í því ráðuneyti. Ef það er í raun svo, þá er ljóst að það verður að endurskoða lögin um landshlutaverkefni í skógrækt frá grunni.

Þrátt fyrir að viðfangsefni Skógræktar ríkisins séu ekki meðal hlutverka stofnunarinnar leyfir undirritaður sér ennfremur að benda á afar einkennilega umfjöllun í 5. mgr. á bls. 18 í frumvarpinu um fyrirhugaða samninga viðkomandi ráðherra um rannsóknir á sviði skógræktar. Í fyrsta lagi er gert ráð fyrir að viðkomandi ráðherrar standi í sameiningu að gerð rannsóknasamnings við Rannsóknastöð Skógræktar ríkisins á Mógilsá til þriggja til fimm ára um... o.s.frv. Þetta vekur furðu þar sem stöðin er ekki ríkisfyrirtæki, heldur heyrir undir Skógrækt ríkisins. Síðar í sömu málsgrein segir: „Gert er ráð fyrir að sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytið [ekki viðkomandi ráðherrar] í samráði við Bændasamtök Íslands og umhverfisráðuneyti geri samning til þriggja ár við Skógrækt ríkisins um ...“ Með öðrum orðum það eru ýmist viðkomandi ráðherrar eða viðkomandi ráðuneyti sem gera samning við ýmist Rannsóknastöðina á Mógilsá eða Skógrækt ríkisins til ýmist þriggja eða þriggja til fimm ára. Það er síðan mjög sérstök stjórnsýsla að kveða á um í síðara tilvikinu að gera ráð fyrir samráði við hagsmunaaðila sem hingað til hafa ekki sinnt þessum málafloki né verið með stjórnsýslulega eða faglega aðkomu að málefnum skógræktar.

Um 23. – 26. gr.

Hér kemur aftur fram lagaleg og stjórnsýsluleg óvissa um forræði skógræktarmálefna er tilheyra landshlutaverkefnum í skógrækt, umfram nytjaskógrækt. Undirritaður telur með vísan til fyrri rökstuðnings að síðari setning 2. mgr. um að „...“ í 25. gr. frumvarpsins [sé kveðið skýrt á um forræði þeirra mála ...“, standist ekki.

LANDGRÆÐSLA RÍKISINS



Alþingi

Erindi nr. Þ 135/152

komudagur 12.11.2007

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Gunnarsholti, 9. nóvember 2007

Umsögn um frumvarp til laga um breytingar á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands. Þskj. 131 – 130. mál

Undirritaður fyrir hönd Landgræðslu ríkisins gerir eftirfarandi athugasemdir við frumvarp þetta:

I. Almennar athugasemdir

Þó að ljóst sé að athugasemdum með fram lögðu frumvarpi til laga verði ekki breytt vill undirritaður, fyrir hönd Landgræðslu ríkisins, benda á nokkur atriði er þar koma fram sem telja má að geti valdið misskilningi.

Í athugasemdum við 5. þátt frumvarpsins eru nokkur afar óvenjuleg atriði varðandi flutning á stofnunum Landgræðslu ríkisins og Skógræktar ríkisins yfir í annað ráðuneyti, sérstaklega hvað varðar „eftirlegu“ fjárveitinga í sjávarútvegs og landbúnaðarráðuneyti.

a) Í athugasemdunum með hinu fram lagða lagafrumvarpi segir á bls. 18: „*Samkomulag er á milli viðkomandi ráðuneyta um að fjármunir til verkefnisins Bændur græða landið, ... verði á forræði og fjárlagalið sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis.*“ Eftir því sem undirritaður kemst næst hafa engin rök verið færð fyrir þessari ráðstöfun. Bent er á að þetta verkefni hefur margþætt markmið og er algerlega samofið öðrum þáttum landgræðslustarfsins, þ.m.t. gróðurverndar. Afar vandséð er hvaða tilgangi slík „eftirlega“ þjónar og hún virðist lítt eða ekki vera í anda aðgerðaráætlunar ríkisstjórnarinnar um „Einfaldara Ísland“ sem hún samþykkti í október 2006.

b) Í athugasemdum í fram lögðu frumvarpi segir einnig á bls. 18: „*Enn fremur verða fjármunir til framkvæmda á grundvelli laga nr. 91/2002, um varnir gegn landbroti, innan sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis. Ráðuneytið mun gera samning við Landgræðslu ríkisins til þriggja ára um óbreytt hlutverk Landgræðslunnar varðandi yfirstjórn og framkvæmd varna gegn landbroti. Á þeim tíma stefnt að því að endurskoða lögum um varnir gegn landbroti undir forystu forsætisráðuneytis.*“ Að óbreyttum lögum er ekki auðséð um hvað eigi að semja, þar sem lögum eru mjög skýr, en benda má sérstaklega á 3. gr. laganna er ber yfirskriftina „Yfirstjórn“: „Landgræðsla ríkisins fer fyrir hönd landbúnaðarráðherra með yfirstjórn þeirra mála

sem lög þessi fjalla um.“ Þá er í greinum 4 – 8 (II. kafli) fjallað um framkvæmd varna gegn landbroti.

Eins og hér að ofan kemur fram er kveðið er á um að lög um varnir gegn landbroti lands nr. 91/2002 verði endurskoðuð á vegum forsætisráðuneytisins. Undirritaður hefur engar upplýsingar um hvaða efnisatriði þurfi að taka til endurskoðunar og engin rök eru færð fyrir áformaðri endurskoðun á þessum nýendurskoðuðu lögum.

Þær einar breytingar sem augljóslega væri rétt að gera, en fela hvorki í sér endurskoðun laganna eða efnisbreytingu væri sú að í 3., 2. mgr. 8., 10. og 11. gr. ætti í stað orðsins landbúnaðarráðherra að koma sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra.

Í athugasemdum á bls. 21 um 27. gr. lagafrumvarpsins gætir nokkurs misskilnings á því hvernig staðið er að framkvæmd núverandi laga varðandi gerð landbóta- og landnýtingaráætlana vegna gæðastýringar i framleiðslu sauðfjárafurða. Nefndur misskilningur kemur fram í eftirfarandi setningu: „*Til samræmis við útivistunarstefnu fjármálaráðuneytisins er gert ráð fyrir því að ráðherra hafi einnig heimild til að fela einkaaðilum verkefni við gæðastýringu en möguleikar kunna að skapast til þess, t.d. við úttekt á landi og gerð landbóta eða landnýtingaráætlana.*“ Hvað varðar úthýsingu á úttektarþættinum þá er hann nú þegar mögulegur sé vilji fyrir hendi. Sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra getur hins vegar ekki úthýst verkefnum við gerð landbóta- og landnýtingaráætlana eins og þarna segir, þar sem það er verkefni og hlutverk viðkomandi bænda, landeigenda, fjallskilastjórna o.fl., sjá t.d. 1. og 2. mgr. 43. gr. laga nr. 99/1993, sbr. og 14. gr. reglugerðar nr. 175/2003. Reyndar fellur lagaákvæði þetta, svo og reglugerðin í heild sinni úr gildi um næstkomandi áramót, sbr. 10. gr. laga nr. 58/2007 og 23. gr. reglugerðar 175/2003. Undirritaður veit þó ekki til þess að þessum þætti verði breytt með nýrri reglugerð um gæðastýrða sauðfjárframleiðslu en að því gefnu á athugasemdin, um að útvista gerð landbóta- og landnýtingaráætlana, eins og áður sagði tæplega rétt á sér.

Í síðustu málsgrein almennra athugasemda við lagafrumvarpið kemur fram að við undirbúning frumvarpsins, „... *hefur verið haft viðtækt samráð við þær stofnanir sem í hlut eiga.*“ Undirritaður hefði kosið að landbúnaðarráðuneytið hefði haft mun meira samráð um málefni Landgræðslu ríkisins.

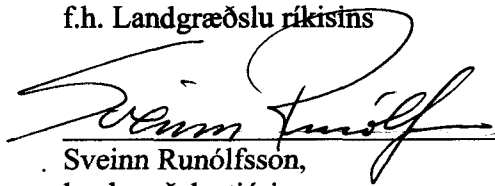
II. Athugasemdir við einstakar greinar

Um 23. gr.

Í 23. gr. frumvarpsins er lögð til eftirfarandi breyting á lögum um landgræðslu nr. 17/1965, með síðari breytingum: „*Í stað orðsins „landbúnaðarráðherra“ í 1. mgr. 3. gr. og 13. gr. laganna kemur: umhverfisráðherra.*“ Það vekur athygli að ekki sé gert ráð fyrir að önnur ákvæði laganna breytist í samræmi við þetta, enda þótt gert sé ráð fyrir að umhverfisráðherra fari með yfirstjórn landgræðslumála verði frumvarpið að lögum. Þau ákvæði landgræðslulaga sem undirritaður telur að breyta þurfi, a.m.k. að hluta til eru: 2. mgr. 7. gr., 4. mgr. 8. gr. og 5. mgr. 23. gr., þ.e. orðinu landbúnaðarráðherra þarf að breyta í umhverfisráðherra.

Undirritaður og viðkomandi starfsmenn Landgræðslu ríkisins óska eftir að koma á fund allsherjarnefndar Alþingis og gera nánari grein fyrir athugasemdum og ábendingum stofnunarinnar.

Virðingarfyllst,
f.h. Landgræðslu ríkisins



Sveinn Runólfsson,
landgræðslustjóri.

Ljósrit send:
Landbúnaðarráðuneyti,
umhverfisráðuneyti.

*Alþingi
Erindi nr. Þ 135/373
komudagur 23.11.2007*

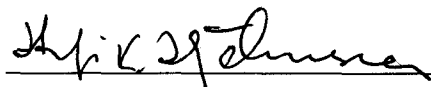
Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8 – 10
150 Reykjavík

Reykjavík 21. nóvember 2007.

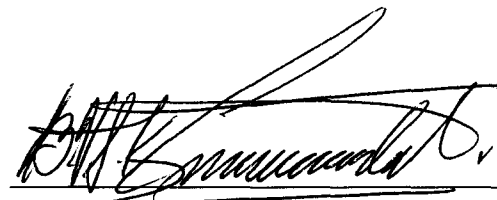
Frumvarp til laga

Um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands.

LEB gerir ekki athugasemdir við ofangreint frumvarp.



Helgi K. Hjálmsón, formaður LEB



Borgþór S. Kjærnested, framkv.stj.LEB



Alþingi
Erindi nr. P 135/155
komudagur 12.11.2007

Til Allsherjarnefndar Alþingis

Reykjavík, 9. nóvember 2007

Efni: Umsögn um 130. mál 135. löggjafarþings

Landssambandi kúabænda hefur borist beiðni frá Allsherjarnefnd Alþingis vegna umsagnar um frumvarp til laga um tilfærslu verkefna innan stjórnarráðsins, 130. mál 135. löggjafarþings.

Landssamband kúabænda tekur undir umsögn Bændasamtaka Íslands vegna málsins. Sérstaklega leggur Landssamband kúabænda áherslu á að stofnun sú sem nefnd er "Matvælaeftirlitið" í frumvarpinu, fái annað og meira lýsandi nafn fyrir þá starfsemi sem þar mun fara fram. Stofnun sú mun sinna margháttuðu eftirliti sem sumt hvað hefur lítið sem ekkert með matvæli að gera, má í því samhengi nefna veiðar á laxi og silungi þar sem meginhluta aflans er sleppt, dýravernd hvers konar og málefni gæludýra.

Virðingarfyllst,


Baldur Helgi Benjamínsson
Framkvæmdastjóri LK



**LANDSSAMTÖK
SKÓGAREIGENDA**

Alþingi
Erindi nr. Þ 135/125
komudagur 9.11.2007

Egilsstöðum 8. 11. 2007

Nefndasvið Alþingi
Austurstræti 8- 10
150 Reykjavík

Efni: Umsögn Landssamtaka skógareigenda um frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands (þings. 131 –130. mál)

Stjórn Landssamtaka skógareigenda leggur á það mikla áherslu að landshlutabundnu skógræktarverkefnin verði áfram hjá Landbúnaðarráðuneytinu eins og ráðgert er. Þau hafa frá byrjun eingöngu verið verkefni bænda sem hafa það að markmiði að byggja upp skógarauðlind samhliða því að efla atvinnu í dreifbýli. Bendum á að um 80% af allri nýskógrækt fer fram hjá bændum innan landshlutabundnu skógræktarverkefnanna. Þessi verkefni eru einhver best heppnuðu byggða-og skógræktarverkefni seinni ára.

Með því að skipta málaflokknum skógrækt niður á tvö ráðuneyti drögum við í efa að markmið um hagræðingu og einfalda stjórnsýslu náist eins og getið er um í fylgiskjali frumvarpsins á bls. 30.

Landssamtök skógareigenda gera því athugasemd við 5. þátt frumvarpsins sem kveður á um flutning landgræðslu og skógræktar til Umhverfisiráðuneytis.

Stjórn LSE leggur til að 24. gr. skógræktarlaga verði feld niður í stað þeirra breytinga sem lagðar eru til í 25.gr. frumvarpsins, þar sem lög um

landshlutaþundin skógræktarverkefni nr. 95. 2006 fjalla um
nytjaskógrækt á bújörðum.

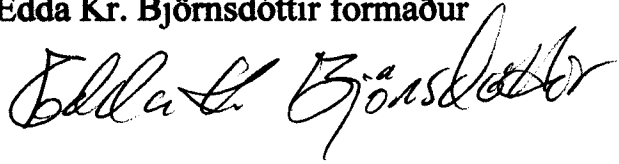
Stjórnin telur þennan kafla alveg úreltan eftir tilkomu laga no. 95/2006.

Stjórn Landssamtaka skógareigenda leggur á það áherslu að fjármunir til
hagnýtra rannsóknarverkefna verði áfram hjá rannsóknarstöð Skógræktar
ríkisins, og þar verði rannsóknir unnar í samvinnu við hagsmunaaðila, svo
sem Landssamtök skógareigenda og Skógræktarfélag Íslands.

Virðingarfyllst,

F.h. Landssamtaka skógareigenda

Edda Kr. Björnsdóttir formaður

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Edda Kr. Björnsdóttir', written in a cursive style.

Alþingi
Erindi nr. Þ 135/114
komudagur 7.11.2007

Nefndasvið Alþingis
Selma Hafliðadóttir, nefndarritari
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík.

Reykjavík, 5. nóvember 2007.

Umsögn laganefndar LMFÍ um frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands. 135. löggjafarþing 2007 – 2008. Þskj. 131 - 130. mál.

Lögmannafélag Íslands vísar til bréfs yðar, dags. 22. október s.l., þar sem óskað er umsagnar um ofangreint lagafrumvarp. Laganefnd félagsins hefur haft frumvarpið til skoðunar en telur ekki það ekki gefa tilefni til umsagnar.

Virðingarfyllst,
f.h. laganefndar Lögmannafélags Íslands

Jóhannes Rúnar Jóhannsson, hrl.,
formaður

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

*Alþingi
Erindi nr. P 135/146
komudagur 9. 11. 2007*

Reykjavík, 8. nóvember 2007

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands – þingskjal 131 - 130. mál.

Þrátt fyrir að Matvæla- og næringarfræðafélag Íslands hafi ekki fengið ofangreint frumvarp til formlegrar umsagnar telur félagið sér skylt að koma með eftirfarandi athugasemdir við þátt 7 í frumvarpinu sem snerta matvælamál.

Félagið fagnar sameiningu landbúnaðarráðuneytis og sjávarútvegsráðuneytis í eitt ráðuneyti, og þeirri staðreynd að með frumvarpinu er búið að sameina öll matvælamálefni undir eitt ráðuneyti. Félagið telur hins vegar að réttara hefði verið að ganga skrefinu lengra og nefna hið nýja ráðuneyti matvælaráðuneyti. Sú nafngift hefði verið mun meira lýsandi fyrir ráðuneytið þar sem það hefur ekki einungis yfirumsjón með landbúnaðar- og sjávarútvegsmálum heldur öllum öðrum matvælaiðnaði sem áður var undir umhverfissráðuneyti.

Félagið bendir einnig á að þrátt fyrir að um sé að ræða sameiningu tveggja atvinnumálaráðuneyta verði neytandinn einnig að vera í forgrunni við stefnumótun í nýju ráðuneyti eins og markmiðið er með matvælalögum.

Að sameina matvælamálefni í einni stofnun Matvælaeftirlits telur félagið jafnframt af hinu góða. Framundan er síðan endurskipulagning á matvælaeftirliti í landinu. Félagið óskar eindregið eftir að fá að fylgjast með þeirri endurskipulagningu og að vera formlegur umsagnaraðili um þær breytingar sem í vændum eru.

F.h. Matvæla- og næringarfræðafélags Íslands


Guðrún Elísabet Gunnarsdóttir

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Akureyri, 5. nóvember, 2007

Efní: Umsögn Norðurlandsskóga um frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands. (Þingsj. 131-130. mál)

Gerð er athugasemd við 5. þátt frumvarpsins sem kveður á um breytingar vegna flutnings landgræðslu og skógræktar til umhverfisráðuneytis.

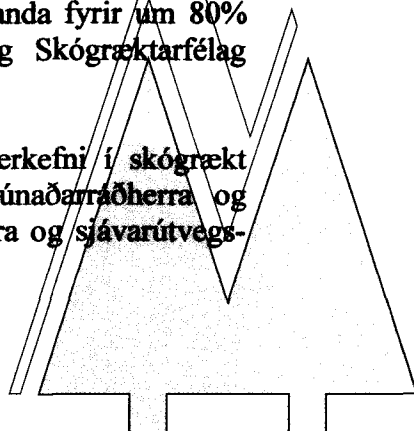
Í athugasemdum við lagafrumvarpið segir að ákveðið hafi verið að fara heildstætt yfir verkaskiptingu milli ráðuneyta með það fyrir augum að hagræða, einfalda stjórnsýslu og skipa skyldum málaflokkum undir eina stjórn.

Ekki verður séð að það markmið frumvarpsins nái fram að ganga með þeim hætti að kljúfa málaflokkinn skógrækt niður í tvö ráðuneyti. Heppilegra hefði verið að Skógrækt ríkisins hefði verið vistuð áfram í landbúnaðarráðuneyti.

Norðurlandsskógar taka skýrt fram að við teljum það rökréttast að landshlutaverkefnið verði áfram á hendi landbúnaðarráðuneytisins, þau hafa frá upphafi verið verkefni bænda sem hafa það að meginmarkmiði að byggja upp skógarauðlind og skapa atvinnu í dreifbýli en með ræktun nytjaskóga eru verkefnið að stuðla að þróun og viðhaldi byggðar á starfsvæðum sínum. Þannig eru verkefnið allt í senn atvinnu-, byggða- og skógræktarverkefni.

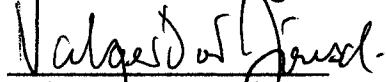
Frumvarpið gerir ráð fyrir breytingum varðandi rannsóknarstöð Skógræktar ríkisins þannig að fjármunir til hagnýtra rannsóknarverkefna verði áfram hjá sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneyti og gerður verði samningur um rannsóknir til þriggja ára í samráði við Bændasamtök Íslands. Norðurlandsskógar leggja til að í stað þess verði fjármagnið látið fylgja stofnunni og myndað verði rannsóknarráð sem aðild ættu að hagsmunaaðilar svo sem landshlutaverkefnið í skógrækt, sem standa fyrir um 80% allrar nýskógræktar í landinu, Landssamtök skógareigenda og Skógræktarfélag Íslands.

Norðurlandsskógar benda einnig á að í lögum um landshlutaverkefni í skógrækt (95/2006) þyrfti að gera breytingar þannig að í stað landbúnaðarráðherra og landbúnaðarráðuneytis kæmi sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra og sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneyti.

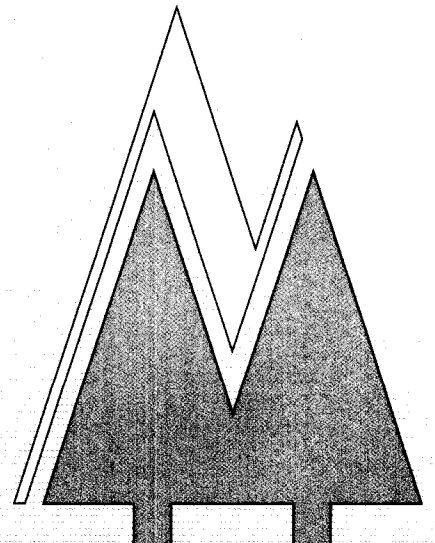


Einnig er eðlilegt að ákvæði um nytjaskógrækt í 24. grein skógræktarlaga verði felld niður í stað þeirra breytinga sem lagðar eru til í 5. þætti XVII 25. gr. þar sem þessi grein úreltist með tilkomu landshlutaverkefnanna í skógrækt sem nú sinna þessu hlutverki.

F.h. Norðurlandsskóga



Valgerður Jónsdóttir
Framkvæmdastjóri





NÝSKÖPUNARSJÓÐUR

*Alþingi
Erindi nr. P 135/85
komudagur 5.11.2007*

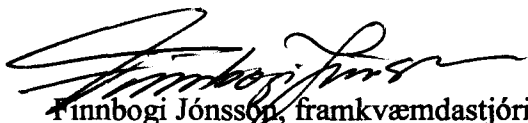
Nefndarsvið Alþingis
Austurstræti 8 – 10
150 Reykjavík

Reykjavík 2.nóvember 2007

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands, 130. mál samkvæmt bréfi til Nýsköpunarsjóðs atvinnulífsins dagsett 22. október sl.

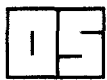
Nýsköpunarsjóðs atvinnulífsins tók til skoðunar þá hluta sem snúa að sjóðnum. Nýsköpunarsjóður gerir ekki athugasemdir við frumvarpið.

Virðingarfyllst,
f.h. Nýsköpunarsjóðs atvinnulífsins



Finnbogi Jónsson, framkvæmdastjóri.

Alþingi
Erindi nr. P 135/188
komudagur 14.11.2007



ORKUSTOFNUN

Grensásvegur 9
108 REYKJAVÍK
os@os.is

Sími - 569 6000
Fax - 568 8896
<http://www.os.is>

Allsherjarnefnd Alþingis
Selma Hafliðadóttir
nefndarritari
Nefndarsvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

Reykjavík, 12. nóvember 2007
Tilvísun: 2007100013
Bréfalykill: 50.13
Verknúmer: 1227000

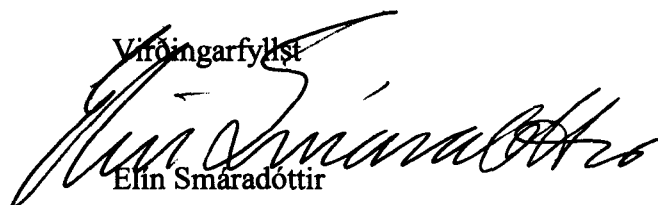
Efni: Umsögn Orkustofnunar um frumvarp til laga um tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands.

Orkustofnun hefur borist erindi allsherjarnefndar Alþingis, dags. 22. október 2007, þar sem óskað er umsagnar stofnunarinnar um frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands.

Í athugasemd með 32.-33. gr. frv. er gert ráð fyrir að "starfsemi vatnamælinga verði vistuð hjá Orkustofnun" þar til sameining Veðurstofu Íslands og vatnamælinga Orkustofnunar verður lokið, eigi síðar en 1. janúar 2009.

Orkustofnun telur ekki nægilega skýrt hvað felst á því að starfsemin verði vistuð hjá Orkustofnun og leggur áherslu á mikilvægi þess að formlega verði gengið frá málum er varða starfsmenn og forræði á rekstri, en gert er ráð fyrir að um flutning starfa verði að ræða. Orkustofnun telur mikilvægt að tímanlega verði gengið frá málum, svo ekki skapist óvissa um réttarstöðu starfsmanna og önnur atriði er varða flutning á rekstri vatnamælinga frá Orkustofnun til umhverfisráðuneytis um næstu áramót.

Virðingarfyllt



Elin Smáradóttir

Breyting á lögum um Stjórnarráð Íslands – Yfirlit yfir umsagnir

Þskj. 131 – 130. mál, 135. löggjafarþing

Gerð er grein fyrir almennum athugasemdum umsagna og aftar í skjalinu er gerð grein fyrir því ef umsagnaraðili hefur lagt til breytingu á tilteknu ákvæði.

Inn í þessu eru ekki umsagnir frá öðrum fastanefndum (sjá möppu).

Vinsamlega athugið að hér er stiklað á stóru, vísa í frumgögn um nákvæmari útlistun.

Almennar athugasemdir umsagna

Félag íslenskra náttúrufræðinga.

Segja oft hafa verið staðið slæga að svipuðum breytingum hvað varðar réttindi og skyldur starfsmanna. Mál lenda oft í óvissu í langan tíma. Félagið telur að mun betur megi standa að lagasetningu við sameiningu stofnana þ.a. tekið sé á skyldu og réttindamálum starfsmanna með ítarlegri hætti en gert hefur verið hingað til.

Sjá aths. við 33. og 60. gr.

Benda á að Landbúnaðarstofnun hafi aðsetur á Selfossi. Starfsmenn þurfi því að rífa sig upp með rótum og fara að vinna í öðru sveitarfélagi án þess að nokkuð þyki athugavert við það. Heilu fjölskyldurnar þurfi jafnvel að flytjast búferlum. Telja ekki sé verið að bjóða mönnum sambærileg störf og kjör því slíkur flutningur getur haft veruleg áhrif á eignir og afkomu starfsfólks. Telja að þegar störf séu flutt milli landshluta þá jafnist það á við niðurfellingu starfs.

Háskólinn á Akureyri

Styðja tillögur um að flutning landbúnaðarskóla til menntamálaráðuneytis.

Bandalag háskólamanna

Gera ekki athugasemdir við fyrirhugaðar breytingar, en benda á eftirfarandi:

Órói og óvissa skapast hjá starfsfólki við flutning stofnana.

Hvað varðar flutning vatnamælinga er tekið fram að starfsmönnum bjóðist starf hjá hinni nýju stofnun sem á að stofna eigi síðar en 1. jan. 2009.

Hvað varðar flutning Fiskistofu og Umhverfisstofnunar til Landbún.stofn./Matvælaeftirlits er gengið skrefinu lengra og tekið fram að starfsmenn sem flytjast skuli halda störfum sínum og starfskjörum.

Leggja áherslu á að mál starfsmanna skýrist og verði unnið að þeim í nánú samstarfi við starfsmenn, stéttarfélög og starfsmannaskrifstofu fjármálaráðuneytis. Einkum er los á þeim starfsmönnum sem flytjast til Matvælaeftirlits – aðalstöðvar enda á Selfossi. Einhverjir kunna að eiga biðlaunarétt.

Skagafjörður

Bókun Bjarna Jónssonar vegna frumvarpsins. VG í Skagafirði varar við því að sundra verkefnum í landsgræðslu og skógrækt og flytja stofnanir þeirra frá landbúnaðarráðuneytinu. Ekki hafi verið færð málefnaleg rök fyrir því að flytja landbúnaðarskólana til menntamálaráðuneytis. Vekja athygli á að Hólar í Hjaltadal er biskupsetur Norðlendinga og fjölpætt menningar og sögusetur. Engin grein gerð fyrir framtíðaráformum Hóla í frumvarpinu.

Efasemdir um gagnsemi þess að flytja málefni sveitarstjórnarstigsins til samgönguráðuneytis, gæti veikt sveitarstjórnarstig. Ef af verður, þyrfti ráðuneytið að heita sveitarstjórnar- og samgönguráðuneytið.

Heilbrigðiseftirlit Norðurlands Eystra

Ánægja með einföldun á stjórnsýslunni sem felst í því að sameina eftirlitsstarfsemi ríkisins með matvælum. Nefna aðra möguleika á heiti stofnunarinnar; Matvælastofa, Matvælastofnun eða Matvælaeftirlit ríkisins.

Sjá aths. við 55. gr.

Landbúnaðarstofnun

I. Almenn um matvælamál og nýskipan

Ný matvælalöggjöf EB er væntanleg. Núverandi fyrirkomulag er ekki fullnægjandi miðað við kröfur í hinni nýju löggjöf.

Nái tillögur frumvarpsins fram að ganga mun öll stjórnsýsla á matvælasviði vera sameinað í einni stofnun undir stjórn sameinaðs sl-ráðuneytis. Umhverfisráðuneyti mun því ekki lengur fara með matvælamál en heilbrigðiseftirlit sveitarfélaga á áfram að sinna eftirliti á matvælasviði, nú undir yfirumsjón Matvælaeftirlitsins í stað Umhverfisstofnunar.

Hin nýja stofnun mun taka til starfa 1. jan. 2008. Mikilvægt að hin sameinaða stofnun geti hafið störf sem fyrst, þrátt fyrir að fyrirvari sé skammur.

Ísland mun hafa allt að 6 mánuðum til að gera nauðsynlegar lagabreytingar vegna nýrrar löggjafar EB. Aðlögunartími hvað varðar einstaka þætti mun þó nema allt að 2 árum.

Landbúnaðarstofnun fagnar frumvarpinu.

II. Fjárhagur nýrrar stofnunar

Fjárhagsleg áhrif vegna tilfærslunnar eru nokkur. Fyrir utan kostnað vegna launa og launatengdra gjalda bætist við rekstrarkostnaður, húsnæðis, innréttinga etc. Ekki er hægt að segja fyrir nú um umfang kaupa á eignum.

Gera þarf ráð fyrir aukningu á stoðþjónustu, sbr. stoðþjónustu sem eftirlitssvið Umhverfisstofu og Fiskistofu nýttu í sínum stofnunum. Staðsetning starfsmanna liggur ekki fyrir – hún gæti leitt til aukins rekstrarkostnaðar.

Áætlaður fjöldi starfsmanna verður um 77, hlutfall háskólamenntaðra um 85%. Ígildi 10 ársverka eru í formi verksamninga. Stærð stofnunar og fjölbreytni verkefna kalla á tvö ný stöðugildi.

Breyting á nafni stofnunarinnar kallar á aukin rekstrarkostnað, prentun, lógó etc.

III. Athugasemdir við einstaka greinar (sjá aftar)

IV. Verkaskipting ríkis og sveitarfélaga

Athuga ber í framhaldinu hvernig staðið skuli að eftirliti með öllum matvælum til framtíðar. Stofnunin telur heppilegast að allt matvælaeftirlit sé á einni hendi. Þarf að ákveða með hvaða hætti skoðunarstofur geta komið að matvælaeftirliti. EB-löggjöf heimilar rekstur skoðunarstofa. Athuga hvort gera eigi breytingu á skipan búfjáreftirlits þ.a. það færist frá sveitarfélögum til ríkisins (Matvælaeftirlitsins).

Landbúnaðarstofnun fagnar frumvarpinu.

Skagafjörður

Byggðaráð gerir ekki efnilega athugasemd við frumvarpið en leggja áherslu á að breytingar veiki ekki sveitarstjórnarstigið og samskipti ríkis og sveitarfélaga.

Bókun áheyrnarfulltrúa VG, Bjarna Jónssonar. Samsinnir Byggðaráði en gerir alvarlegar athugasemdir við ákveðna hluta frumvarpsins. Gerir frekari grein fyrir þeim (sbr. framangreint).

Kennaraháskóli Íslands

Gera ekki athugasemdir við frumvarpið.

Landgræðsla ríkisins (LR).

Telur e-r atriði í athugasemdum með frumvarpinu geta valdið misskilningi.

Segir að í 5. þætti séu óvenjuleg atriði varðandi flutning á stofnunum Landgræðslu og Skógræktar milli ráðuneyta hvað varði „eftirlegu“ fjárveitinga í sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis.

- a. Bls. 18. „*Samkomulag er á milli viðkomandi ráðuneyta um að fjármunir til verkefnisins Bændur græða landið, ... verði á forræði og fjárlagalið sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis.*“ Telur ekki hafa verið færð rök fyrir þessari ráðstöfun.
- b. Bls. 18. „*Enn fremur verða fjármunir til framkvæmda á grundvelli laga nr. 91/2002, um varnir gegn landbroti, innan sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis. Ráðuneytið mun gera samning við Landgræðslu ríkisins til þriggja ára um óbreytt hlutverk Landgræðslunnar varðandi yfirstjórn og framkvæmd varna gegn landbroti. Á þeim tíma er stefnt að því að endurskoða lög um varnir gegn landbroti undir forystu forsætisráðuneytis.*“ Telur ekki ljóst að óbreyttum lögum um hvað eigi að semja enda séu lög skýr. Vísað í 3. gr. laganna um yfirstjórn (Landgræðsla ríkisins fer fyrir hönd landbúnaðarráðherra með yfirstjórn...). LR segist ekki hafa upplýsingar um hvaða efnisatriði laganna þurfi að gera breytingar og telur engin rök

hafa verið færð fyrir breytingum á þessu nýendurskoðuðu lögum. Segir einu breytingarnar sem þurfi að gera sé að breyta „landbúnaðarráðherra“ í „sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra“.

- c. Bls. 21. og 27. Miskilnings gætir á því hvernig staðið sé að framkvæmd gildandi laga varðandi gerð landbóta – og landnýtingaráætla. „Til samræmis við útvistunarstefnu fjármálaráðuneytisins er gert ráð fyrir því að ráðherra hafi einnig heimild til að fela einkaaðilum verkefni við gæðastýringu en möguleikar kunna að skapast til þess, t.d. við úttekt á landi og gerð landbóta eða landnýtingaráætla.“ Segir möguleika á úthýsingu á úttektarþætti þegar fyrir hendi. Hins vegar geti sl-ráðherra ekki úthýst verkefnum við gerð landbóta- og landnýtingaráætlanir enda sé það verkefni og hlutverk bænda, landeigenda og fjallskilastjórna, sbr. 1. og 2. mgr. 43. gr. laga nr. 99/1993 og reglug. 175/2003. Framangreint lagaákvæði og reglugerðin falli þó úr gildi um næstu áramót en LR segist ekki vita að þessum þætti verði breytt með nýrri reglugerð um gæðastýringu sauðfjárframleiðslu.
- d. Bls. 19. „...hefur verið haft víðtækt samráð við þær stofnanir sem í hlut eiga“. Hefði kosið að landbúnaðarráðuneytið hefði haft meira samráð um málefni LR.

Matvæla- og næringarfræðafélag Íslands.

Fagna sameiningu landbúnaðar- og sjávarútvegsráðuneytis og því að sameina eigi málefni sem tengjast matvælum undir eitt ráðuneyti. Telur að hið nýja ráðuneyti eigi að heita matvælaráðuneyti, telja það meira lýsandi heiti.

Neytandinn eigi að vera í forgrunni í hinu nýja ráðuneyti.

Félagið óskar eftir að fá að fylgjast með þeirri endurskipulagningu sem er framundan og vera formlegur umsagnaraðili um breytingar sem eru í vændum.

Dýralæknafélag Íslands.

Bendir á vankanta sem hlutust af breytingu á lögum um dýralækna og heilbrigðisþjónustu við dýr með lögum nr. 76/2005 þegar „Landbúnaðarstofnun“ var sett inn í stað „yfirdýralæknir“. Nú eigi að setja „Matvælaeftirlitið“ í staðinn verði þessir meinbugir enn ljósari.

Lagabreytingin sem gerð var við stofnun Landbúnaðarstofnunar var í óþökk Dýralæknafélagsins enda urðu breytingar í meðföllum þingsins og ekki tryggt að yfirmaður dýralækna væri sjálfur dýralæknir.

Félagið leggur áherslu á að yfirdýralæknir sé hinn faglegi yfirmaður dýralækna á Íslandi.

Nefna nokkur dæmi um vandamál sem verða enn verri verði frumvarpið samþykkt (sjá nánar á bls. 2 í umsögn félagsins)

- ráðherra veiti leyfi til að stunda dýralækningar og getur svipt þá leyfi, skv. umsögn Matvælaeftirlitsins en ekki yfirdýralæknir eða dýralæknaráð
- tilkynning til Matvælaeftirlits um að dýralæknir hefji störf o.s.frv. – einnig þeir sem aðeins sinna gæludýrum eða búfjár sem ekki eru ætluð til manneldis

- skýrsla til Matvælaeftirlits, einnig um sjúkdóma sem hafa ekkert með matvæli að gera, læknaaðgerðir á gæludýrum og um smitsjúkdóma sem hafa ekki með matvæli að gera
- reglugerð sett um flutning og aflifun dýra annarra en búfjár, að höfðu samráði við Matvælaeftirlitið

Fagleg afgreiðsla á málefnum sem varða dýralækna, heilbrigði dýra og dýravernd er ekki tryggt...

Félagið telur að stofnunin „Matvælaeftirlitið“ eigi að heita „Matvæla- og dýraheilbrigðisstofnun“

Bændasamtök Íslands.

Gera athugasemdir við þrjá þætti frv.

Um 4. þátt.

Telja tilfærslu skólanna á margan hátt geta verið jákvæða fyrir landbúnaðarmenntun. Skólarnir hafa þó sérstöku sem verður að taka tillit til. Flutningur skólanna til menntamálaráðuneytis, án annarra breytinga, þýðir að allt rannsókn- og þróunarstarf á sviði landbúnaðar verður fært undir menntamálaráðuneyti. Þetta er í ósamræmi við aðrar atvinnugreinar, s.s. Nýsköpunarmiðstöð Íslands, Hafrannsóknarstofnun og Mátis.

Telja óhjákvæmilegt að atvinnuvegurinn geti haft mótandi áhrif á áherslur í rannsókna og nýsköpunarstarfi. Minn á breytingu sem var gerð á lögum um rannsóknir í þágu atvinnuveganna nr. 64/1965 við sameininguna 2004 en þá var eftirfarandi málsl. bætt við 9. gr. laganna: „á vegum landbúnaðarháskóla Íslands skulu stundaðar rannsóknir í þágu Landbúnaðarins á sérstöku rannsóknarsviði er hafi aðgreindan fjárhag frá annarri starfsemi Landbúnaðarháskóla Íslands.“

Leggja áherslu á að þáttur rannsókna verði tryggur í samræmi við þetta. Rannsóknir verði felldar undir sérstakt svið skólans sem fái sjálfstætt fjárlaganúmer. Leggja áherslu á að aðkoma samtakanna og hins nýja ráðuneytis sjávarútvegs- og landbún. verði tryggð.

Um 5. þátt.

Leggjast gegn því að landgræðsla og skógrækt flytjist frá landbúnaðarráðun. til umhverfisráðun. Slík verkefni hafa verið að flytjast til bænda, geta orðið vaxandi þættir í tekjuöflun sveitanna.

Líta svo á að verkefni samkvæmt lögum um landshlutaverkefni í skógrækt (lög nr. 95/2006) verði á forræði sl-ráðuneytis, en virðist hafa farist fyrir að breyta þeim lögum til samræmis við aðrar breytingar.

Öfugsnúið að færa fagstarf Skógræktar ríkisins til umhverfisráðuneytisins enda fari langmesta skógræktarstarfið fram á vegum landshlutaverkefnanna.

Rannsókn og þróunarstarfið (t.d. í Mógilsá) miðar einkum að því að styrkja grundvöll atvinnuskógræktar – frekar á að treysta tengslin við landshlutaverkefnin heldur en að lengja boðleiðir.

19. kafli 5. þáttar.

Fjalla um breytingu á dýraverndarlögum og lögum um búfjárhald sem fela í sér að reglugerðir um flutning og aflifun búfjár skuli settar skv. lögum um búfjárhald (nú dýraverndarlög).

Telja þessar breytingu, þótt hún sé til bóta, ófullnægjandi til að skýra valdmörk og einfalda framkvæmd dýraverndar.

Telja að alla yfirstjórn dýraverndarmála eigi að færa til sl-ráðuneytis. Undir hann mun „Matvælaeftirlitið“ heyra og þar með allir dýralæknar sem starfa hjá hinu opinbera.

Telja að stofnunin „Matvælaeftirlitið“ eigi að fá heitið „Matvæla- og dýraheilbrigðisstofnunin“ (sbr. Food and Veterinary Authority).

Orkustofnun.

Telja ekki nægilega skýrt hvað felist í því að starfsemi vatnamælinga verði vistuð hjá Orkustofnun. Leggja áherslu á að gengið verði frá málum sem varða starfsmenn og forræði á rekstri.

Landssamband kúabænda.

Taka undir umsögn Bændasamtaka Ísl., einkum hvað varðar heiti á „Matvælaeftirlitinu“.

Starfsfólk matvælaeftirlitssviðs Fiskistofu.

Fjalla um 7. þátt frv. (flutning matvælamála til sl-ráðun.)

Fagna því að loks skuli vera tekið skref í þá átt að sameina allt matvælaeftirlit í eina stofnun, þó enn sé margvíslegt ógert.

Fiskistofa lagði til fyrir löngu að skipaður yrði starfshópur sem gerði tillögur um fyrirkomulag matvælaeftirlits og tekið yrði tillit til skyldu skv. gerðum ESB um matvælaöryggi. Telja miður að frumvarpið sé samið í flýti og án samráðs við Fiskistofu. Finnst undarlegt að lesa klausu í frumvarpstexta um að viðtækt samráð hafi verið haft við þær stofnanir sem eiga í hlut.

Starfsfólk F telur eðlilegra að sett sé á laggirnar ný stofnun um verkefni matvælaeftirlits á grunni Landbúnaðarstofnunar, Fiskistofu og matvælasviðs Umhverfisstofnunar – í stað þess að sú fyrst nefnda yfirtaki verkefni hinna.

Landbúnaðarstofnun á að yfirtaka starfsemi sem er á Fiskistofu og Umhverfisstofnunar (svo)

Segja sér hafi verið kynnt að ný stofnuð yrði stofnuð sem yfirtæki verkefni Fiskistofu, Landbún.stofnunar og Umhv.stofnunar. Við lestur frumvarpsins kveði við annan tón en skv. því taki Landbúnaðarstofnun yfir verkefni hinna. Segja að hjá þessum tveimur stofnunum sinni fleiri starfsmenn þessum verkefnum heldur en þeir hjá Landbúnaðarstofnun.

Telja nokkrar klausur styðja þá ályktun að ekki sé um nýja stofnun að ræða, heldur sé meiningin að Landbúnaðarstofnun taki yfir verkefni hinna – sjá bls. 2 í umsögn.

Starfsmannamál og staðsetning.

Landbúnaðarstofnun hefur aðsetur og aðalskrifstofu á Selfossi. Starfsfólk Fiskistofu óttast því að starfsstöð þess flytjist þangað. Þessi staðsetning þykir óheppileg fyrir þá sem starfa að eftirliti með sjávarafurðum, fáar fiskvinnslur á Suðurlandi. Lang mest af innflutningi matvæla fer um hafnir á höfuðborgarsvæðinu.

Sérfræðipækning mun tapast ef starfsmenn sjá sér ekki fært að starfa hjá hinni nýju stofnun.

Telja að verði starfsemin flutt séu störfin í raun lögð niður og telja eftirfarandi skýringu við b-lið 60. gr. frumvarpsins ekki standast, „Ákvæðið gerir ráð fyrir því að starfsmenn, sem ráðnir hafa verið hjá matvælasviði Fiskistofu og matvælasviði Umhverfisstofnunar, haldi störfum sínum og óbreyttum starfskjörum hjá Matvælaeftirlitinu. Störf eru ekki lögð niður heldur flutt til Matvælaeftirlitsins með því að sú stofnun yfirtekur ráðningarsamninga. Starfsmönnum er þannig ekki sagt upp við yfirfærslu verkefna enda eru störfin ekki lögð niður.“

Ekki verð eins auðvelt að manna stöður úti á landi og á höfuðborgarsvæðinu.

Lokaorð.

Þykja miður að verkefnið – sem starfsmenn þó fagna – sé unnið á þennan hátt. Leggja áherslu á að öflugt Matvælaeftirlit verði staðsett á höfuðborgarsvæðinu.

Skógræðingafélag Íslands.

Telja þær breytingar sem eru fyrirhugaðar á stjórnsýslu skógræktarmála ganga í þveröfuga miðað við það sem stefnt er að.

- 1) Skógrækt verður vistuð hjá tveimur ráðuneytum. Telja skynsamlegra að öll stjórnsýsla sem snerti skógrækt verði vistuð í einu ráðuneyti.
- 2) Skógrækt ríkisins verður klofin milli tveggja ráðuneyta, forræði yfir þjóðskógum verður áfram hjá sl-ráðuneyti. Telja æskilegt að fjárveitingar til þjóðskóga og stofnunarinnar í heild verði í sama ráðuneyti og að Skógrækt ríkisins fari áfram með forræði yfir þjóðskógunum.
- 3) Fjárveitingar til skógræktarrannsókna verða áfram hjá sl-ráðuneyti. Sl-ráðherra og umhv.ráðherra skulu standa saman að gerð rannsóknarsamnings við Rannsóknarstöð Skógræktar á Mógilsá. Félagið telur mikilvægt að tryggja fjármögnun verkefna sem eru þegar í gangi hjá Rannsóknarstöð skógræktar og að vistun stöðvar verði hjá sama stað og fjárveitingar verða.

Telja hægt að ná fram mikilvægum breytingum til bóta með lagfæringum á frumvarpinu. Hvetja alþingismenn til að kynna sé málefni skógræktar.

Skógræktarfélag Íslands.

Vísa í ályktun sem send var forsætisráðherra og afrit sent fleiri ráðherrum, sem og forseta Alþingis – áður en frumvarpið var lagt fram. Þar var því beint til ríkisstjórnarinnar að breytingar á skipan Stjórnarráðs Íslands veiki ekki það öfluga starf sem fer fram í landinu í skógrækt og landgræðslu. Rannsóknarstarf verði jafnframt eft.

Telja með hliðsjón af frumvarpinu verulega hættu á því að skógræktarstarfið verði ómárkvísst og sundurslitið og að málaflokkurinn komi til með að líða fyrir það í heild sinni. Leggja til að málaflokkurinn tilheyri einu ráðuneyti.

Samtök iðnaðarins.

Fagna því að matvælaeftirlit heyri undir eitt ráðuneyti. Telja rétt að heiti ráðuneytisins sem með málefni matvælaíðnaðar fari verði meira lýsandi og heiti „matvælaráðuneyti“.

Óska eftir að taka þátt í þeirri vinnu sem er framundan við endurskipulagningu matvælaeftirlits.

Samband íslenskra sveitarfélaga.

Athugasemdir við 1. þátt frumvarpsins (flutningur sveitarstjórnarmála til samgönguráðuneytis)

Ganga út frá því að vandað verði til flutnings sveitarstjórnarmála til samgönguráðuneytis og ekki af færri starfsfólki en var í félagsmálaráðuneyti. Til að undirstrika mikilvægi sveitarstjórnarstigsins telur Sambandið eðlilegt að heiti ráðuneytisins verði „samgöngu- og sveitarstjórnarmálaráðuneyti“.

Athugasemdir við 2. og 3. þátt frumvarpsins (ferðamál og alferðir frá samgönguráðuneytis til annars vegar iðnaðarráðuneytis hins vegar viðskiptaráðuneytis)

Gera þá athugasemd að málefni ferðaþjónustunnar heyra nú þegar undir mörg ráðuneyti og þessar breytingar eru ekki til að einfalda stjórnsýslu eða stefnumótun í ferðamálum. Flókin stjórnsýsla ferðamála og mikil fjöldi leyfisveitenda og umsagnaraðila hefur reynst ferðaþjónustuaðilum erfið.

Athugasemdir við 7. þátt (matvælaeftirlit mun heyra undir eitt ráðuneyti – og eina stofnun, Matvælaeftirlitið)

Vænta þess að störfum á landsbyggðinni fjölgi verði stofnunin áfram á Selfossi. Telja þessa breytingu efla matvælaeftirlit og einfalda stjórnsýslu í málaflokknum.

Einkaleyfastofan.

Gert er ráð fyrir að ýmsir málaflokkar flytjist frá iðnaðaráðuneytis til viðskiptaráðuneytis. Ekki er gerð breyting á lögum um vörumerki að þessu leyti en í athugasemdum með frumvarpi til laga um vörumerki er iðnaðarráðherra nefndur. Telur stofnunin rétt að taka fram í lögum um vörumerki að viðskiptaráðherra fari með málefni vörumerkja.

Suðurlandsskógar

Gera athugasemd við að umhverfisráðherra fari með yfirstjórn skógræktarmála eða sl-ráðherra með málefni nytjaskógræktar – í athugasemdum með frumvarpinu segir stefnt sé að því að hagræða, einfalda og skipa skyldum málaflokkum undir eina stjórn.

Vísa í lög um landshlutaverkefni í skógrækt en meginmarkmið þeirra er að rækta fjölnytjaskóga og skjólbelti. Með fjölnytjaskógrækt er átt við skógrækt með viðarafurðir til iðnaðarnota – en einnig landbótaskógrækt, þ.e. skógrækt á illa förnu eða eyddu landi með það að meginmarkmiði að auka gróðurþekju, bæta jarðveg og vatnsbúskap og auka þannig gildi landsins til margvíslegra nytja.

Greinilegt að markmið með frumvarpinu ekki að skipa skyldum málaflokkum undir eina stjórn. Telja betri niðurstöðu að Skógrækt ríkisins verði áfram hjá landbúnaðarráðuneyti.

Landshlutaverkefni hafa verið verkefni bænda – telja því að verkefnum verði best borgið með á hendi landbúnaðarráðuneytis.

Leggja til að gerðar verði breytingar á lögum nr. 95/2006 um landshlutaverkefni í skógrækt þannig að sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra og sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneyti komi inn.

Leggja til að ákvæði um nytjaskógrækt í 24. gr. skógræktarlaga falli brott enda greinin úrelt með tilkomu landshlutaverkefna í skógrækt.

Hólaskóli

Vísa til þess að landbúnaðarskólar hafi sérstöðu, sögulega og starfslega. Hvorki er minnst á Hólaskóla þar sem fjallað er um rannsóknarframlag í þágu landbúnaðar, né vegna afnota skólans af landi.

Vilja áréttar:

- 1) Skólinn hefur byggt upp rannsóknarstarf, bæði í þágu landbúnaðar og atvinnulífs og menningar. Telja eðlilegt að skólinn muni – líkt og Lb-háskólinn - leita til sl-ráðuneytis um framlög til rannsókna.
- 2) Skólinn hefur umsjón með jörðum, líkt og Lb-háskólinn. Mikilvægt að þetta haldist óbreytt.
- 3) Staðsetning í helsta helgi- og sögustað þjóðarinnar. Umtalsvert starf og fjármagn fer í umsjón, varðveislu og miðlun menningarverðmæta. Nauðsyn að sérstakur samningur verði gerður um þetta hlutverk.

LMFÍ

Ekki athugasemdir.

Veiðimálastofnun

Fagna 31. gr. frv. um áhættumat með innflutning á nýjum tegundum dýra. Telja mikilvægt að þessu ákvæði sé fylgt vel eftir með reglugerð.

Um eldi nytjastofna sjávar (XXVI. kafli). Inn í þennan kafla vantar samsvarandi ákvæði og er að finna í 6. gr. laga um vatnafiska um að hægt sé að banna fiskeldi eða eldi ákveðinni tegunda eða notkun ákveðinna aðferða. Mikilvægt svo hægt sé að stýra fiskeldi.

Tillaga að viðbót við frumvarpið: Sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra getur að fenginni umsögn Fiskistofu, Matvælaeftirlitsins, fisksjúkdómanefndar, Hafrannsóknastofnunar og Veiðimálastofnunar, takmarkað eða bannað fiskeldi, fiskeldi ákveðinna tegunda eða stofna eða ákveðnar eldisaðferðir í einstaka fjörðum, flóum eða landsvæðum sem teljast sérlega viðkvæm gagnvart starfsemi þeirri sem fram fer samkvæmt lögum þessum. Við ákvörðun ráðherra skv. 1. mgr. skal taka mið af því að markmið laga þessa að vernda villta nytjastofna og hlífa þeim við fisksjúkdómum og öðrum neikvæðum vistfræðilegum áhrifum. Skal í því sambandi m.a. litið til staðsetningar eldisstöðvar,

stærðar þeirra, fjarlægð frá mikilvægum uppeldis- eða hrygningarsvæðum svo og veiðisvæðum eða eldistöðva sem fyrir eru. Jafnframt skal litið til þess hvort fiskeldissvæði séu á gönguleiðum mikilvægra stofna og hvort straumar geti leitt eldisdýr sem sleppa eða mengun á mikilvæg svæði.

Telja ankannanlegt að vista sum mál sem heyra nú undir Landbúnaðarstofnun hjá hinni nýju stofnun „Matvælaeftirlitinu“. Segja hætt við að minni málaflokkar gætu fallið í skuggann á hinum stærri. Spurning hvort hrinda eigi af stað heildarendurskoðun á stjórnsýslu innan Sjávarútvegs og landbúnaðaráðuneytis.

Landbúnaðarstofnun er með verkefni á sinni könnu, skráningu og úrvinnslu veiði í ám og vötnum, en Veiðimálastofnun hefur ávallt sinnt þessu verkefni með samningi við Landbúnaðarst. Þetta verkefni mætti flytja til Veiðimálastofnunar ásamt viðeigandi fjármagni.

Tillaga að viðbót við frumvarpið. Breytingu 13 gr. lax og silungsveiðilagana nr. 61/2006. Í frumvarpinu XL. kafla kæmi d. liður sem væri *Í stað Landbúnaðarstofnunar í 13. grein komi Veiðimálastofnun.* Með þessu móti væri búið að tryggja framkvæmd á þessu mikilvæga verkefni.

Þarf að breyta „landbúnaðarráðherra“ í „sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra“ í þeim kafla sem fjallar um Veiðimálastofnun.

Skjóliskógar á Vestfjörðum

Telja varhugavert að kljúfa málaflokkinn „skógrækt á Íslandi“ milli tveggja ráðuneyta. Ekki hefð fyrir þessu í íslenski stjórnsýslu – hætt við að málaflokkurinn muni lenda utangarðs í stjórnkerfinu. Afgreiðsla mála getur orðið flóknari. Nytjaskógrækt telst í eðli sínu ekki frábrugðin öðru skógræktarstarfi, margháttuð starfsemi getur farið vel saman í skógi.

Segja þessa breytingu í mótsögn við ummæli í athugasemdum með frumvarpinu „... að hagræða, einfalda stjórnsýslu og skipa skyldum málaflokkum undir eina stjórn.“Leggja til að umhverfisráðherra verði falið að fara með landgræðslumál, en landbúnaðar- og sjávarútvegsráðherra með skógræktarmál.

Vísa í athugasemdir á bls. 18, fjallað um samning umhverfisráðherra og sl-ráðherra. Telja landssamtök Skógarbænda frekar eiga að vera hagsmunaaðili heldur en Bændasamtök Íslands. Meðal annarra hagsmunasamtaka gætu verið Skógræktarfélag Íslands.

Ferðamálasamtök Íslands

Gera athugasemdir við 2. og 3. þátt frumvarpsins.

Ferðapjónustan hefur dafnað vel í ráðuneyti samgöngumála.

Hingað til hafa ferðamálin átt mesta samleið og samstarf við eftirtalin ráðuneyti og stofnanir.

- Umhverfisráðuneyti/Umhverfisstofnun.
- Utanríkisráðuneyti/Útflutningsráð.
- Menntamálaráðuneyti/Skólar.

- Félagsmálaráðuneyti/Sveitarfélög.

Atvinnugreinin er vistuð út um allt í stjórnerfinu – nema í iðnaðarráðuneyti. Menn telja þessa vöru fremur vera þjónustu en iðnað.

Það sem á að flytja til iðnaðarráðuneytis er ekki „ferðamálin“ heldur það sem tilheyrir lögum um skipan ferðamála (nr. 73/2005). Undarlegt að flytja eigi alferðir til viðskiptaráðuneytis.

Tvístra á enn frekar vistun laga um ferðamál og verkefnum sem fylgja samgönguráðuneyti, flytur Alþingi stærsta fyrirtæki í ferðaþjónustu á Íslandi í eigu hins opinbera til samgönguráðuneytis. Þetta er ferðaþjónustufyrirtækið Flugstöð Leifs Eiríkssonar.

Lög og lagaumhverfi:

- 1) hlýtur að vera eðlilegra og faglegra að tengja í einn farveg lög og lagabálka sem fjalla um sama atvinnuveg og sameiginleg verkefni hans
- 2) nú á að færa lög um skipan ferðamála frá samgönguráðuneytis
- 3) flytja á lög um alferðir til viðskiptaráðuneytis
- 4) reglur um bókhald, reikningsskil og upplýsingagjöf ferðaskrifstofa heyra undir samgönguráðuneyti
- 5) veitinga- og gististaðir falla undir dómsmálaráðuneytis
- 6) lög um skipulag á fólksflutningum með hópferðabifreiðum og lög um fólksflutninga, vöruflutninga og efnisflutninga falla undir samgönguráðuneytið
- 7) Flugstöðir ohf. voru stofnaðar í júní 2006 og breyttu skipan flugmála á Íslandi, tóku við rekstri og uppbyggingu flugvalla og lendingarstaða á Íslandi. Falla undir samgönguráðuneytið
- 8) lög um bílaleigur heyra undir samgönguráðuneytið
- 9) lög um skip og hafnir falla undir samgönguráðuneytið

Væri ekki ráðlegra að fresta þessari tilfærslu um 1-2 ár og setja af stað vinnu til að ná utan um alla þætti þessarar fjölbreyttu og þverfaglegu atvinnugreinar? Færa þannig „ferðamálin“ í annað ráðuneyti en ekki bara hluta þeirra.

Það skiptir máli fyrir atvinnugreinina að leiðin að markinu verði vel vörðuð og undirbúningur faglegur.

Vesturlandsskógar

Gera þá meginathugasemd við XVII. kafla að gert er ráð fyrir flutningi Skógræktar ríkisins að mestu til umhverfisráðuneytis en að fjármagn sem hafi verið varið til „hagnýtra rannsóknarverkefna á sviði landbúnaðar“ verði vistað hjá sl-ráðuneyti. Svo er talað um samningsgerð milli þessara ráðuneyta í samráði við Bændasamtök Íslands, í frumvarpi segir: „*Ranns.stöðin í Mógilsá annist tilteknar rannsóknir í þágu landbúnaðar fyrir a.m.k. andvirði þeirrar fjárhæðar árlega með sama hætti og verið hefur til þessa*“.

Segja að í frumvarpi sé látið ranglega í það skína að hluta af ráðstöfunarfé rannsóknarstöðvarinnar í Mógilsá hafi verið varið til rannsókna í þágu landbúnaðar. Skógrækt geti talist til landbúnaðar – hins vegar ruglingur á ferðinni þar sem því sé haldið fram að Ranns.stöðin í Mógilsá hafi varið hluta rekstrafjár síns til óskilgreindra landbúnaðarrannsókna, þessi ruglingur geti boðið heim hættu á að fjármagn sem hefur varið til skógræktarrannsókna muni renna til rannsókna á öðrum sviðum en skógræktar.

Stjórn Vesturlandsskóga leggur þunga áherslu á að allt fjármagn sem veitt hefur verið til Rannsóknarstöðvar skógræktar á Mógilsá fylgi henni yfir í umhverfisráðuneytið, óskert! Telja að auka verði við það fé.

Í umsögn fjármálaráðuneytis segir: „Markmið þessara aðgerða er að laga stjórnsluna og verkefni ráðuneyta betur að þörfum nútímans og að ráðuneyti verði öflugar og skilvirkar einingar þar sem skyldum málaflokkum er skipað saman undir eina stjórn.“ Eru sammála þessari athugasemd og óska eftir því að lögum um landshlutaverkefni í skógrækt verði breytt þannig að landshlutaverkefnin flytjist til umhverfisráðuneytis. Telja ótækt að visa hluta málaflokksins í einu ráðuneyti og aðra hluta í öðru.

Leggja til breytingar á lögum nr. 95/2006: Umhverfisráðherra og – ráðuneyti komi í stað landbúnaðarráðherra og – ráðuneyti í 3., 4., 5. og 6. gr.

Fiskistofustjóri

Vanda verður til verka við stofnun nýrrar stofnunar og semja skýrar reglur um markmið, viðfangsefni og skipulag. Athuga:

- 1) framtíðarmöguleika og þátttöku sveitarfélaga í matvæla- og fódureftirliti
- 2) framtíðarmöguleika á þátttöku einkarekinna fyrirtækja í matvælaeftirliti
- 3) skipuleggja þarf einingu sem annast áhættumat vegna matvæla
- 4) framtíðartilhögun hvað varðar þátt rannsóknarstofa í matvælaeftirliti

Taka þarf mið af nýrri matvælalöggjöf EB. eðlilegast hefði verið að stofnun nýrrar matvælastofnunar og nýja matvælalöggjöfin héldust í hendur.

Gera þarf fjárhagsáætlun um stofnun matvælastofnunar og ákveða þarf hvernig eftirliti er háttað.

Ekki er tekið á framangreindum þáttum, ekki lagður grunnur að nýrri stofnun eða nýrri matvælalöggjöf.

Hefði viljað sjá allt matvælaeftirlit í nýja Matvælastofnun – sem væri betur staðsett á höfuðborgarsvæðinu.

Munu, þrátt fyrir óánægu, leggja sig fram við að aðstoða Landbúnaðarstofnun við endurskipulagningu.

Umhverfisstofnun

Stofnunin er hlynnt þeirri breytingu að það verði á forræði nýrrar Matvælastofnunar að setja reglur um og hafa eftirlit með flutningi á búfé og aflífun þess en að umhverfisráðherra hafi áfram ábyrgð á dýravernd hvað önnur dýr snertir.

Flutningur matvælamála til sl-ráðuneytis: Stofnunin telur jákvætt að eftirlit með öryggi matvæla sé sett undir eitt ráðuneyti. Svona flutningur er vandmeðfarin og vill Umhverfisstofnun koma eftirfarandi á framfæri.

Í 2. mgr. 29. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir segir að *Umhverfisstofnun skuli samhæfa aðgerðir þegar um matarsýkingar er að ræða*. Stofnunin telur að orðið „matarsýkingar“ eigi að falla brott og samskonar ákvæði verði sett í lög um matvæli.

Skv. 2. mgr. 15. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir er *ráðherra heimilt að setja reglugerð um réttindi og skyldur heilbrigðisfulltrúa*. Stofnunin telur mikilvægt að umhverfisráðuneyti og sl-ráðuneyti hafi samráð um setningu slíkra reglugerða, m.a. vegna kröfu um menntun heilbr.fulltrúa.

Í 18. og 19. gr. er ákvæði um *skyldur Umhverfisstofnunar til að vinna að samræmingu heilbr.eftirlits – getur gefið út leiðbeiningar og viðmiðunarreglur*. Stofnunin telur mikilvægt að sambærilegt ákvæði verði í lögum um matvæli. Benda einnig á heimild Umhv.stofnunar til að hafa fulltrúa á fundum heilbrigðisnefnda.

Í 2. mgr. 25. gr. laga um matvæli er vísað til þess að eftirlitsgjöld heilbrigðiseftirlits sveitarfélaga vegna matvælaeftirlits séu samkvæmt lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir. Í 12. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir er ákvæði um gjaldskrárheimildir heilbrigðisnefnda þ.á m. skyldu umhverfisráðherra til að gefa út reglur um uppbyggingu gjaldskráa sveitarfélaga. Stofnunin telur að sambærilegt ákvæði ætti að vera um skyldu sl-ráðherra til að gefa út leiðbeinandi reglur – reglur um eftirlit og útgáfu starfsleyfa hjá heilbrigðisnefndum vegna matvæla byggja enda á lögum um matvæli.

Telur heiti stofnunarinnar, Matvælaeftirlitið, villandi þar sem heilbrigðiseftirlit sveitarfélaganna fer með stóran hluta af matvælaeftirliti í landinu. Leggja til „Matvælastofnun“.

Telja mikilvægt að vel sé staðið að tilfærslu starfsfólks.

Nýsköpunarsjóður atvinnulífsins

Gerir ekki athugasemdir

Norðurlandsskógar

Gera athugasemd við 5. þátt frumvarpsins.

Sjá ekki hagræðingu og einföldun í því að kljúfa málaflokkinn skógrækt niður í tvö ráðuneyti. Heppilegra að Skógrækt ríkisins hefði verið vistað hjá landbúnaðarráðuneyti.

Telja rökréttast að landshlutaverkefni verði áfram hjá landbúnaðarráðun.

Leggja til að fjármagn til rannsóknarstöðvar Skógræktar ríkisins verði látið fylgja henni og myndað verði rannsóknarráð þar sem ættu aðild hagsmunaaðilar, s.s. landshlutaverkefnin, Landssamtök skógareigenda og Skógræktarfélag Íslands.

Benda á breytingar sem þyrfti að gera á lögum um landshlutaverkefni í skógrækt, setja sl-ráðherra og -ráðuneyti.

Landgræðsla ríkisins – Bændur græða landið

(um verkefni)

Verkalýðsfélag Vestfirðinga

Ekki að finna úrræði til að tryggja réttindi þeirra sem starfa í matvælagreinum. Í fiskvinnslu getur ákveðinn aðili fengið, að uppfylltum skilyrðum Fiskistofu og heilbrigðiseftirlits, heimild til vinnslu. Getur ráðið fólk til starfa en þarf ekki að uppfylla ákvæði kjarasamninga gagnvart því fólk til að fá að halda rekstri áfram.

Segir um einbeittan brotavilja að ræða gegn starfsfólki.

Vísar í 39., 40. og 42. gr. frumvarpsins. Hvergi hægt að lesa að eftirlitsaðila sé skylt að láta stéttarfélög frá vitneskju hafi þeir rökstuddan grun um að ekki sé farið skv. reglum varðandi aðbúnað eða því um líkt. Væri ráð að Vinnumálastofnun fengi þessar upplýsingar og ef um ítrekuð brot væri að ræða væri unnt að svipta viðkomandi aðila um heimild til vinnslu.

Ekki síður mikilvægt að Matvælaeftirlitið gæti komið inn í mál og gripið til viðeigandi aðgerða.

Nú er kjörið tækifæri til að skerpa á samstarfi eftirlitsaðila innan stjórnsýslunnar, þ.e. Matvælaeftirlitinu, Vinnumálastofnun og Umhverfisstofnunar.

Veðurstofa Íslands

Fagnar flutningi vatnamælinga til Orkustofnunar.

Skógrækt ríkisins

Lögð eru til atriði sem munu hafa verulegar breytingar í för með sér á virkni skógræktarmála á vegum hins opinbera.

Athugasemdir um 5. þátt:

Með 25. og 26. gr. eru lagðar til breytingar á IV. kafla skógræktarlaga, telja réttast að þessi kafli verði felldur brott.

Í lögum um landshlutaverkefni í skógrækt er „landbúnaðarráðherra“ nefndur 7 sinnum og „landbúnaðarráðuneyti“ tvisvar – þessu þarf væntanlega að breyta. Þeir sem sömdu skógræktarkafla bandormsins hafa greinilega ekki mikla þekkingu á fyrirkomulagi skógræktarmálefna ríkisins.

-

Í frumvarpinu segir að hagræða eigi og einfalda stjórnsýslu og skipa skyldum málaflokkum undir eina stjórn. Þetta á greinilega ekki við um málaflokkinn skógrækt.

Kljúfa á skógrækt milli tveggja ráðuneyta. Leggja til breytingartillögu til að einfalda stjórnsýslu og skipa skyldum málaflokkum saman (sjá aths. við 26. gr.)

Kljúfa á Skógrækt ríkisins milli tveggja ráðuneyta. Sem rök fyrir þessu er í frumvarpinu vísað til 33. gr. jarðalaga um að landbúnaðarráðuneytið fari með forræði allra ríkisjarða, nema undantekningar séu gerðar frá því í lögum. Vísa í athugasemdir með frumvarpi. (bls. 18 í frumvarpi, sjá þriðju málsgrein neðan frá).

Fjárveitingar til skógræktarrannsókna eiga að vera áfram hjá sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneyti - vísa í ummæli í athugasemdum með frumvarpi. (bls. 18 í frumvarpi, sjá fjórðu málsgrein neðan frá).

Hér er verið að flækja málin og fjarlægjast höfuðmarkmið frumvarpsins. Segja athugasemdir með frumvarpi ekki vera hluta laganna og samningsfrelsi ríki á Íslandi. Ekkert í sjálfu frumvarpinu komi í veg fyrir að sl-ráðuneyti semji við einhvern annan en Skógrækt ríkisins – leggja til breytingu, sjá athugasemd um 25. gr.

Aimennar athugasemdir Skógræktar ríkisins

Ríkisstofnun er ekki annað en 1) markmið í lögum, 2) hópur verkefna sem miðað að því að ná markmiðum, 3) starfsfólk sem vinnur að verkefnum. Opinber markmið með skógrækt eru: 1) vernda skóga og skógarleifar, 2) rækta skóga, 3) leiðbeina um skógrækt.

Skv. frumvarpinu eiga starfsmenn Skógræktarinnar að vinna að þessum markmiðum undir forræði umhv.ráðuneytis en háð sl-ráðuneyti um verkefni og fjármuni. Erfitt að koma auga á hagræðingu og einföldun. Þekkist ekki hjá öðrum ríkisstofnunum. Hver verður ráðherra skógræktarmála?

Lokaorð

Fjármagn og verkefni sem verða eftir hjá sl-ráðuneyti kalla á starfsfólk. Það verður ráðið úr röðum núverandi starfsmanna Skógræktarinnar. Úr landshlutaverkefnunum verða búnar til fimm „Skógræktir ríkisins“. Í umhv.ráðuneyti mun falskt forræði yfir skógamálum verða að skrifstofu í Umhverfisstofnun.

Í uppsiglingu er allsherjar stjórnsýslulegt klúður. Greinilega ekki pólitísk samstaða um flutning málaflokksins og því málamiðlun að kljúfa hann upp.

Athugasemdir við einstaka greinar frumvarpsins.

1. þáttur: Flutningur sveitarstjórnarmála til samgönguráðuneytis (1. – 12. gr.)

I. KAFLI

Breyting á sveitarstjórnarlögum, nr. 45/1998, með síðari breytingum.

1. gr.

II. KAFLI

Breyting á lögum um tekjustofna sveitarfélaga, nr. 4/1995, með síðari breytingum.

2. gr.

III. KAFLI

Breyting á lögum um kosningar til sveitarstjórna, nr. 5/1998, með síðari breytingum.

3. gr.

IV. KAFLI

Breyting á lögum um Innheimtustofnun sveitarfélaga, nr. 54/1971.

4. gr.

V. KAFLI

Breyting á lögum um Bjargráðasjóð, nr. 146/1995, með síðari breytingum.

5. gr.

VI. KAFLI

Breyting á lögum um gatnagerðargjald, nr. 153/2006.

6. gr.

VII. KAFLI

Breyting á lögum um stofnun opinbers hlutafélags um Lánasjóð sveitarfélaga, nr. 150/2006.

7. gr.

VIII. KAFLI

Breyting á lögum um húsaleigubætur, nr. 138/1997.

8. gr.

IX. KAFLI

Breyting á lögum um stuðning við framkvæmdir sveitarfélaga í fráveitumálum, nr. 53/1995.

9. gr.

X. KAFLI

Breyting á lögum um varnir gegn snjóflóðum og skriðuföllum, nr. 49/1997.

10. gr.

XI. KAFLI

Breyting á lögum um þjóðlendur og ákvörðun marka eignarlanda, þjóðlendna og afrétta, nr. 58/1998.

11. gr.

XII. KAFLI

Breyting á skipulags- og byggingarlögum, nr. 73/1997, með síðari breytingum.

12. gr.

2. þáttur: Flutningur ferðamála til iðnaðarráðuneytis (13. gr.)

XIII. KAFLI

Breyting á lögum um skipan ferðamála, nr. 73/2005.

13. gr.

3. þáttur: Flutningur alferða til viðskiptaráðuneytis (14. gr.)

XIV. KAFLI

Breyting á lögum um alferðir, nr. 80/1994, með síðari breytingum.

14. gr.

4. þáttur: Flutningur landbúnaðarskóla til menntamálaráðuneytis (15. – 22. gr.)

XV. KAFLI

Breyting á lögum um búnaðarfræðslu, nr. 57/1999, með síðari breytingum.

15. gr.

16. gr.

17. gr.

18. gr.

19. gr.

20. gr.

21. gr.

22. gr.

Ábending Bændasamtakanna um aðkomu þeirra og sl-ráðuneytis.

5. þáttur: Flutningur landgræðslu og skógræktar, að undanskilinni ræktun nytjaskóga, til umhverfisráðuneytis og breytingar sem lúta að því að skýra valdmörk sjávarútvegs sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis og umhverfisráðuneytis (23. – 33. gr.)

XVI. KAFLI

Breyting á lögum um landgræðslu, nr. 17/1965, með síðari breytingum.

23. gr.

Landgræðsla ríkisins.

Segir það vekja athygli að ekki sé gert ráð fyrir að önnur ákvæði laganna breytist í samræmi við þetta, enda þótt gert sé ráð fyrir að umhverfisráðherra fari með yfirstjórn landgræðslumála. Telur að þurfi að breyta 2. mgr. 7. gr., 4. mgr. 8. gr. og 5. mgr. 23. gr. frumvarpsins (breyta landbún.ráðh. í umhv.ráðherra).

XVII. KAFLI

Breyting á lögum um skógrækt, nr. 3/1955, með síðari breytingum.

24. gr.

25. gr.

Skjóliskógar á Vestfjörðum.

Hér eru lagðar til breytingar á úreltum kafla í skógræktarlögum. Landshlutaverkefni í skógrækt hafa tekið við því hlutverki að annast umsjón nytjaskógræktar á bújörðum. Fremur ætti að fella niður IV. kafla nefndra laga.

Engin umfjöllun í frumvarpinu um landshlutaverkefni í skógrækt, en á grundvelli þeirra er mest öll „atvinnuskógrækt“ á Íslandi. Með 24. gr. frumvarpsins sé ætlunin að undanskilja „nytjaskógrækt á bújörðum“ frá flutningi til umhverfisráðuneytis – líklega er átt við landshlutaverkefni í skógrækt (lög nr. 95/2006). Athuga að skógrækt á lögbýlum er fjarri því að vera bundin við „nytjaskógrækt“.

Á starfssvæði Skjóliskóga Vestfj. er önnur skógrækt en nytjaskógrækt rúmur helmingur allra samningsbundinna framkvæmda skógarbænda.

Vesturlandsskógar

Leggja til að 25. gr. orðist svo: IV. kafli laga um skógrækt, n r. 3/1995 með síðari breytingum falli niður.

Þessi kafli skógræktarlaganna er úreltur eftir setningu laga um landshlutaverkefni í skógrækt.

Norðurlandsskógar.

Telja eðlilegt að ákvæði um nytjaskógrækt í 24. gr. skógræktarlaga falli brott, sbr. 25. gr. frumvarpsins.

26. gr.

Skógrækt ríkisins.

Leggja til að 25. og 26. gr. frumvarpsins falli niður en í staðinn komi ný 25. gr., svohljóðandi:

- a. IV kafli skógræktarlaga fellur niður.
- b. Í stað orðsins „Ráðherra“ í 34. gr. laganna kemur: Umhverfisráðherra.
- c. Forræði yfir þjóðskógunum og skógræktarrannsóknnum skal vera hjá umhverfisráðuneytinu.

Einnig komi ný 26. gr. sem hljóði svo:

- a. Í stað orðsins landbúnaðarráðherra í 3., 4., 5. og 11. gr. laga nr. 95/2006 um landshlutaverkefni í skógrækt kemur: Umhverfisráðherra.
- b. Í stað orðsins landbúnaðarráðuneyti í 3. og 9. gr. sömu laga kemur: Umhverfisráðuneyti.

XVIII. KAFLI

Breyting á lögum um framleiðslu, verðlagningu og sölu á búvörum, nr. 99/1993, með síðari breytingum, sbr. lög nr. 58/2007.

27. gr.

Landbúnaðarstofnun

Telur eðlilegt að þeirri stofnun sem falin eru verkefnin skv. lögum verði veitt heimild til að gera samninga. Leggja til að „Matvælaeftirlitið“ komi í stað „ráðherra“ í 2. málsl. 3. mgr.

XIX. KAFLI

Breyting á lögum um dýravernd, nr. 15/1994.

28. gr.

Dýralæknafélag Íslands

Í stað „Matvælaeftirlitið“ komi: yfirdýralækni.

29. gr.

Dýralæknafélag Íslands

Í stað „Matvælaeftirlitið“ komi: yfirdýralækni.

Einnig að lög um dýravernd verði færð frá umhverfisráðuneytis til sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis – í þágu skilvirkrar meðferðar dýraverndunarmála og einföldunar í stjórnsýslu. Þessu málaflokki hafi ábótavant hjá umhverfisráðuneyti, enda fagþekking þar ekki til staðar. Hjá sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytinu er saman komin þekking og reynsla.

Landbúnaðarstofnun

Um 28. og 29. gr.

Leggja til að lög um dýravernd verði færð til sl-ráðuneytis þar sem saman er komin þekking og reynsla við meðferð dýraverndarmála. Þetta væri í þágu skilvirkrar meðferðar dýraverndarmála og einföldunar í stjórnsýslu.

Ath. að ekki er lagt til að lögin um vernd, friðun og veiðar á villtum fuglum og spendýrum flytjist.

XX. KAFLI

Breyting á lögum um búfjárhald o.fl., nr. 103/2002, með síðari breytingum.

30. gr.

Landbúnaðarstofnun

Leggja til að síðustu málsl. beggja tölul. falli brott, sbr. athugasemdir um flutning dýraverndamála til sl-ráðuneytis.

XXI. KAFLI

Breyting á lögum um innflutning dýra, nr. 54/1990, með síðari breytingum.

31. gr.

6. þáttur: Flutningur vatnamælinga til umhverfisráðuneytis (32. - 33. gr.)

32. gr.

33. gr.

Félag íslenskra náttúrufræðinga

Leggja til að 33. gr. verði svohljóðandi:

Við lögin bætast tvö ný ákvæði til bráðabirgða.

a. (I)

Starfsemi vantamælinga Orkustofnunar heyrir undir umhverfisráðuneytið frá 1. jan. 2008. Umhverfisráðherra skal vinna að frumvarpi til laga um að sameina í nýja stofnun Veðurstofu Ísl. og vatnamælingar Orkustofnunar. Stefnt skal að því að slík lög taki gildi eigi síðar en 1. jan. 2009. Umhverfisráðherra og iðnaðarráðherra í samráði við orkumálastjóra ákveða hvaða eignir og gögn skuli færast með vatnamælingum til hinnar nýju stofnunar.

b. (II)

Í lögum um hina nýju stofnun skal sérstaklega taka á réttindum og skyldum starfsmanna Veðurstofu Íslands og vatnamælinga Orkustofnunar.

7. þáttur: Flutningur matvælamála til sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis (34. – 80. gr.)

XXIII. KAFLI Breyting á lögum um matvæli, nr. 93/1995, með síðari breytingum.

Landbúnaðarstofnun

Telja orðalag ekki nægilega skýrt varðandi verkaskiptingu við matvælaeftirlit milli Matvælaeftirlitsins og heilbrigðiseftirlits sveitarfélaganna vegna frumframleiðslu á landbúnaðarafurðum. Telja að koma þurfi með skýrum hætti fram í 35. gr. að Matvælaeftirlitið fari með eftirlit með frumframleiðslu með landbúnaðarafurðum.

Leggja til breytingar á þessum kafla frumvarpsins – sjá umsögn, neðst á bls. 3 og framhald á bls. 4.

34. gr.

35. gr.

Dýralæknafélag Íslands.

Leggur til að b-liður falli brott, en verði í stað ný málsgrein sem orðist svo: „Yfirdýralæknir annast opinbert eftirlit með smitsjúkdómum búfjár samkvæmt lögum þessum.“

Rökin fyrir þessu þau að fjöldi smitsjúkdóma í matvælum sé ótengdur matvælum.

Umhverfisstofnun.

Leggja til að í e-lið bætist við orðið „innflutningur“ svo ljóst sé að Matvælaeftirlitið fari með eftirlit með innflutningi sjávarafurða.

36. gr.

37. gr.

38. gr.

39. gr.

40. gr.

41. gr.

42. gr.

Landbúnaðarstofnun

Skoða hvort fella ætti brott „þá er ráðherra heimilt að fela stofnuninni eftirlit með afmörkuðum þáttum“. Þetta er arfleið eldri laga, ekki ljóst hvaða tilgangi þetta þjónar nú.

43. gr.

44. gr.

45. gr.

46. gr.

47. gr.

48. gr.

Umhverfisstofnun.

Telur að réttara sé að setja inn sambærileg ákvæði um þvingunarúrræði í lög um matvæli og er að finna í VI. kafla laga um hollustuhætti og mengunarvarnir.

Landbúnaðarstofnun

Spurning hvort ekki verði að tilgreina nánar til hvaða þvingunarúrræða og viðurlaga Matvælaeftirlitið geti gripið vegna brota. Sjá VI. kafla laga um hollustuhætti og mengunarvarnir þar sem fjallað er um valdsvið og þvingunarúrræði.

49. gr.

XXIV. KAFLI

Breyting á lögum um Umhverfisstofnun, nr. 90/2002.

50. gr.

XXV. KAFLI

Breyting á lögum um meðferð, vinnslu og dreifingu sjávarafurða,

nr. 55/1998, með síðari breytingum.

51. gr.

52. gr.

53. gr.

XXVI. KAFLI

Breyting á lögum um eldi nytjastofna sjávar, nr. 33/2002,
með síðari breytingum.

54. gr.

XXVII. KAFLI

Breyting á lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir,
nr. 7/1998, með síðari breytingum.

55. gr.

Heilbrigðiseftirlit Norðurlands Eystra.

Mótmæla harðlega 55. gr. þar sem lagt er til að orðið matvæli falli brott úr lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir. Merking orðsins heilbrigðiseftirlit gjörbreytist við þetta þar sem orðið „matvæli“ fellur út úr skilgreiningunni á heilbrigðiseftirliti.

Landbúnaðarstofnun

Skv. þessari breytingu taka lög um hollustuhætti og mengunarvarnir ekki lengur til matvæla. Telja að einnig verði að fella brott orðin „m.a. til mannelismála“ í 2. mgr. 3. gr. (Efnisákvæði um matvælaeftirlit heilbrigðisnefnda sveitarfélaga eru sbr. XXIII. kafla frumvarpsins færð yfir í matvælalögin).

Vísa einnig í tillögu um breytingu á 35. gr.

XXVIII. KAFLI

Breyting á lögum um framleiðslu, verðlagningu og sölu á búvörum,
nr. 99/1993, með síðari breytingum, sbr. lög nr. 58/2007.

56. gr.

XXIX. KAFLI

Breyting á lögum um Landbúnaðarstofnun, nr. 80/2005, með síðari breytingum.

57. gr.

58. gr.

Landbúnaðarstofnun

Um 57. og 58. gr.

Við val á nafngift þarf ekki bara að höfða til rökhýggju markhópanna heldur einnig að því að heitið sé þjálft í munni og eftirminnilegt og fremur jákvætt en neikvætt. Ákjósanlegt að nafngift sé gagnsæ og hún hafi næga sérstöðu til aðgreiningar og eftirtektar en jafnframt breiða skírskotun.

Nefna nokkur dæmi, sjá neðst á bls. 5 í umsögn. Leggja tii að skoðaðir verði fleiri valkostir. Sjá um þetta á bls. 6. (tillögur MatGát, íslensk matvæiagát; Hollustuvernd). Vísa til þess að skilgreining á matvælum í nýrri EB-löggjöf sé mjög víðtæk. Vísa einnig í enskt heiti, Icelandic Food and Veterinary Authority eða Icelandic Food Safety Authority.

Í samræmi við athugasemdir um flutning dýraverndarmála til sl-ráðuneytis yrði að bæta eftirfarandi við k-lið 58. gr: „að annast eftirlit með dýravernd skv. lögum nr. 15/1994“. Breytingar um yfirfærslu þessara verkefna þyrfti líka að gera.

59. gr.

60. gr.

Félag íslenskra náttúrufræðinga.

Gerir athugasemd við að sl-ráðherra sé heimilt til að ákveða með auglýsingu flutning málefna frá Fiskistofu og Umhverfisstofnun til Matvælaeftirlits.

Landbúnaðarstofnun

Um 52., 59. og a og c-liður 60. gr.

Telja að vilji sé tii þess að sameining stofnana gangi hratt og vel og að engin óvissa verði um staðsetningu, verksvið og annað sem tengist starfskjörum.

Leggja til að ef til álita komi að fresta flutningi og sameiningu verkefna þá verði það einungis gert til skamms tíma, svo full sameining eigi sér stað ekki síðar en 1. apríl 2008.

Leggja til að 52. gr. falli brott, ekki þarf bæði belti og axlabönd og samhljóða ákvæði er í 59. gr. og á heima þar.

61. gr.

XXX. KAFLI

Breyting á lögum um Fiskistofu, nr. 36/1992, með síðari breytingum.

62. gr.

XXXI. KAFLI

Breyting á lögum um dýralækna og heilbrigðisþjónustu við dýr, nr. 66/1998, með síðari breytingum.

63. gr.

Dýralæknafélag Íslands.

B-liður verði endurskoðaður en félagið getur ekki sætt sig við að yfirdýralæknir hafi ekki yfirumsjón með öllu sem snertir dýralækna og heilbrigðisþjónustu við dýr.

Leggja til breytingar á lögum nr. 66/1998 um dýralækna og heilbrigðisþjónustu við dýr. Sjá bls. 3-5 í umsögn félagsins.

XXXII. KAFLI

Breyting á lögum um dýrasjúkdóma og varnir gegn þeim,
nr. 25/1993, með síðari breytingum.

64. gr.

Dýralæknafélag Íslands.

B-liður verði endurskoðaður í heild enda telur félagið að yfirdýralæknir eigi að hafa yfirumsjón með öllu sem snertir dýrasjúkdóma.

Lögin sem verið er að breyta með þessu ákvæði varði fyrst og fremst dýrasjúkdóma en að litlu leyti dýraafurðir.

XXXIII. KAFLI

Breyting á lögum um eldi og heilbrigði sláturdýra, slátrun, vinnslu, heilbrigðisskoðun og gæðamat á siáturafurðum, nr. 96/1997, með síðari breytingum.

65. gr.

Dýralæknafélag Íslands.

Sláturdýr, sem eru komin í sláturhúsreit, má eigi flytja þaðan til lífs heldur skal þeim sláttrað nema komi til leyfi yfirdýralæknis.

XXXIV. KAFLI

Breyting á lögum um afréttarmálefni, fjallskil o.fl.,
nr. 6/1986, með síðari breytingum.

66. gr.

XXXV. KAFLI

Breyting á lögum um eftirlit með fóðri, áburði og sáðvöru,
nr. 22/1994, með síðari breytingum.

67. gr.

XXXVI. KAFLI

Breyting á lögum um lífræna landbúnaðarframleiðslu,
nr. 162/1994, með síðari breytingum.

68. gr.

XXXVII. KAFLI

Breyting á lögum um útflutning hrossa, nr. 55/2002, með síðari breytingum.

69. gr.

Dýralæknafélag Íslands.

Leggja til að áfram standi „yfirdýralæknir“ í b-lið 6. gr. laganna.

XXXVIII. KAFLI

Breyting á lögum um innflutning dýra, nr. 54/1990, með síðari breytingum.

70. gr.

Dýralæknafélag Íslands.

Í stað „Matvælaeftirlitið eða fulltrúi þess“ komi: yfirdýralæknir eða fulltrúi hans.

XXXIX. KAFLI

Breyting á lögum um búfjárhald o.fl., nr. 103/2002, með síðari breytingum.

71. gr.

XL. KAFLI

Breyting á lögum um lax- og silungsveiði, nr. 61/2006.

72. gr.

XLI. KAFLI

Breyting á lögum um Tilraunastöð Háskóla Íslands í meinafræði að Keldum, nr. 67/1990, með síðari breytingum.

73. gr.

Dýralæknafélag Íslands.

Í stað „Matvælaeftirlit“ komi: yfirdýralæknir.

XLII. KAFLI

Breyting á lyfjalögum, nr. 93/1994, með síðari breytingum.

74. gr.

Dýralæknafélag Íslands.

Í stað „Matvælaeftirlit“ komi: yfirdýralæknir (hann eigi að hafa faglega umsögn um allt sem varðar lyf fyrir dýr, sbr. Landlæknir fyrir hönd lækna).

XLIII. KAFLI

Breyting á lögum um dýravernd, nr. 15/1994, með síðari breytingum.

75. gr.

Dýralæknafélag Íslands.

Í b-lið, í stað „Matvælaeftirlit“ komi: yfirdýralæknir.

(félagið hefur gert athugasemdir við önnur ákvæði sem eiga að breyta þessum lögum).

XLIV. KAFLI

Breyting á sóttvarnalögum, nr. 19/1997, með síðari breytingum.

76. gr.

XLV. KAFLI

Breyting á lögum um almannavarnir, nr. 94/1962, með síðari breytingum.

77. gr.

Dýralæknafélag Íslands.

Í stað „Matvælaeftirlitið“ komi: yfirdýralæknir. (Margir dýrasjúkdómar sem geta ógnað almanniheill séu ekki tengdir matvælum, s.s. fuglaflensa og hundaeði).

XLVI. KAFLI

Breyting á lögum um varnir gegn fisksjúkdómum, nr. 60/2006.

78. gr.

Dýralæknafélag Íslands.

B-liður. Í stað „Matvælaeftirlit“ komi: yfirdýralæknir.

XLVII. KAFLI

Breyting á lögum um fiskrækt, nr. 58/2006.

79. gr.

XLVIII. KAFLI

Breyting á lögum um eldi vatnafiska, nr. 57/2006.

80. gr.

8. þáttur: Flutningur vegna Nýsköpunarsjóðs atvinnulífsins til lðnaðarráðuneytis (81. – 83. gr.)

XLIX. KAFLI

Breyting á lögum um Nýsköpunarsjóð atvinnulífsins, nr. 61/1997.

81. gr.

82. gr.

83. gr.

9. þáttur: Flutningur Einkaleyfastofu til viðskiptaráðuneytis (84. – 87. gr.)

L. KAFLI

Breyting á lögum um einkaleyfi, nr. 17/ 1991, með síðari breytingum.

84. gr.

LI. KAFLI

Breyting á sveitarstjórnarlögum, nr. 45/1998.

85. gr.

LII. KAFLI

Breyting á lögum um hönnun, nr. 46/2001, með síðari breytingum.

86. gr.

LIII. KAFLI

Breyting á lögum um félagamerki, nr. 155/2002.

87. gr.

Einkaleyfastofan

Athugasemd um að bæta við lögum um vörumerki, til að gera skýrara hvað ráðherra átt sé við.

10. þáttur: Flutningur fasteignakaupa og fasteignasölu til viðskiptaráðuneytis (88. gr.)

LIV. KAFLI

**Breyting á lögum um sölu fasteigna, fyrirtækja og skipa,
nr. 99/2004, með síðari breytingum.**

88. gr.

11. þáttur: Stjórnarráð Íslands (89. gr.)

LV. KAFLI

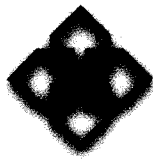
Breyting á lögum um Stjórnarráð Íslands, nr. 73/1969, með síðari breytingum.

89. gr.

LVI. kafli

Gildistaka

90. gr.



Alþingi
Erindi nr. **P** 135 / 147
komudagur 12. 11. 2007

SAMBAND ÍSLENSKRA SVEITARFÉLAGA

Alþingi
b.t. allsherjarnefndar
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

Reykjavík 31. október 2007

0710317SA GB/gk
Tilv.: 400

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands

Frumvarpið barst Sambandi íslenskra sveitarfélaga til umsagnar með bréfi dags. 22. október sl. Sambandið gerir eftirfarandi athugasemdir við 1.-3. og 7. þátt frumvarpsins.

1. Athugasemdir við 1. þátt frumvarpsins

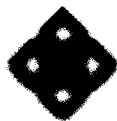
Það eru einkum ákvæði 1. þáttar frumvarpsins sem snerta sveitarfélögin á beinan hátt en þar er um að ræða flutning sveitarstjórnarmála frá félagsmálaráðuneytis til samgönguráðuneytis. Í því felst að sveitarstjórnarskrifstofa félagsmálaráðuneytisins ásamt Jöfnunarsjóði sveitarfélaga verður hluti af samgönguráðuneytinu. Samband íslenskra sveitarfélaga hefur um árabil átt mjög góð samskipti við félagsmálaráðuneytið og þar hefur málefnum sveitarfélaga verið sinnt af miklum metnaði. Sambandið gengur út frá því að vandað verði til þessa flutnings og að tryggt verði að málefnum sveitarfélaga verði sinnt af sama metnaði og af ekki færri starfslíði í samgönguráðuneyti og gert hefur verið í félagsmálaráðuneyti.

Til að undirstrika mikilvægi sveitarstjórnarstigsins í stjórnskipun Íslands væri eðlilegt að hið nýja ráðuneyti hétu samgöngu- og sveitarstjórnarmálaráðuneyti. Sambandið lítur þó á að framangreind breyting sé aðeins ákveðið skref í þá átt að endurskipuleggja Stjórnarráðið. Markmiðið hlýtur að vera að sama ráðuneytið sinni sveitarstjórnarmálum, byggðamálum og samgöngumálum auk þess sem eðlilegt væri að mati sambandsins að skipulagsmál heyrðu einnig undir slíkt ráðuneyti.

Að öðru leyti gerir sambandið ekki athugasemdir við ákvæði 1. þáttar frumvarpsins.

2. Athugasemd við 2. og 3. þátt frumvarpsins

Samkvæmt 2. þætti flytjast ferðamál frá samgönguráðuneyti til iðnaðarráðuneytis samkvæmt 3. þætti flyst ábyrgð á lögum um alferðir frá samgönguráðuneyti til viðskiptaráðuneytis. Samband íslenskra sveitarfélaga gerir þá athugasemd við þessar breytingar að málefni ferðapjónustunnar heyra nú þegar undir mörg ráðuneyti og eru þessar breytingar ekki til þess fallnar að einfalda stjórnsýslu eða stefnumótun í ferðamálum. Má nefna að flugsamgöngur, fólksflutningar með hópferðabifreiðum og bílaleigur heyra undir samgönguráðuneyti, málefni þjóðgarða heyra undir umhverfisráðuneyti og Umhverfisstofnun en málefni veitinga- og gististaða heyra undir dómsmálaráðuneyti.



Ferðapjónustan er vaxandi atvinnugrein um allt land sem skiptir sveitarfélögin miklu máli. Flókin stjórnsýsla ferðamála og mikill fjöldi leyfisveitenda og umsagnaraðila hefur reynst mörgum ferðapjónustuaðilum erfið og kostnaðarsöm hindrun. Það er því sannarlega verðugt verkefni að setja af stað vinnu til að einfalda stjórnsýslu ferðamála eins og kostur er.

3. Athugasemd við 7. þátt frumvarpsins

Samkvæmt 7. þætti mun matvælaeftirlit á vegum ríkisins heyra undir eitt ráðuneyti, sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneyti, og eina ríkisstofnun, Landbúnaðarstofnun, sem mun skv. frumvarpinu fá nýtt heiti og nefnast Matvælaeftirlitið. Má vænta þess að við þessa breytingu muni opinberum störfum á landsbyggðinni fjölga nokkuð ef stofnunin verður staðsett á Selfossi líkt og Landbúnaðarstofnun er nú.

Samband íslenskra sveitarfélaga álfur að framangreind breyting muni efla matvælaeftirlit og einfalda stjórnsýslu í málaflokknum. Jafnframt gengur sambandið út frá þeirri forsendu að breytingin muni ekki leiða til breytinga, a.m.k. í náinni framtíð, á eftirlitshlutverki heilbrigðiseftirlits sveitarfélaga með matvælaframleiðslu.

Virðingarfyllst

SAMBAND ÍSLENSKRA SVEITARFÉLAGA

Þórður Skúlason
framkvæmdastjóri

Ljósrit:
Samgönguráðherra
Félagsmálaráðherra

Til allshnn.

Alþingi
Erindi nr. P 135/191
komudagur 8.11.2007

Umsögn

um frv. til l. um breyt. á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands.

Frá meiri hluta samgöngunefndar.

Nefndin hefur fjallað um málið og fengið á sinn fund Pál Þórhallsson frá forsætisráðuneyti, Ragnhildi Hjaltadóttur og Unni Gunnarsdóttur frá samgönguráðuneyti, Elínu Pálsdóttur og Sesselju Árnadóttur frá félagsmálaráðuneyti, Kristján Skarphéðinsson frá iðnaðarráðuneyti og Áslaugu Árnadóttur frá viðskiptaráðuneyti.

Í frumvarpinu er m.a. lagt til að sveitarstjórnarmál flytjist frá félagsmálaráðuneyti til samgönguráðuneytis. Þarna er um að ræða mjög umfangsmikinn málaflokk og mikilvægt að framkvæmd flutningsins takist vel. Þá gerir frumvarpið ráð fyrir því að ferðamál flytjist að mestu frá samgönguráðuneyti til iðnaðarráðuneytis og að framkvæmd laga um alferðir heyri í framtíðinni undir viðskiptaráðuneyti eins og aðrir lagabálkar á sviði neytendaverndar.

Meiri hlutinn telur þær breytingar sem lagðar eru til í frumvarpinu heppilegar og til þess fallnar að gera stjórnsýslu í þessum málaflokkum skilvirkari. Meiri hlutinn leggur áherslu á að flutningur verkefna milli ráðuneyta verði vel undirbúinn, bæði hvað varðar verkefnin sjálf, það starfsfólk sem flyst til í starfi vegna tilfærslunnar og heppilegt húsnæði undir aukna starfsemi þeirra ráðuneyta sem taka við nýjum verkefnum.

Meiri hlutinn leggur til að frumvarpið verði **samþykkt**.

Alþingi, 8. nóvember 2007
Steinunn Valdís Óskarsdóttir, form.,
Ólöf Nordal,
Herdís Þórðardóttir,
Karl V. Matthíasson,
Árni Johnsen,
Ármann Kr. Ólafsson.

Alþingi
Erindi nr. P 135/122
komudagur 9.11.2007



Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10

150 Reykjavík

Reykjavík, 8. nóvember 2007

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands – 130. mál.

Samtök iðnaðarins fagna því að með þessu frumvarpi er allt matvælaeftirlit í landinu fært undir eitt ráðuneyti.

Í tilefni af sameiningu landbúnaðarráðuneytis og sjávarútvegsráðuneytis vilja Samtök iðnaðarins vekja athygli á því að undir hið nýja ráðuneyti munu einnig falla málefni matvælaiðnaðar sem hingað til hafa fallið undir umhverfisráðuneyti. Nafn hins sameinaða ráðuneytis, sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis, er því ekki fyllilega lýsandi fyrir þau málefni sem heyra undir það. Samtökin telja afar mikilvægt að málefni matvælaiðnaðarins gleymist ekki í þeirri vinnu sem framundan er við að skilgreina starfsemi hins nýja ráðuneytis og sameinaðrar stofnunar, Matvælaeftirlitsins. Því telja Samtökin að réttara væri að nefna hið nýja ráðuneyti matvælaráðuneyti þar sem öll þau málefni sem undir það falla fjalla um framleiðslu matvæla á einhverju stigi.

Samtökin óska eindregið eftir að fá að taka þátt í þeirri vinnu sem fram undan er við endurskipulagningu matvælaeftirlits í landinu.

Virðingarfyllt,
SAMTÖK IÐNAÐARINS

Ragnheiður Héðinsdóttir

Ragnheiður Héðinsdóttir,
matvælafræðingur

Alþingi
Erindi nr. **P** 135/148
komudagur 12.11.2007



Samtök iðnaðarins
Federation of Icelandic Industries

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10

150 Reykjavík

Reykjavík, 8. nóvember 2007

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands – 130. mál.

Samtök iðnaðarins fagna því að með þessu frumvarpi er allt matvælaeftirlit í landinu fært undir eitt ráðuneyti.

Í tilefni af sameiningu landbúnaðarráðuneytis og sjávarútvegsráðuneytis vilja Samtök iðnaðarins vekja athygli á því að undir hið nýja ráðuneyti munu einnig falla málefni matvælaíðnaðar sem hingað til hafa fallið undir umhverfisráðuneyti. Nafn hins sameinaða ráðuneytis, sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis, er því ekki fyllilega lýsandi fyrir þau málefni sem heyra undir það. Samtökin telja afar mikilvægt að málefni matvælaíðnaðarins gleymist ekki í þeirri vinnu sem framundan er við að skilgreina starfsemi hins nýja ráðuneytis og sameinaðrar stofnunar, Matvælaeftirlitsins. Því telja Samtökin að réttara væri að nefna hið nýja ráðuneyti matvælaráðuneyti þar sem öll þau málefni sem undir það falla fjalla um framleiðslu matvæla á einhverju stigi.

Samtökin óska eindregið eftir að fá að taka þátt í þeirri vinnu sem fram undan er við endurskipulagningu matvælaeftirlits í landinu.

Virðingarfyllst,
SAMTÖK IÐNAÐARINS

Ragnheiður Héðinsdóttir

Ragnheiður Héðinsdóttir,
matvælafræðingur

Nefndasvið.



Umsögn

1. minni hluta Sjávarútvegs- og landbúnaðarnefndar um 130. mál, frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðsins.

Við myndun nýrrar ríkisstjórnar Sjálfstæðisflokks og Samfylkingar þann 23. maí s.l. tóku formenn stjórnarflokkanna ákvörðun um að gera breytingar á Stjórnarráði Íslands. Samkvæmt greinagerð með frumvarpi því sem kveður á um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands var haft að leiðarljósi að einfalda stjórnsýslu og skipa skyldum málaflokkum undir eina stjórn. Fyrsta skrefið var raunar stigið á vorþingi þegar landbúnaðar- og sjávarútvegsráðuneyti voru sameinuð í eitt ráðuneyti með lögum frá og með 1. janúar næstkomandi.

1. minni hluti sjávarútvegs- og landbúnaðarnefndar er þeirrar skoðunar að illa hafi tekist til við þessa breytingu. Hún er handahófskennd enda augljóst að raunverulegur tilgangur breytinganna var að skipta verkefnum á milli stjórnarflokkanna en ekki að einfalda stjórnsýslu. Með því að Sjálfstæðisflokkur fékk í sinn hlut bæði sjávarútvegsráðuneyti og landbúnaðar-ráðuneyti var gripið til þess ráðs að skipta upp iðnaðar- og viðskiptaráðuneyti, sem hafa verið samrekin um langt árabíl, til þess að ráðherrar Samfylkingarinnar í ríkisstjórn gætu orðið jafn margir og ráðherrar Sjálfstæðisflokksins. Þar sem um lítil ráðuneyti er að ræða var leitað logandi ljósi að verkefnum í ýmsum ráðuneytum til að reyna að styrkja þessi tvö ráðuneyti og auk þess að færa verkefni frá málaflokkum sem að óbreyttu ættu að heyra undir ráðuneyti sem Sjálfstæðisflokkurinn fer nú með til ráðuneyta sem Samfylkingin hefur tekið við, til þess að reyna að jafna leikinn.

Niðurstaðan varð það frumvarp sem hér um ræðir og er mikill óskapnaður.

Sjávarútvegs- og landbúnaðarnefnd fær til umsagnar frá allsherjarnefnd þann kafla frumvarpsins sem varðar þá málaflokka sem undir nefndina heyra og fékk til viðtals við sig fulltrúa ráðuneyta og þeirra stofnana sem lenda í flutningum og uppskiptingu verkefna. Á fundi nefndarinnar með fyrrgreindum fulltrúum kom fram að ekkert samráð hafði verið haft við umræddar stofnanir um þessar breytingar. Þrátt fyrir að við breytingarnar séu stofnanir klofnar upp langsum og þversum og að kostnaðarsamara verði að reka sumar stofnanir eftir breytingarnar, eins og kom fram hjá fulltrúa Skógræktar ríkisins.

Fram kom hjá einum gesta nefndarinnar að flutningur stofnunar í annað ráðuneyti væri pólitísk ákvörðun sem forstöðumenn stofnana ættu ekki að hafa skoðun á en það að kljúfa stofnanir upp og gera þeim að heyra undir fleiri en eitt ráðuneyti væri slæm ráðstöfun.

SJÁVARÚTVEGS- OG LANDBÚNAÐARNEFND

Hvað varðar Skógrækt ríkisins þá flyst hún frá landbúnaðarráðuneyti til umhverfisráðuneytis. Sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra og umhverfisráðherra munu standa í sameiningu að gerð tímabundins rannsóknarsamnings við Rannsóknastofnun Skógræktarinnar um það hvernig fjármunir skuli nýttir. Að einhverju leyti verða Bændasamtök Íslands höfð með í ráðum. Fram kom hjá fulltrúa Skógræktarinnar að það væru nýmæli að blanda Bændasamtökunum inn í þetta verkefni. Þá er að vænta annars frumvarps um það að „Þjóðskógar“ færist til umhverfisráðuneytisins. Eðlilegra hefði verið að leysa það mál í tengslum við þessa breytingu frekar en að skilja það eftir í lausu lofti.

Hvergi er minnst á „landshlutaverkefni“ í frumvarpinu en álitíð er að þau eigi að vera hjá sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneyti. Hins vegar er fjallað um „Nytjaskógrækt á bújörðum“ sem er úrelt hugtak. Þá er hugtakið fjölnytjaskógar ekki skýrt.

Hvað Landgræðslu ríkisins varðar þá flyst hún til umhverfisráðuneytis að því undanskyldu að verkefnið „Bændur græða landið“ á að vera áfram í sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneyti. Fram kom hjá forstjóra Landgræðslunnar að þjónusta og ráðgjöf Landgræðslunnar við þátttakendur í BGL verkefninu varði öll starfssvið stofnunarinnar og er órjúfanlega samþætt starfi hennar að gróðurvernd, stöðvun jarðvegsrofs og endurheimt skaddaðra vistkerfa. Það væri því mjög misráðið að kljúfa þessa starfsemi frá stofnuninni.

Í 7. þætti frumvarpsins er lagt til að stjórnsýslulegt forræði og ábyrgð matvælamála, sem nú heyra undir umhverfisráðuneytið, flytjist á forræði sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis. Þetta þýðir að sú starfsemi Umhverfisstofnunar sem tengist lögum nr. 93/1995 um matvæli og nú fellur undir matvælasvið Umhverfisstofnunar flyst frá umhverfisráðuneyti til sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis. Mun stofnunin einnig taka við matvælaeftirliti sem nú er hjá Fiskistofu.

Hjá Fiskistofu kom fram gagnrýni á framkvæmdina á þeim tilflutningi sem fyrirhugaður er frá stofnuninni. Ekki síst þá ákvörðun að matvælaeftirlitið skuli flutt til Landbúnaðarstofnunar á Selfossi. Bent var á að mörg hagsmunasamtök tengist stofnuninni geri það óhentugt að hún sé utan Reykjavíkur. Þá taldi forstjórinn að erfiðara yrði að fá starfsfólk eftir þessa breytingu en ella. Minni hlutinn tekur ekki undir þessi sjónarmið. Bent var á mikilvægi þess að setja ný matvælalög. Þá kom fram sú skoðun að rétt hefði verið að auglýsa ný störf laus til umsóknar. Forstjórinn taldi að það væri skortur á tíma til undirbúnings breytingunni og mælti með að hún færi fram 1. apríl n.k.

Ekki voru gerðar athugasemdir við breytingarnar af hálfu forstjóra Landbúnaðarstofnunar.

1. minnihluti sjávarútvegs- og landbúnaðarnefndar er þeirrar skoðunar að rétt hefði verið að sameina landbúnaðarráðuneyti og sjávarútvegsráðuneyti í heilu lagi. Þó hefði verið rétt að koma eftirliti á matvælum fyrir í einni stofnun sem vel geti verið Landbúnaðarstofnun og hún þá fengið nýtt heiti.

1. minnihluti styður ekki þær breytingar á Stjórnarráði Íslands sem varða breytingar á stofnunum sjávarútvegs og landbúnaðarráðuneyta.

Valgerður Sverrisdóttir



SJÁVARÚTVEGS- OG LANDBÚNAÐARNEFND

Nefndasvið.



Umsögn

2. Minni hluta Sjávarútvegs- og landbúnaðarnefndar um 130. mál, frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðsins.

Í greinargerð með frumvarpi að lögnum er greint frá því að við myndun núverandi ríkisstjórnar hafi verið ákveðið að fara heildstætt yfir verkaskiptingu milli ráðuneyta með það fyrir augum að hagræða, einfalda stjórnsýslu og skipa skyldum málaflokkum undir eina stjórn. Ennfremur að lögum um Stjórnarráð Íslands nr. 73/1969 hafi verið breytt í því skyni á síðasta löggjafarþingi. Minni hlutinn telur þessar skýringar alls ekki réttar. Þær breytingar sem mælt er fyrir um í frumvarpinu má fyrst og síðast rekja til skiptingar ráðuneyta og ráðherrastóla milli samstarfsflokka milli ríkisstjórninni. Ákvörðun var tekin og lögum um Stjórnarráð Íslands breytt án þess að skilgreind og rökstudd markmið og þarfa- og kostnaðargreining lægu fyrir og án heildstæðrar stefnumótunar og skýrrar framtíðarsýnar. Ekki er gerð hin minnsta tilraun til að bera saman núgildandi skipan mála og málaflokka við breytta skipan samkvæmt frumvarpinu og meta með faglegum og rökstuddum hætti áhrif breytinganna. Hvergi örlar á slíkum rökstuðningi í greinargerð með frumvarpinu, aðeins fullyrðingum um meinta samhæfingu, aukna skilvirkni, að kerfið verði auðskiljanlegra og aðgengilegra almenningi og svo framvegis. Má draga það stórlega í efa að umræddar breytingar leiði til hagræðingar, einföldunar og aukinnar skilvirkni í stjórnsýslunni. Reyndar liggur fyrir í nokkrum umsögnum um frumvarpið að ýmsar breytingar sem mælt er fyrir um muni hafa þveröfug áhrif í veigamiklum atriðum, skapi óvissu og að vinnubrögðin séu óvönduð, sbr. til dæmis umsagnir Landgræðslu ríkisins, Dýralæknafélags Íslands, Bændasamtaka Íslands, Orkustofnunar, starfsmanna matvælasviðs Fiskistofu, Skógræðingafélag Íslands, Skógræktarfélag Íslands, Suðurlandsskóga og fleiri hliðstæðar stofnanir, Hólaskóla, Ferðamálasamtaka Íslands, fiskistofustjóra og Skógræktar ríkisins. Þá er gagnrýnisvert að umsagnir skortir frá ýmsum mikilvægum stofnunum sem þurfa að sæta breytingum samkvæmt frumvarpinu. Er full ástæða til að afla þeirra.

Í greinargerð með frumvarpinu er fullyrt að víðtækt samráð hafi verið haft við þær stofnanir sem í hlut eiga. Það er staðfest með umsögnum um frumvarpið og á fundum nefndarinnar með forsvarsmönnum ýmissa stofnana að þessi fullyrðing er beinlínis röng. Frumvarpið var samið án nokkur samráðs við viðkomandi stofnanir og hagsmunaaðila. Sama gildir um samráð við stjórnarandstöðuna og hún var reyndar beitt meirihluta valdi þingmanna ríkisstjórnarinnar til að knýja með óvönduðum lagasetningarhætti fram breytingar á lögum um Stjórnarráð Ísland á síðasta löggjafarþingi. Það gengur þvert fyrri yfirlýsingar forsætisráðherra um að þverpólitísk samstaða væri forsenda slíkra breytinga og þvert á stefnuyfirlýsingu ríkisstjórnarinnar um að eiga gott samstarf við alla flokka á Alþingi. Breytingarnar eru auk þess í hreinni mótsögn við stefnu Samfylkingarinnar um málefnalega

SJÁVARÚTVEGS- OG LANDBÚNAÐARNEFND

samræðu, samráð og lýðræði. Það er alvarleg fljótaskrift á frumvarpinu og vinnubrögðin eftir því óvönduð. Ennfremur fráleitt að ætla að þessar breytingar muni ekki hafa í för með sér aukinn heildarkostnað ríkissjóðs, eins og fullyrt er í umsögn fjármálaráðuneytisins um frumvarpið. Sú fullyrðing er órökstudd og ófagleg.

Nánari grein verður gerð fyrir sjónarmiðum Vinsrtíhreyfingarinnar – græns framboðs í álit fulltrúa hennar í allsherjarnefnd.

Atli Gíslason.



SJÁVARÚTVEGS- OG LANDBÚNAÐARNEFND



Umsögn

Meiri hluta Sjávarútvegs- og landbúnaðarnefndar um 130. mál, frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðsins.

Vísað er til bréfs allsherjarnefndar frá 22. október sl. þar sem sjávarútvegs- og landbúnaðarnefnd er beðin um að veita umsögn um ofangreint þingmál.

Nefndin hefur fjallað um málið og fengið á sinn fund Baldur Erlingsson frá landbúnaðarráðuneyti, Sigríði Norðmann frá sjávarútvegsráðuneyti, Svein Runólfsson og Andrés Arnalds frá Landgræðslu ríkisins, Þórð Ásgeirsson frá Fiskistofu, Gunnlaug Guðjónsson frá Skógrækt ríkisins, Aðalstein Sigurgeirsson frá Rannsóknarstöð Skógræktar ríkisins á Mógilsá og Jón Gíslason frá Landbúnaðarstofnun.

Nefndin fékk einnig til skoðunar umsagnir þeirra sem sendu inn umsagnir um málið til allsherjarnefndar auk viðbótargagna.

Í grundvallaratriðum varðar lögfesting frumvarpsins fjóra meginþætti sem snúa að málefna sviði sjávarútvegs- og landbúnaðarnefndar. Í fyrsta lagi verður matvælaeftirlit að frátöldu eftirliti heilbrigðisnefnda sveitarfélaga falið einni stofnun, Landbúnaðarstofnun, sem mun fá nýtt heiti. Í öðru lagi verða menntastofnanir sem áður heyrðu undir landbúnaðarráðuneyti færðar til menntamálaráðuneytis. Í þriðja lagi verða landgræðslumál flutt til umhverfissráðuneytis og í fjórða lagi verða skógræktarmálefni flutt til sama ráðuneytis.

Við athugun nefndarinnar kom í ljós að málefni Landgræðslu ríkisins og Skógræktar ríkisins hafa valdið stjórnendum þeirra stofnana áhyggjum vegna skiptingar málaflokka milli ráðuneyta. Þannig er gert ráð fyrir að fjármunir til verkefna eins og Bændur græða landið (BGL) sem hafa heyrt undir Landgræðslu ríkisins verða eftir í sjávarútvegs og landbúnaðarráðuneyti á meðan önnur starfsemi stofnunarinnar flyst undir umhverfissráðuneyti. Þá verður málefnum skógræktar skipt upp þannig að skógrækt falli undir umhverfissráðuneyti, landshlutabundin skógræktarverkefni, sbr. lög 95/2006 falli undir sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneyti og gert er ráð fyrir að fjármunir til rannsókna í skógrækt falli undir bæði ráðuneytin og að þau semji sameiginlega um rannsóknirnar. Þá var á það bent að skipting málaflokka milli ráðuneyta gerði stjórnsýslu erfiðari.

Meiri hlutinn telur skynsamlegt að fella matvælaeftirlit undir eitt ráðuneyti í stað þriggja áður en bendir á að enn eru mörg atriði óljós í tengslum við matvælaölggjöfina enda liggur fyrir að setja þarf ný heildarlög um eftirlit með matvælum á næstunni. Þá bendir meiri hlutinn á að finna þarf annað og betra heiti á þá stofnun sem fari með eftirlit með matvælum, dýraeftirlit, auk ýmiskonar rannsóknarstarfsemi. Jafnframt bendir meiri hlutinn á að við skipulag þeirrar

SJÁVARÚTVEGS- OG LANDBÚNAÐARNEFND

stofununar þarf að hafa í huga ýmis atriði sem lúta að skilvirkni og einfaldaðri stjórnsýslu.

Meiri hlutinn styður frumvarpið en beinir því til allsherjarnefndar að taka til athugunar þau atriði sem fram koma í umsögnum aðila og kanna hvernig unnt sé að einfalda stjórnsýslu þótt málaflokkum sé skipt milli ráðuneyta. Jafnframt bendir meiri hlutinn á að þar sem verkefnið Bændur græða landið er eitt af mikilvægustu verkefnum Landgræðslunnar sé ástæða til að efla þá starfsemi enn frekar eftir breytingarnar. Loks vekur meiri hlutinn athygli á því að stór hluti rannsóknarverkefna innan skógræktar þjónar landshlutabundnum skógræktarverkefnum sem slíkum og þarf að taka tillit til þess.

Alþingi, 16. nóv. 2007

Arnbjörg Sveinsdóttir, form.

Kjartan Ólafsson

Helgi Hjörvar

Jón Gunnarsson

Karl V. Matthíasson



Einar Farestveit
nefndarritari

SJÁVARÚTVEGS- OG LANDBÚNAÐARNEFND

Alþingi
Erindi nr. P 135/117
komudagur 8.11.2007



Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10 150 Reykjavík

Vegna:

Athugasemdir við 130. mál.

Þingeyri 8. nóvember 2007.

Umsögn Skjólsskóga á Vestfjörðum um frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands. Þjsk.131 -130.mál.

Almennt álitur stjórn Skjólsskóga varhugavert að kljúfa málaflokkinn *skógrækt á Íslandi* niður milli tveggja ráðuneyta. Engin hefð er fyrir því í íslenskri stjórnsýslu, að sami málaflokkur sé samtímis á forræði tveggja ráðuneyta, og því hætt við að málaflokkurinn muni fljótlega lenda utangarðs í stjórnkerfinu, skógræktarstarfi á landinu til skaða. Auk þess er bráð hætta á að afgreiðsla sameiginlegra mála verði til muna flóknari þegar skógræktaraðilar lúta forsjá mismunandi ráðuneyta. „Nytjaskógrækt á bújörðum“ telst í eðli sínu ekki frábrugðin öðru skógræktarstarfi (t.a.m. skógrækt til landbóta og kolefnisbindingar; umsjón útivistarskóga) að því marki, að það réttlæti vistun í mismunandi ráðuneytum, enda getur marghátuð starfsemi farið vel saman í sama skógi (viðarnytjar, útivist, kolefnisbinding, efling á fjölbreytni lífríkis o.s.frv.)

Sú ráðstöfun, að skipta ábyrgð skógræktarmála á milli ráðuneyta, er ekki rökstudd í frumvarpinu, en slíkt á sér engin fordæmi í evrópskri löggjöf um skógræktarmál. Ennfremur má benda á að slíkt er í mótsögn við upphafsorð athugasemda sem fylgja með frumvarpinu (bls. 15) „...að hagræða, einfalda stjórnsýslu og skipa skyldum málaflokkum undir eina stjórn....“ Starf á vegum hinna ýmsu skógræktaraðila í landinu er mun skyldara og líkara innbyrðis, en t.a.m. skógrækt og landgræðsla (sem hér á landi fer einvörðungu fram á vegum einnar ríkisstofnunar: Landgræðslu ríkisins). Því leggjum við til þá breytingu á frumvarpinu, að umhverfissráðherra verði falið að fara með landgræðslumál, en landbúnaðar- og sjávarútvegsráðherra að fara með skógræktarmál. Slíkt byði upp á minna óhagræði og stjórnkerfisflækjur en sundrun skógræktarmála.

Umsögn um einstaka liði:

1.

5. Þáttur. XVII. Kafli. Breytingar á lögum um skógrækt nr 3/1955, með síðari breytingu. 25. gr.

Við viljum benda á að hér er verið að leggja til breytingar á úreltum kafla í skógræktarlögum sem í raun hafa ekkert gildi, þar sem landshlutaverkefni í skógrækt hafa tekið við því hlutverki að annast umsjón nytjaskógræktar á bújörðum af Skógrækt ríkisins. Frekar ætti að fella niður 4. kafla nefndra laga, í ljósi þess að í lögum um landshlutaverkefni í skógrækt nr. 95 13. júní 2006 er m.a. fjallað um nytjaskógrækt á lögbýlum.

Bent er á að engin umfjöllun er um né vísan í lög um landshlutaverkefni í skógrækt (nr. 95/2006) í þessu lagafrumvarpi, en á grundvelli þeirra er mestöll „atvinnuskógrækt“ á Íslandi stunduð. Með tillögu við 24. grein er ætlunin að undanskilja „nytjaskógrækt á bújörðum“ frá flutningi til umhverfissráðuneytis er líklega

átt við landshlutaverkefni í skógrækt (sbr. lög nr. 95/2006). Í því sambandi er rétt að vekja athygli hins háa Alþingis á að skógrækt sem stunduð er á lögbýlum á grundvelli þeirra laga er fjarri því að vera bundin við „nytjaskógrækt“ heldur er þar einnig stunduð skjólbeltarækt og landbótaskógrækt s.s til uppgræðslu eydds lands, bættis vatnsbúskapar og vegna annarra markmiða en eingöngu þeirra „að framleiða viðarafurðir til iðnaðarnota“ (sbr. skilgreining á hugtakinu „nytjaskógrækt“ í lögum nr. 95/2006).

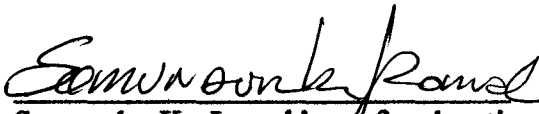
Á starfssvæði Skjólskóga á Vestfjörðum er önnur skógrækt en nytjaskógrækt rúmur helmingur allra samningsbundinna framkvæmda skógarbænda.

2.

Í athugasemdum með frumvarpinu er á bls. 18, 5. málsgrein er rætt um fjármuni til hagnýtra rannsókna Rannsóknarstöðvar Skógræktar ríkisins.

Gert er ráð fyrir samningi umhverfisráðherra og sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra „í samráði við Bændasamtök Íslands“. Rétt er að benda á að skógarbændur hafa með sér hagsmunafélag; *Landsamtök skóga- og landbúnaðar*, sem væri hinn rétti hagsmunaaðili málsins. Meðal annarra hagsmunaaðila sem ráðuneyti ættu fremur að leitast eftir samráði við um fagráð eða stjórn yfir skógræktarrannsóknum eru t.a.m. Skógræktarfélag Íslands. Leggjum við til að forræði skógræktarrannsókna verði á hendi sama ráðuneytis og landshlutaverkefni í skógrækt (sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneyti), enda eru rannsóknir lífæð þess skógræktarstarfs sem hér fer fram á vegum landshlutaverkefnanna.

F.h. stjórnar Skjólskóga á Vestfjörðum


Sæmundur Kr. Þorvaldsson framkv.stj.

Akureyri, 9. nóvember 2007

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Efni: Umsögn Skógfræðingafélags Íslands um frumvarp til laga um tilfærslu verkefna innan stjórnarráðs Íslands, mál 130.

Skógfræðingafélagi Íslands hefur borist í hendur *Frumvarp til laga um breytingar á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands* („bandormurinn“).

Í frumvarpinu er fjallað um tilfærslu verkefna milli ýmissa ráðuneyta og í greinargerð kemur fram að frumvarpið sé lagt fram „með það fyrir augum að hagræða, einfalda stjórnsýslu og skipa skyldum málum undir eina stjórn“.

Skógfræðingafélag Íslands fullyrðir að þær breytingar sem fyrirhugaðar eru á stjórnsýslu skógræktarmála virðast ganga í þveröfuga átt.

Í fyrsta lagi á að kljúfa skógrækt á milli tveggja ráðuneyta þannig að stærsti framkvæmdaþátturinn, Landshlutaverkefnið í skógrækt, verði eftir hjá sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneyti. Skógfræðingafélag Íslands telur skynsamlegra að öll stjórnsýsla sem snertir skógrækt á vegum ríkisins verði vistuð í einu ráðuneyti.

Í öðru lagi á að kljúfa Skógrækt ríkisins upp milli tveggja ráðuneyta. Forræði yfir þjóðskógunum á áfram að vera hjá sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytinu. Er sagt að þetta sé nauðsynlegt til að framfylgja 33. gr. jarðalaga nr. 81/2004 um að landbúnaðarráðuneytið fari með forræði allra ríkisjarða, nema undantekningar séu gerðar frá þeirri reglu með lögum. Skógfræðingafélag Íslands telur að æskilegt sé að bæði fjárveitingar til þjóðskóganna og stofnunin í heild verði í sama ráðuneyti og Skógrækt ríkisins fari áfram ótvírætt með forræði yfir þjóðskógunum.

Þá eiga fjárveitingar til skógræktarrannsókna áfram að vera hjá sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytinu. Skv. athugasemdum við frumvarpið eiga sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra og umhverfisráðherra að standa í sameiningu að gerð rannsóknasamnings við Rannsóknastöð Skógræktar ríkisins á Mógilsá til þriggja til fimm ára um rannsóknir í þágu skógræktar, í fyrsta sinn á árinu 2008. Skógfræðingafélag Íslands telur mikilvægt að tryggja fjármögnun á þeim verkefnum sem þegar eru í gangi hjá Rannsóknastöð skógræktar og vistun stöðvarinnar verði á sama stað og fjárveitingarnar verða.

Skógfræðingafélag Íslands telur augljóst að með lagfæringum á frumvarpinu í meðförum Alþingis megi ná fram mikilvægum breytingum til bóta. Félagið hvetur Alþingismenn til þess að kynna sér málefni skógræktar sérstaklega og tryggja það að málaflokknum verði ekki sundrað eins og raunin verður með óbreyttu frumvarpi.

F.h. Skógfræðingafélags Íslands

Hrefna Jóhannesdóttir

Hrefna Jóhannesdóttir, formaður

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Efni: Umsögn Skógfræðingafélags Íslands um frumvarp til laga um tilfærslu verkefna innan stjórnarráðs Íslands, mál 130.

Skógfræðingafélagi Íslands hefur borist í hendur *Frumvarp til laga um breytingar á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands* („bandormurinn“).

Í frumvarpinu er fjallað um tilfærslu verkefna milli ýmissa ráðuneyta og í greinargerð kemur fram að frumvarpið sé lagt fram „með það fyrir augum að hagræða, einfalda stjórnsýslu og skipa skyldum málum undir eina stjórn“.

Skógfræðingafélag Íslands fullyrðir að þær breytingar sem fyrirhugaðar eru á stjórnsýslu skógræktarmála virðast ganga í þveröfuga átt.

Í fyrsta lagi á að kljúfa skógrækt á milli tveggja ráðuneyta þannig að stærsti framkvæmdaþátturinn, Landshlutaverkefnið í skógrækt, verði eftir hjá sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneyti. Skógfræðingafélag Íslands telur skynsamlegra að öll stjórnsýsla sem snertir skógrækt á vegum ríkisins verði vistuð í einu ráðuneyti.

Í öðru lagi á að kljúfa Skógrækt ríkisins upp milli tveggja ráðuneyta. Forræði yfir þjóðskógunum á áfram að vera hjá sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytinu. Er sagt að þetta sé nauðsynlegt til að framfylgja 33. gr. jarðalaga nr. 81/2004 um að landbúnaðarráðuneytið fari með forræði allra ríkisjarða, nema undantekningar séu gerðar frá þeirri reglu með lögum. Skógfræðingafélag Íslands telur að æskilegt sé að bæði fjárveitingar til þjóðskóganna og stofnunarinnar í heild verði í sama ráðuneyti og Skógrækt ríkisins fari áfram ótvírætt með forræði yfir þjóðskógunum.

Þá eiga fjárveitingar til skógræktarrannsókna áfram að vera hjá sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytinu. Skv. athugasemdum við frumvarpið eiga sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra og umhverfisráðherra að standa í sameiningu að gerð rannsóknasamnings við Rannsóknastöð Skógræktar ríkisins á Mógilsá til þriggja til fimm ára um rannsóknir í þágu skógræktar, í fyrsta sinn á árinu 2008. Skógfræðingafélag Íslands telur mikilvægt að tryggja fjármögnun á þeim verkefnum sem þegar eru í gangi hjá Rannsóknastöð skógræktar og vistun stöðvarinnar verði á sama stað og fjárveitingarnar verða.

Skógfræðingafélag Íslands telur augljóst að með lagfæringum á frumvarpinu í meðförum Alþingis megi ná fram mikilvægum breytingum til bóta. Félagið hvetur Alþingismenn til þess að kynna sér málefni skógræktar sérstaklega og tryggja það að málaflokknum verði ekki sundrað eins og raunin verður með óbreyttu frumvarpi.

F.h. Skógfræðingafélags Íslands

Hrefna Jóhannesdóttir, formaður

Alþingi
Erindi nr. P 135/18
komudagur 26.10.2007



Nefndasvið Alþingis
b/t Alsherjarnefndar
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Egilsstöðum, 24. 10. 2007

Efni: Athugasemdir Skógræktar ríkisins vegna Frumvarps til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands (bandormsins).

Í frumvarpi þessu eru lögð til atriði sem hafa munu verulegar breytingar í för með sér á virkni skógræktarmála á vegum hins opinbera, ekki aðeins vistun þeirra. Undirritaður óskar eftir að fá að koma á fund alsherjarnefndar til að ræða þessar breytingar.

Athugasemdir við einstaka þætti frumvarpsins:
Í 5. þætti, XVII kafla kemur m.a. eftirfarandi fram:

25. gr.

*Við 24. gr. laganna bætist ný málsgrein er orðast svo:
Sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra fer með þau málefni er varða ræktun
nytjaskóga á bújörðum sem fjallað er um í IV. kafla.*

26. gr.

- a. Í stað orðsins „landbúnaðarráðherra“ í 4. málsl. b-liðar 28. gr. og 3. mgr. 29. gr. laganna kemur: sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra.
- b. Í stað orðsins „landbúnaðarráðuneytið“ í 31. gr. laganna kemur: sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytið.

Þessar greinar leggja til breytingar á IV kafla skógræktarlaga, en sá kafli fjallar um nytjaskógrækt á bújörðum og var bætt við skógræktarlög 1984. Með tilkomu landshlutaverkefna í skógrækt og laga þar um er þessi kafli orðinn úreltur og fer engin starfsemi lengur fram á grundvelli hans. Réttast væri að nota tækifærið nú og fella þennan kafla úr gildi frekar en að gera þessar tilgangslausu breytingar.

Í lögum um landshlutaverkefni í skógrækt nr. 95/2006 er landbúnaðarráðherra nefndur 7 sinnum og landbúnaðarráðuneytið tvisvar. Þessu þarf væntanlega að breyta en ekki er þó gert ráð fyrir því í bandorminum. Þeir sem sömdu skógræktarkafla bandormsins höfðu greinilega ekki mikla þekkingu á fyrirkomulagi skógræktarmála hjá ríkinu, ekki einu sinni á lögum sem sett voru í fyrra. Ef Skógrækt ríkisins hefði verið höfð með í ráðum hefði hún getað bent á þessi mistök við undirbúning frumvarpsins.

Lagt er til að 25. og 26. gr. frumvarpsins falli niður en í staðinn komi ný 25. gr. sem hljóði svo:

- a. IV kafli skógræktarlaga fellur niður.
- b. Í stað orðsins „Ráðherra“ í 34. gr. laganna kemur: Umhverfisiráðherra.
- c. Forræði yfir þjóðskógunum og skógræktarrannsóknum skal vera hjá umhverfisiráðuneytinu.

Einnig komi ný 26. gr. sem hljóði svo:

- a. Í stað orðsins landbúnaðarráðherra í 3., 4., 5. og 11. gr. laga nr. 95/2006 um landshlutaverkefni í skógrækt kemur: Umhverfisiráðherra.
- b. Í stað orðsins landbúnaðarráðuneyti í 3. og 9. gr. sömu laga kemur: Umhverfisiráðuneyti.

Rök með tilvísun í athugasemdir með frumvarpinu

Í greinargerð með frumvarpinu kemur m.a. fram að það sé lagt fram „*með það fyrir augum að hagræða, einfalda stjórnsýslu og skipa skyldum málaflokkum undir eina stjórn.*“ Þetta á þó greinilega ekki við um málaflokkinn skógrækt.

Í fyrsta lagi á að kljúfa skógrækt milli tveggja ráðuneyta þannig að stærsti framkvæmdaþátturinn, landshlutaverkefni, verði eftir í sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytinu. Skógrækt ríkisins leggur eindregið til að það verði ekki gert og að allur málaflokkurinn skógrækt verði áfram undir forræði eins ráðuneytis til að ná því höfuðmarkmiði frumvarpsins að *einfalda stjórnsýslu og skipa skyldum málaflokkum undir eina stjórn.* Tillaga að nýrri 26. gr. hér að ofan miðar að því.

Í öðru lagi á að kljúfa Skógrækt ríkisins upp milli tveggja ráðuneyta. Forræði yfir þjóðskógunum eigi áfram að vera hjá sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytinu. Er sagt að þetta sé nauðsynlegt til að framfylgja 33. gr. jarðalaga nr. 81/2004 um að *landbúnaðarráðuneytið fari með forræði allra ríkisjarða, nema undantekningar séu gerðar frá þeirri reglu með lögum.* Skv. athugasemdum við frumvarpið ætla síðan sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytið, umhverfisiráðherra og skógræktarstjóri að gera með sér samning um áframhaldandi umsjón stofnunarinnar á jörðum og jarðarhlutum sem tilgreind eru í viðaukum við þann samning. Í samkomulaginu verða ákvæði þess efnis að landbúnaðarráðuneytið beiti sér fyrir því að lagt verði fram lagafrumvarp er kveði á um að forræði þeirra svæða sem nefnd hafa verið einu nafni „þjóðskógar“, færist til umhverfisiráðuneytisins.

Þá eiga fjárveitingar til skógræktarrannsókna áfram að vera hjá sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytinu. Skv. athugasemdum við frumvarpið eiga sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra og umhverfisiráðherra standa í sameiningu að gerð rannsóknasamnings við Rannóknastöð Skógræktar ríkisins á Mógilsá til þriggja til fimm ára um rannsóknir í þágu skógræktar, í fyrsta sinn á árinu 2008. Fjármunir til hagnýtra rannsóknaverkefna á sviði landbúnaðar, sem nú eru á viðfangsefni 04-321-1.10 Rannsóknastöð Skógræktar ríkisins á Mógilsá, verða áfram hjá sjávarútvegs- og

landbúnaðarráðuneyti. Gert er ráð fyrir að sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytið í samráði við Bændasamtök Íslands og umhverfisráðuneyti geri samning til þriggja ára við Skógrækt ríkisins um að Rannsóknastöðin að Mógilsá annist tiltekna rannsóknir í þágu landbúnaðar fyrir a.m.k. andvirði þeirrar fjárhæðar árlega með sama hætti og verið hefur til þessa.

Hér er að mati Skógræktar ríkisins verið að flækja málin að óþörfu og fjarlægjast höfuðmarkmið lagafrumvarpsins enn meira með því að kljúfa forræði yfir einni stofnun milli tveggja ráðuneyta. Þar að auki eru athugasemdirnar ekki hluti laganna og á Íslandi ríkir samningafrelsi. Ekkert í lagafrumvarpinu sjálfu kemur í veg fyrir að sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytið semji við einhvern annan en Skógrækt ríkisins um að sjá um þjóðskógana og stunda rannsóknir í þágu skógræktar. Í staðinn fyrir þetta leggur Skógrækt ríkisins til c. lið nýrrar 25. gr. hér að ofan. Með honum er ákvæði jarðalaga uppfyllt þar sem forræði yfir þjóðskógunum er falið umhverfisráðuneytinu með lögum. Verði landslutaverkefnið áfram í sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytinu er í stað samninga lagt til að stofnað verði fagrað eða stjórn um rannsóknir í skógrækt. Í því ættu *hagsmunaaðilar* að eiga fulltrúa, m.a. Landsamtök skógareigenda og Skógræktarfélag Íslands, en ekki Bændasamtökin, sem hafa til þessa ekkert skipt sér af skógrækt.

Almennar athugasemdir Skógræktar ríkisins

Ríkisstofnun er ekkert annað en 1) markmið sett í lögum, 2) hópur verkefna sem miða að því að ná markmiðunum og 3) starfsfólk sem vinnur að verkefnum. Opinber markmið í skógrækt eru aðeins þrjú: að vernda skóga og skógarleifar (einkum gert með rekstri þjóðskóganna), að rækta nýja skóga þar sem henta þykir (einkum gert með landshlutaverkefnum) og að leiðbeina um skógrækt (grundvallast á rannsóknum). Með fyrirkomulaginu sem lagt er til, á starfsfólk Skógræktar ríkisins að vinna að þessum markmiðum undir forræði umhverfisráðuneytisins, en að vera háð sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytinu um verkefnið sjálf og fjármuni til þeirra. Erfitt er að koma auga á að hagræðing og einföldun á stjórnsýslu felist í þessum breytingum hvað þá að verið sé að skipa skyldum málaflokkum undir sömu stjórn. Þá þekkist það fyrirkomulag ekki hjá neinni annarri ríkisstofnun að hún sé háð tveimur ráðuneytum á þennan hátt. Hver er ráðherra skógræktarmála þegar umhverfisráðherra hefur að nafninu til forræði yfir Skógrækt ríkisins en sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra hefur forræði yfir stærstum hluta fjárveitinga til málaflokksins og flestum verkefnum hans?

Undanfarin ár hefur mest verið talað um að sameina ætti hina litlu málaflokka skógrækt og landgræðslu til að búa til stærri og öflugri einingu sem væri þess megnug að takast á við skógleysið og jarðvegsrofið, tvö alvarlegustu umhverfisvandamál sem þjóðin á við að glíma. Nú er lagt til að kljúfa hvort tveggja upp án þess að fyrir því liggi efnisleg rök.

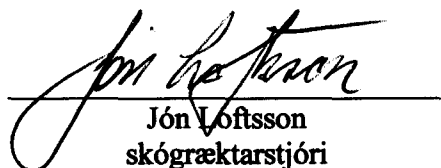
Lokaorð

Fjármagnið og verkefnið sem eftir verða hjá sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytinu munu kalla eftir starfsfólki til að sinna þeim. Það fólk verður ráðið úr röðum núverandi starfsfólks Skógræktar ríkisins því þar starfa flestir sérfræðingar á sviði skógræktar. Úr landshlutaverkefnum verða búnar til fimm „Skógræktir ríkisins“, hver með sitt rannsóknasvið, hóp ráðgjafa og forræði yfir þjóðskógunum í sínum landshluta. Í umhverfisráðuneytinu mun falskt forræði yfir skógarmálum verða að skrifstofu í

umhverfisráðuneytinu mun falskt forræði yfir skógarmálum verða að skrifstofu í Umhverfisstofnun og hverfa. Þar verður maður sem ber titilinn skógræktarstjóri en hann mun ekki stjórna neinni skógrækt því henni verður alfarið stjórnað af nýjum „nytjaskógræktarstjóra“ í sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytinu. Umhverfisráðherra verður titlaður ráðherra skógarmála en það verða orðin tóm.

Að mati Skógræktar ríkisins er hér í uppsiglingu eitt allsherjar stjórnsýslulegt klúður á málaflokknum skógrækt, sem draga mun úr mætti skógræktarstarfs í landinu um ókomin ár. Greinilega er ekki pólitísk samstaða um flutning á forræði yfir málaflokknum til umhverfisráðuneytisins og felst málamiðlunin í því að kljúfa hann upp. Forræði skógræktarmála í stjórnarráðinu verður þar með óljósara og má gera því skóna að skógræktarmál verði n.k. „einskis manns barn“ í stjórnkerfinu. Skorum við á Alþingi að taka þessar athugasemdir alvarlega og láta slíkt ekki gerast.

Virðingarfyllst



Jón Loftsson
skógræktarstjóri



Alþingi
Erindi nr. P 135/150
Þomudagur. 12. 11. 2007

SKÓGRÆKTARFÉLAG ÍSLANDS

Skúlatún 6 – 105 Reykjavík Sími: 551 8150 Fax: 562 7131
Netfang: skog@skog.is Vefsíða: www.skog.is

Reykjavík nóvember 2007

***Nefndasvið Alþingis,
Austurstræti 8-10,
150 Reykjavík.***

***Til alsherjarnefndar Alþingis
Umsögn Skógræktarfélags Íslands***

Í framhaldi af bréfi alsherjarnefndar Alþingis frá 22. október sl. vill Skógræktarfélag Íslands þakka fyrir óskir nefndarinnar hvað varðar umsögn um frumvarpi til laga um tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands, 130 mál, breyting ýmissa laga.

Umsögn Skógræktarfélaga Íslands snýr fyrst og fremst að þeim þætti er varðar flutning stofnana landgræðslu og skógræktar til umhverfisráðuneytis og þeim þætti er varðar ræktun nytjaskóga sem á að vera í sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytinu.

Á stjórnarfundum Skógræktarfélags Íslands þann 25. október sl. var fjallað um fyrirhugaðar lagabreytingar og samþykkt að senda inn athugasemdir.

Félagið vill í þessu sambandi minna á ályktun frá aðalfundi félagsins frá því í ágúst sl. en eftirfarandi ályktun var send til forsætisráðherra, herra Geirs H. Haarde, og afrit til allra annarra ráðherra, sem og forseta Alþingis, herra Sturlu Böðvarssonar.

Ályktunin hljóðar svo:

„Aðalfundur Skógræktarfélags Íslands, haldinn á Egilsstöðum 17. – 19. ágúst 2007, beinir því til ríkisstjórnar Geirs H. Haarde, að við þær breytingar sem framundan eru á skipan Stjórnarráðs Íslands verði tryggt að þær veiki ekki það öfluga starf sem fram fer í landinu í skógrækt og landgræðslu. Jafnframt verði rannsóknastarf í þágu málaflokksins eftl.“

Rétt er að taka fram að þegar ályktunin var til umræðu var ekki ljóst með hvaða hætti þessi tilfærsla yrði í raun. Nú hefur frumvarpið loksins litið dagsins ljós.

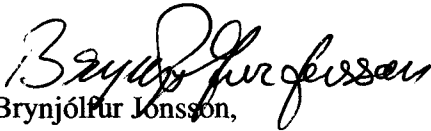
Skógræktarfélag Íslands mun ekki tiltaka einstaka þætti eða liði frumvarpsins en telur eftir vandlega athugun að í þeirri mynd sem það birtist, sé veruleg hættu á því að skógræktarstafið verði ómarkvisst og sundurslitið og málaflokkurinn komi til með að líða fyrir það í heild sinni. Hætt er við því að málaflokkurinn verði sundurleitur, sem skipt er þannig milli margra ráðuneyta þ.m.t. stofnanir, hlutar af stofnunun og verkefni sem semja á um til tiltekins árafjölda.

Skógræktarfélag Íslands leggur því til að málaflokkurinn í heild sinni tilheyri aðeins einu ráðuneyti þar sem skyldur og markmið eru skýr og yfirstjórn og ábyrgð haldist í hendur.

Fyrir hönd stjórnar Skógræktarfélags Íslands



Magnús Gunnarsson,
formaður.



Brynjólfur Jónsson,
framkvæmdastjóri.



SUÐURLANDSSKÓGAR

Alþingi
Erindi nr. **P** 135/124
komudagur 9.11.2007

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Selfossi 8. nóvember 2007.

Efni: Umsögn Suðurlandsskóga um frumvarp til laga (þingsj. 131-130. mál) um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands.

Undirritaður gerir athugasemd við 5. þátt frumvarpsins sem segir til um breytingar vegna flutnings skógræktar til umhverfissráðuneytis.

Í 24. og 25. grein segir að umhverfismálaráðherra fari með yfirstjórn skógræktarmála og síðan að sjávar- og landbúnaðarráðherra fer með málefni nytjaskógræktar, en fram kemur í athugasemdum við lagafrumvarpið að það var „ákveðið að fara heildstætt yfir verkaskiptingu milli ráðuneyta með það fyrir augum að hagræða, einfalda stjórnsýslu og skipa skyldum málaflokkum undir eina stjórn”.

Í lögum um landshlutaverkefni frá 30. júní 2006 segir að markmið og tilgangur laganna er að rækta fjölnytjaskóga og skjólbelti. Með fjölnytjaskógrækt er átt við skógrækt með viðarafurðir til iðnaðarnota sem markmið, *en einnig ræktun skóga á illa fögnu eða eyddu landi með það að meginmarkmiði að auka gróðurþekju, bæta jarðveg og vatnsbúskap og auka þannig gildi landsins til margvíslegra nytja.*

Það er því greinilega ekki markmið með frumvarpinu að skipa skyldum málaflokkum undir eina stjórn. Suðurlandsskógar hefðu talið það betri niðurstöðu að Skógrækt ríkisins yrði áfram í Landbúnaðarráðuneyti til að sundra ekki markmiðum skógræktar á Íslandi sem er m.a. bundið í lögum nr. 95 frá 13. júní 2006.

Suðurlandsskógar benda einnig á að landshlutaverkefnin hafa frá upphafi verið verkefni bænda og telja því að verkefnin verði áfram best borgið á hendi Landbúnaðarráðuneytisins, enda er um að ræða atvinnu-, byggða- og skógræktarverkefni sem er unnið af bændum um allt land.

Suðurlandsskógar leggja til að í lögum frá 2006 nr 95 verði gerðar breytingar sem komi í stað landbúnaðarráðherra og landbúnaðarráðuneytis kæmi sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra og sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneyti. Einnig er lagt til að skoðað verði í sömu lögum hugsanlegar skaranir sem verða á milli ráðuneyta ef Skógrækt ríkisins verður flutt undir umhverfissráðuneyti.



Lagt er til að ákvæði um nytjaskógrækt í 24. grein skógræktarlaga verði felld niður, enda greinin úrelt með tilkomu landshlutaverkefnanna í skógrækt.

F.h. Suðurlandsskóga


Björn B. Jónsson
frankvæmdastjóri



Skagafjörður

Ráðhúsinu, Skagfirðingabraut 21 • 550 Sauðárkróki • S: 455 6000 • F: 455 6001 • Netf.: skagafjordur@skagafjordur.is • Kt.: 550698-2349 • Vsknr. 60077

Sauðárkróki, 13.11.2007

Alþingi

Erindi nr. P

komudagur

135/249
19.11.2007

Nefndasvið Alþingis
Allsherjarnefnd
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

MÁLEFNI: Frumvarp varðandi Stjórnarráð Íslands - umsagnarbeiðni

Á fundi Sveitarstjórnar Skagafjarðar þann 13. nóvember. 2007, við afgreiðslu **2. liðar 408. fundargerðar Byggðarráðs Skagafjarðar 2. nóvember 2007**, var svofelld bókun gerð:

„Til máls tók Bjarni Jónsson og lagði fram bókun v. 2. liðar:

Frumvarp varðandi Stjórnarráð Íslands – umsagnarbeiðni

„Vinstrihreyfingin grænt framboð í Skagafirði varar við þeim áformum að sundra verkefnum í landgræðslu og skógrækt og flytja stofnanir þeirra frá landbúnaðarráðuneytinu. Skógrækt og landgræsla er óaðskiljanlegur hluti landbúnaðar og hefur verið ein af grunnstöðum landbúnaðarráðuneytisins. Nú á að kljúfa þær upp.

Landbúnaðarskólarnir hafa heyrt undir atvinnuvegaráðuneytið frá upphafi og hefur reynst þeim vel. Sem hluti af heildarstöðkerfi landbúnaðarins og annars atvinnulífs hinna dreifðu byggða hafa þessir skólar náð að vaxa og dafna og þróað með sér mjög náið samstarf við atvinnulífið. Engin málefnaleg rök hafa verið færð fyrir að flytja skólana frá ráðuneytinu.

Vakin er athygli á að Hólar í Hjaltadal er biskupssetur Norðlendinga og fjölþætt menningar og sögusetur ekki aðeins á héraðs heldur einnig á landsvísu. Staða og framtíð Hóla skiptir Skagfirðinga gríðarmiklu máli. Undir forsjá landbúnaðarráðuneytisins hefur þróast gott samstarf milli allra aðila sem staðnum tengjast. Í frumvarpinu er nánast engin grein gerð fyrir framtíðaráformum varðandi Hóla en aftur ítarlega fjallað um Landbúnaðarháskólann á Hvanneyri. Lögð er þung áhersla á framtíð Hólaskóla sem sjálfstæðs menntaseturs og engar forsendur hafa skýrt nauðsyn þess að flytja hann undir annað ráðuneyti.

Ennfremur eru ítrekaðar efasemdir um gagnsemi þess að flytja málefni sveitarstjórnarstigsins yfir til Samgönguráðuneytisins en sá flutningur gæti orðið til að veikja sveitarstjórnarstigið í landinu. Þá er einnig bent á að ef af flutningi þessa stóra málaflokks verður á milli ráðuneyta þá kemur vart annað til greina en að ráðuneytið heiti Sveitarstjórnar- og samgönguráðuneyti til að undirstrika mikilvæga stjórnsýslulega stöðu sveitarstjórnarstigsins. Slíkra breytinga á nafngiftum ráðuneytisins sér þó ekki stað í frumvarpinu sem Sveitarstjórn Skagafjarðar fékk til umsagnar.“

Bjarni Jónsson VG

Þessu er hér með komið á framfæri skv. beiðni Bjarna Jónssonar, fulltrúa Vinstri grænna í Sveitarstjórn Sveitarfél. Skagafjarðar.



Skagafjörður

Virðingarfyllst,

E. M. Sigurðardóttir

Engilræð M. Sigurðardóttir
Sveitarfélagið Skagafjörður
ems@skagafjordur.is
www.skagafjordur.is



Skagafjörður

Ráðhúsinu, Skagfirðingabraut 21 • 550 Sauðárkróki • S: 455 6000 • F: 455 6001 • Netf.: skagafjordur@skagafjordur.is • Kt.: 550698-2349 • Vsknr. 60077

Alþingi
Erindi nr. Þ 135/201
komudagur 15.11.2007

Sauðárkróki, 08.11.2007

Nefndasvið Alþingis
Allsherjarnefnd
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

MÁLEFNI: Frumvarp v.Stjr.Ísl.- umsagnarbeiðni

Á fundi Byggðarráðs Skagafjarðar þann 2. nóvember. 2007 var lagt fram bréf frá allsherjarnefnd Alþingis, dagsett 22. október 2007, þar sem óskað er umsagnar um frumvarp til laga um tilfærslu verkefna inna Stjórnarráðs Íslands, 130. mál, breyting ýmissa laga. Óskað er svara eigi síðar en 9. nóvember 2007.

Svofelld bókun var gerð:

„Byggðarráð tekur ekki efnislega afstöðu til einstakra þátta frumvarpsins, en leggur áherslu á að breytingar hverju nafni sem nefnast og gripið er til af hálfu ríkisvalds, megi ekki verða til þess að veikja sveitarstjórnarstigið eða samskipti ríkis og sveitarfélaga.“

Til upplýsingar fylgir hér bókun áheyrnarfulltrúa VG, Bjarna Jónssonar:

„Ég samsinni bókun byggðarráðs en geri ennfremur alvarlegar athugasemdir við ákveðna hluta frumvarpsins m.a. flutning á málefnum sveitarfélaga til samgönguráðuneytisins, landbúnaðarskólanna frá landbúnaðarráðuneyti til menntamálaráðuneytis og Landgræðslunnar frá landbúnaðarráðuneyti til umhverfissráðuneytis.

Undirritaður mun gera frekari grein fyrir athugasemdum á næsta sveitarstjórnarfundum.“

Þessu er hér með komið á framfæri.

Virðingarfyllst,
f.h. sveitarstjóra:



Skagafjörður

M. Sigurðardóttir

Engilfráð M. Sigurðardóttir
Sveitarfélagið Skagafjörður
ems@skagafjordur.is
www.skagafjordur.is

Umsögn

1. minni hluta umhverfisnefndar um 130. mál, frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands.

Umhverfisnefnd hefur að beiðni allsherjarnefndar fjallað um þann hluta frumvarpsins sem er á málefnasviði nefndarinnar. Nefndin tók til umfjöllunar 5. – 7. þátt frumvarpsins en þar koma fram lagabreytingar vegna flutnings landgræðslu og skógræktar til umhverfisráðuneytis, breytingar vegna flutnings matvælamála til sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis, breytingar varðandi valdmörk sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis og loks breytingar vegna flutnings vatnamælinga til Veðurstofu Íslands. Umsagnir sem borist hafa allsherjarnefnd vegna málsins hafa legið fyrir við umfjöllun umhverfisnefndar.

Í athugasemdum með frumvarpinu er greint frá því að við myndun núverandi ríkisstjórnar hafi verið ákveðið að fara heildstætt yfir verkaskiptingu milli ráðuneyta með það fyrir augum að hagræða, einfalda stjórnsýslu og skipa skyldum málaflokkum undir eina stjórn. Enn fremur að lögum um Stjórnarráð Íslands, nr. 73/1969, hafi verið breytt í því skyni á 134. löggjafarþingi. 1. minni hluti telur þessar skýringar ekki réttar. Þegar rýnt er í þær breytingar sem mælt er fyrir um í frumvarpinu kemur í ljós hversu handahófskenndar þær eru og eftir að hafa lesið ábendingar umsagnaraðila liggur í augum uppi að hér er um tilviljanakennda uppstokkun verkefna að ræða en ekki ígrundaða breytingu sem byggir á stefnumörkun. Fullyrt er í athugasemdum með frumvarpinu að við undirbúning málsins hafi verið haft viðtækt samráð við þær stofnanir sem í hlut eiga, en við umfjöllun í nefndinni kom á daginn að samráðið hafði verið lítið sem ekkert.

Verulega skortir á að markmiðin með breytingunum séu rökstudd eða skilgreind og hreinasta fásinna að ætla að þær kosti ekki nokkurn skapaðan hlut. Engin heildstæð sýn liggur til grundvallar og langt í frá að fagleg sjónarmið hafi ráðið för. Allar fullyrðingar um einfaldari stjórnsýslu og aukna skilvirkni eru marklausar, enda fylgir frumvarpinu ekki neitt stjórnsýslumat, sem hefði verið full þörf á og vel við hæfi nú þegar stjórnvöldum hafa borist alvarlegar ábendingar frá umboðsmanni Alþingis um að slíkt mat þurfi að liggja fyrir til grundvallar breytingum á lögum er varða stjórnsýslu.

Fjöldi umsagnaraðila gerir alvarlegar athugasemdir við einstaka þætti er varða málefnasvið umhverfisnefndar. Þannig má nefna að í umsögnum frá flestum aðilum er starfa að skógrækt á Íslandi er lýst harðri andstöðu við tilfærslu málaflokksins. Ljóst er að allan undirbúning varðandi hugsanlegar breytingar skortir og verður að teljast varasamt að ætla að skipta málaflokksnum upp og flytja hluta hans milli ráðuneyta við þessar aðstæður. Valdbeiting við slíkar tilfæringar kann ekki góðri lukku að stýra.

Jákvæðar umsagnir eru frá nokkrum aðilum varðandi sameiningu matvælamála undir einn hatt. Má þar nefna umsögn Umhverfisstofnunar og Landbúnaðarstofnunar en um leið eru alvarlegar ábendingar um ýmsa þætti í frumvarpinu sem breyta þarf ef ekki á illa að fara. Báðar nefna stofnanirnar málefni starfsfólks sem sérstaklega vandmeðfarin. Sama má segja um Fiskistofu og starfsfólk hennar. Veiðimálastofnun og Dýralæknafélag Íslands gera líka alvarlegar athugasemdir. Allir ljúka þó upp einum rómi um vonlausa nafngift sem frumvarpið gerir ráð fyrir á hina nýju stofnun.

Það er mat 1. minni hluta nefndarinnar að þörf sé grundvallarbreytinga varðandi skilgreiningu Stjórnarráðs Íslands og skiptingu verkefna milli einstakra ráðuneyta. Þar ætti umhverfisráðuneytið að gegna lykilhlutverki með ríkari ábyrgð en nú er og auknar fjárveitingar. Slíkar breytingar verða þó aldrei gerðar af neinu viti nema þær grundvallist á framsýnni stefnumörkun sem nauðsynlegt er að endurspegli gjörbreytta stöðu umhverfismála og sýn til framtíðar. Í því sambandi telur 1. minni hluti að öflugt auðlinda- og umhverfisráðuneyti sé

fýsilegur kostur, því ef innleiða á hugmyndafræði sjálfbærrar þróunar í umsýslu og nýtingu auðlindanna, þá verður slíkt best gert undir hatti umhverfisráðuneytis. Slíka nálgun skortir gersamlega í þær tillögur sem ríkisstjórnin hefur nú lagt fram og lýst er í frumvarpinu.

Alþingi, 19. nóv. 2007.

Kolbrún Halldórsdóttir.

Umsögn

2. minni hluta umhverfisnefndar um 130. mál, frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðsins.

Með bréfi, dags. 22. október 2007, fór allsherjarnefnd Alþingis fram á umsögn umhverfisnefndar Alþingis um frumvarp til laga um tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands, 130. mál. Umhverfisnefnd fjallaði um þá kafla frumvarpsins sem falla undir málefnasvið nefndarinnar og kallaði til sín gesti vegna málsins.

Frumvarpið er flutt í samræmi við stefnuyfirlýsingu ríkisstjórnarinnar frá 23. maí 2007 og með því eru eins og heiti þess gefur til kynna lagðar til breytingar á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands.

Í athugasemdum með frumvarpinu kemur fram að frumvarpið sé lagt fram með það fyrir augum að hagræða, einfalda stjórnsýslu og skipa skyldum málaflokkum undir eina stjórn. 2. minni hluti umhverfisnefndar telur að þær breytingar sem fyrirhugaðar eru á sviði skógræktar og landgræðslu gangi í þveröfuga átt. Með frumvarpinu er lagt að til skógrækt flytjist frá landbúnaðarráðuneytinu til umhverfisráðuneytisins að undanskilinni ræktun nytjaskóga. Þá eiga fjárveitingar til rannsókna á sviði skógræktar að vera áfram hjá landbúnaðarráðuneytinu og eftir 1. janúar 2008 í höndum sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis. Með þessu móti verður málaflokkurinn skógrækt klofinn milli tveggja ráðuneyta þar sem stærsti framkvæmdaþátturinn, landshlutaverkefni, og fjárveitingar til skógræktarrannsókna verða eftir í sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytinu. Þá eiga fjármunir til verkefnisins „Bændur græða landið“ sem heyrir undir Landgræðslu ríkisins að vera á forræði og fjárlagalið sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis án þess að sannfærandi rök séu færð fyrir því. Vandséð er hvernig framangreindar ráðstafanir séu til þess fallnar að hagræða og einfalda stjórnsýslu á sviði skógræktar og landgræðslu.

2. minni hlutinn telur mikilvægt að við þær breytingar sem fyrirhugaðar eru annars vegar með sameiningu starfsemi Veðurstofu Íslands og vatnamælinga Orkustofnunar og hins vegar með flutningi málefna og starfsmanna frá Fiskistofu og Umhverfisstofnun til Matvælaeftirlitsins verði haft samráð við starfsmenn og að gætt verði að réttindum og hagsmunum þeirra.

2. minni hlutinn tekur undir þau sjónarmið sem fram hafa komið m.a. í umsögnum Bændasamtaka Íslands og Landssambandi kúabænda en þar er lögð áhersla á að sú stofnun sem nefnd er Matvælaeftirlitið i frumvarpinu fái annað heiti sem sé meira lýsandi fyrir þá starfsemi sem þar muni fara fram. Í þessu sambandi ber að nefna að hin nýja stofnun mun sinna margháttuðu eftirliti sem hefur ekkert með matvæli að gera.

Frumvarp þetta virðist hafa verið samið í því skyni að tryggja helmingaskipti stjórnarflokkanna í ríkisstjórn. Frumvarpið ber þess merki að hafa verið samið án nægilegs undirbúnings og samráðs við þær stofnanir og hagsmunaaðila sem frumvarpið varðar og leggst minni hlutinn gegn því að sá þáttur frumvarpsins sem umhverfisnefnd fjallaði um verði samþykktur.

Alþingi, 26. nóv. 2007.

Höskuldur Þórhallsson.

Umsögn

Meiri hluta umhverfisnefndar um 130. mál, frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands.

Vísað er í bréf allsherjarnefndar Alþingis, dags. 22. október 2007, þar sem farið er fram á umsögn umhverfisnefndar Alþingis um frumvarp til laga um tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands, 130. mál.

Þær umsagnir sem borist hafa allsherjarnefnd vegna málsins hafa einnig legið fyrir við umfjöllun umhverfisnefndar. Nefndin hefur fengið á sinn fund Pál Þórhallsson frá forsætisráðuneyti, Baldur P. Erlingsson og Arnór Snæbjörnsson frá landbúnaðarráðuneyti, Magnús Jóhannesson, Sigríði Auði Arnardóttur og Sigrúnu Ágústsdóttur frá umhverfisráðuneyti, Arnór Sigurðsson frá Skógrækt ríkisins, Aðalstein Sigurgeirsson frá Rannsóknastöð Skógræktar ríkisins að Mógilsá, Elínu Smáradóttur frá Orkustofnun ríkisins, Árna Snorrason frá Vatnamælingum ríkisins, Jón Gíslason frá Landbúnaðarstofnun, Ellý K. Guðmundsdóttur og Kristínu L. Árnadóttur frá Umhverfisstofnun, og Svein Runólfsson og Andrés Arnalds frá Landgræðslu ríkisins.

Frumvarp þetta er flutt í samræmi við stefnuyfirlýsingu ríkisstjórnarinnar frá 23. maí 2007 og með því eru lagðar til breytingar á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands. Nefndin tók til umfjöllunar 5.–7. þátt frumvarpsins en þar eru lagðar til lagabreytingar vegna flutnings landgræðslu og skógræktar, að undanskilinni ræktun nytjaskóga, til umhverfisráðuneytisins og breytingar er lúta að því að skýra valdmörk sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytisins og umhverfisráðuneytisins, breytingar vegna flutnings vatnamælinga til umhverfisráðuneytisins og breytingar vegna flutnings matvælamála til sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytisins.

Meiri hluti nefndarinnar styður þær breytingar sem lagðar eru til varðandi sameiningu vatnamælinga og Veðurstofu Íslands og telur fyrirkomulagið tvímælalaust til bóta. Meiri hlutinn beinir því þó til allsherjarnefndar að kanna hvað átt sé við með ummælum í athugasemdum með frumvarpinu um að vatnamælingar heyri undir umhverfisráðuneyti frá 1. janúar 2008 en að starfsemi vatnamælinga verði vistuð hjá Orkustofnun þar til sameiningu Veðurstofu Íslands og vatnamælinga verði lokið í síðasta lagi 1. janúar 2009, sbr. umsögn frá Orkustofnun. Auk þess leggur meiri hlutinn áherslu á að við sameininguna verði tímanlega gengið frá starfsmannamálum svo að ekki skapist óvissa um réttarstöðu starfsmanna og að gætt verði að réttindum og hagsmunum þeirra.

Meiri hlutinn lýsir jafnframt yfir stuðningi við breytingar á fyrirkomulagi matvælaeftirlits en leggur þó áherslu á að vel verði staðið að undirbúningi á tilfærslu starfsmanna milli stofnana. Meiri hlutinn telur mikilvægt að haft verði samráð við starfsmenn við tilfærsluna og að tryggt verði að áunnin réttindi þeirra haldist. Meiri hlutinn bendir á að þótt höfuðstöðvar hinnar nýju stofnunar verði í Árborg er ekkert sem kemur í veg fyrir að stofnunin hafi starfsstöðvar á fleiri en einum stað ef henta þykir. Meiri hlutinn bendir einnig á að í nokkrum umsögnum hefur verið lögð áhersla á að hin nýja stofnun sem nefnd er Matvælaeftirlitið í frumvarpinu fái annað og meira lýsandi nafn fyrir þá starfsemi sem þar muni fara fram. Þá telur meiri hlutinn mikilvægt að skýr skil verði milli hlutverks Matvælaeftirlitsins og heilbrigðiseftirlits sveitarfélaga. Í athugasemdum í frumvarpinu kemur fram að ekki sé ætlunin að breyta verksviði heilbrigðiseftirlits sveitarfélaganna gagnvart Matvælaeftirlitinu. Í þessu sambandi bendir umhverfisnefnd á umsögn Landbúnaðarstofnunar þar sem fram kemur að orðalag frumvarpsins sé ekki nægilega skýrt um tiltekin atriði varðandi verkaskiptingu milli Matvælaeftirlitsins og heilbrigðiseftirlits sveitarfélaganna. Loks vekur meiri hlutinn athygli á umsögn

Umhverfisstofnunar en þar eru lagðar til ýmsar breytingar á lögum um matvæli, nr. 93/1995.

Meiri hlutinn gerir ekki athugasemdir við þær fyrirætlanir að flytja landgræðslu og skógrækt til umhverfisráðuneytisins en bendir þó á athugasemdir sem koma fram, m.a. í umsögn Skógræktar ríkisins og Landgræðslu ríkisins, en stofnanirnar leggja þunga áherslu á að við breytingarnar sé verkefnum stofnananna og fjárveitingum til þeirra ekki skipt upp milli tveggja ráðuneyta. Meiri hlutinn telur mikilvægt að lagafrumvarp það sem ætlað er að kveða á um flutning á forræði þjóðskóga til umhverfisráðuneytisins verði lagt fram sem fyrst svo verkefnið get fylgt Skógræktinni enda um að ræða þann þátt í starfsemi stofnunarinnar sem á best heima undir umhverfisráðuneytinu. Enn fremur vekur meiri hlutinn athygli á athugasemdum í umsögn Landgræðslu ríkisins en þar koma fram ýmsar leiðréttingar á ummælum í greinargerð með frumvarpinu.

Að lokum beinir meiri hlutinn því til allsherjarnefndar að ræða sérstaklega við fulltrúa Dýralæknafélags Íslands en umsögn þess barst umhverfisnefnd eftir að viðtölum var lokið. Ljóst er þó af umsögn þeirra að mikilvægt er að hraða og vanda til þeirrar endurskoðunar á dýraverndunarlögum sem hafin er á vegum umhverfisráðuneytisins.

Meiri hlutinn leggur til að sá þáttur frumvarpsins sem hún hefur fjallað um verði samþykktur og að framangreindar athugasemdir verði teknar til skoðunar.

Alþingi, 16. nóv. 2007.

Helgi Hjörvar, form.,
Kjartan Ólafsson,
Guðfinna S. Bjarnadóttir,
Illugi Gunnarsson,
Ármann Kr. Ólafsson.

9. nóv. 2007

Til: umhverfisnefndar Alþingis

Frá: umhverfissráðuneytinu

Minnisblað um flutning landgræðslu og skógræktar frá landbúnaðarráðuneyti í umhverfissráðuneyti.

Á grundvelli stjórnarsáttmála ríkisstjórnarinnar frá 23. maí sl. og með samþykkt ríkisstjórnarinnar 25. maí sl. um breytingar á ráðuneytisskipan og tilflutning verkefna milli ráðuneyta var ákveðið að stjórnsýslulegt forræði og ábyrgð á Skógrækt ríkisins og Landgræðslu ríkisins færðist til umhverfissráðuneytis frá landbúnaðarráðuneytinu. Hinsvegar var ákveðið að nytjaskógrækt sú sem fram fer á grundvelli laga um landshlutabundinna verkefni yrði áfram á forræði landbúnaðarráðuneytis og eftir 1 janúar 2008 í höndum sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis.

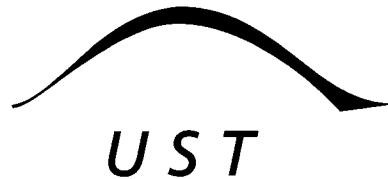
Við undirbúning að flutningi þessara verkefna hafa verið höfð að leiðarljósi eftirfarandi grundvallarsjónarmið:

1. Þrátt fyrir að nokkur verkefni Landgræðslu ríkisins og Skógræktar ríkisins tengist hefðbundnum landbúnaði og nytjaskógrækt á bújörðum var ákveðið að stofnanirnar mundu flytjast í heilu lagi milli ráðuneyta og starfsemi þeirra yrði amk fyrst um sinn lítið breytt. Á þennan hátt yrði tryggt að stofnanirnar yrðu ekki á neinn hátt veiktar faglega við breytinguna.
2. Sérstakt samkomulag yrði gert milli ráðuneytanna um framkvæmd þeirra verkefna sem stofnanirnar hafa unnið og tengjast sérstaklega verkefnum sjávarútvegs- og landbúnaðarr „Bændur græða landið“ hjá Landgræðslunni og rannsóknir í skógrækt hjá Skógrækt ríkisins. Ætla má að þessi verkefni séu í dag innan við 10% af heildarumfangi rekstrar hjá báðum stofnunum. Þannig yrði tryggt að atvinnugreinin muni ekki bera skaða af þessari breytingu.
3. Jarðir sem verið hafa í umsjá Landgræðslu ríkisins og Skógræktar ríkisins í umboði jarðeignadeildar landbúnaðarráðuneytisins verði það áfram óbreytt en jarðir svonefndra Þjóðskóga og jarðir sem ánafnaðar hafa verið Skógrækt ríkisins frá einstaklingum eða öðrum aðilum til skógræktar flytjist til umhverfissráðuneytis frá landbúnaðarráðuneyti. Liggur fyrir að gerður verður samningur milli ráðuneytanna og stofnanna tveggja um þessa framkvæmd. meginmarkmið þessarar ráðstöfunar eru hagræðingarsjónarmið þ.e. að vera

ekki með stjórnsýslu á tveimur stöðum innan stjórnkerfisins þegar kenur sölu eða framsali jarðeigna úi eigu ríkissjóðs.

Með flutningi Landgræðslu ríkisins og Skógræktar ríkisins frá landbúnaðarráðuneyti til umhverfisráðuneytis mun forræði og ábyrgð á öllum aðgerðum í landgræðslu og skógrækt sem snúa að því að draga úr uppblæstri og rýrnun landgæða, endurheimt vistkerfa og auknum landgæðum svo sem skógrækt til útivistar verða hjá umhverfisráðuneytinu. Þessi verkefni falla í raun mjög vel að því meginhlutverki ráðuneytisins að vernda og eftir megni bæta landgæði. Þessi tilfærsla verkefna mun jafnframt kalla á aukið samstarf ráðuneytisins við landbúnaðinn sem atvinnugrein á þessum sviðum með hliðstæðum hætti og ráðuneytið á samstarf við sjávarútveginn um margháttaðar aðgerðir t.d. um varnir gegn mengun hafsins og við iðnaðinn t.d. um varnir gegn mengun frá iðnaði. Því má segja að með þessum breytingum sé frá sjónarhóli stjórnsýslu umhverfismála verið að jafnsetja landbúnaðinn og aðrar atvinnugreinar í landinu.

Eins og áður hefur komið fram er gert ráð fyrir að formlegt samstarf verði milli ráðuneytanna eftir flutninginn um verkefnið „Bændur græða landið“ sem Landgræðsla ríkisins mun sjá um framkvæmd eins og verið hefur. Þetta verkefni hefur mikla þýðingu bæði fyrir bættu afkomu í landbúnaði og einnig umhverfisvernd. Með því að styðja bændur til landbóta á heimajörðum er í senn verið að styrkja afkomu möguleika og nýtingu bújarða í byggð, en um leið skapa skilyrði til að minnka beitarálag á afrétti þar sem álag kann að vera of mikið. Að því er varðar rannsóknir í skógrækt munu ráðuneytin í sameiningu móta rannsóknaráherslur þannig að að þær geti bæði nýst sem best í atvinnuskyni og til landbótaaðgerða. Ekki er vafi á að vistun skógræktarrannsókna á einum stað eykur samlegð og tryggir betri árangur fyrir sama fjármagn enda mjög margt sameiginlegt með aðgerðum að þessum tveimur markmiðum í skógrækt.



Umhverfisstofnun

Environment and Food Agency of Iceland

Suðurlandsbraut 24
IS - 108 Reykjavík, Ísland

☎ (+354) 591 2000
Fax (+354) 591 2010
umhverfisstofnun@ust.is
www.umhverfisstofnun.is

Alþingi - Allsherjarnefnd,
Selma Hafliðadóttir, nefndarritari
Kirkjustræti
150 Reykjavík

Alþingi
Erindi nr. Þ 135/120
komudagur 8. 11. 2007

Reykjavík, 7. nóvember 2007
Tilvísun: UST20071000148/klá

Frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands.

Visað er í bréf frá allsherjarnefnd Alþingis dagsett 22. október 2007 þar sem óskað er eftir umsögn stofnunarinnar um frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands, 130. mál, breyting ýmissa laga. Umhverfisstofnun mun einungis gera athugasemdir við ákvæði frumvarpsins sem snerta starfssvið þess.

Í 28. og 29. gr. frumvarpsins er tillaga um breytingu á gildandi 11. og 14. gr. laga um dýravernd sem hefur það að markmiðið að færa yfir á forræði nýrrar Matavælaeftirlitsstofnunar að setja reglur um og að hafa eftirlit með flutningi á búfé og aflifun búfés en umhverfisráðherra verði áfram með ábyrgð á dýravernd hvað snertir önnur dýr en búfé, þ.e. gæludýr. Stofnunin er mjög hlynt þessari breytingu og telur það málaflökknum til framdráttar að hann sé vistaður hjá þeirri stofnun sem í dag hefur umsjón með öðrum þáttum er snerta búfé.

Í XXIII. og XXIV. kafla frumvarpsins er fjallað um breytingar sem gerðar eru vegna flutnings matvælamála til sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis. Stofnunin telur það faglega mjög jákvætt að eftirlit með öryggi matvæla sé sett undir eitt ráðuneyti. Flutningur svo stórra verkefna milli ráðuneyta er vandmeðfarinn þá sérstaklega vegna mikilla tengsla milli laga um matvæli nr. 93/1995 og laga um hollustuhætti og mengunarvarnir nr. 7/1998 og vill stofnunin því koma eftirfarandi athugasemdum á framfæri.

Í 2. mgr. 29. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir segir að Umhverfisstofnun beri að samhæfa aðgerðir þegar upp koma matarsýkingar. Telur stofnunin rétt að orðið

matarsýkingar sé felld úr 2. mgr. 29. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir og að samskonar ákvæði verði sett inn í lög um matvæli þar sem Matvælaeftirliti verði gert skylt að sinna samhfæingu aðgerða hvað varðar matarsýkingar.

Í 2. mgr. 15. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir er ráðherra heimilt að setja reglugerð um réttindi og skyldur heilbrigðisfulltrúa. Heilbrigðisfulltrúar fara m.a. með eftirlit skv. lögum um matvæli og er því lagt til að sambærilegt ákvæði verði sett inn í 23. gr. laga um matvæli. Mikilvægt er að umhverfissráðuneyti og landbúnaðar- og sjávarútvegsráðuneyti hafi samráð um setningu slíkra reglugerða m.a. vegna kröfu um menntun heilbrigðisfulltrúa. Í 15. gr. er einnig kveðið á um að það þurfi leyfi umhverfissráðherra til að starfa sem heilbrigðisfulltrúi. Skoða þarf hvort landbúnaðar- og sjávarútvegsráðherra á að veita sambærilegt leyfi vegna matvælaeftirlits.

Í 18. og 19. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir er að finna ákvæði um skyldur Umhverfisstofnunar til að vinna að samræmingu heilbrigðiseftirlits á landinu og hefur stofnunin m.a. heimildir til að gefa út leiðbeiningar og viðmiðunarreglur sem heilbrigðisnefndum ber að fylgja og skyldur til að gera fræðslufni og upplýsa og fræða þá er starfa að heilbrigðiseftirliti. Ekki er sambærilegt ákvæði í lögum um matvæli og telur stofnunin rétt að sett sé sambærilegt ákvæði í þau enda skiptir miklu að Matvælaeftirlitið hafi skýrar valdheimildir til að vinna að samræmingu heilbrigðiseftirlits á landinu öllu. Einnig má benda á heimildir Umhverfisstofnunar skv. 14. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir til að hafa fulltrúa á fundum heilbrigðisnefnda með tillögurrétt og málfrelsi.

Í 2. mgr. 25. gr. laga um matvæli er vísað til að eftirlitsgjöld heilbrigðiseftirlits sveitarfélaga vegna matvælaeftirlits skuli vera samkvæmt lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir. Í 12. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir er að finna ákvæði um gjaldskrárheimildir heilbrigðisnefnda þar á meðal skyldu umhverfissráðherra til að gefa út leiðbeinandi reglur um uppbyggingu gjaldskráa sveitarfélaga. Að mati stofnunarinnar ætti að vera sambærilegt ákvæði um skyldu landbúnaðar- og sjávarútvegsráðherra til að gefa út leiðbeinandi reglur enda byggja reglur um eftirlit og útgáfu starfsleyfa hjá heilbrigðisnefndum vegna matvæla á lögum um matvæli.

Í f. lið 6. gr. frumvarpsins er kveðið á um að Matvælaeftirlitið annist innflutning annarra matvæla en getið er í a-e lið. Í e-lið er kveðið á um heimildir stofnunarinnar hvað varðar sjávarafurðir og er þar ekki kveðið á um heimildir hvað varðar innflutning sjávarafurða. Lagt er til að við e-lið bætist orðið, innflutningur, þannig að ljóst sé að Matvælaeftirlitið fari með eftirlit með innflutningi sjávarafurða.

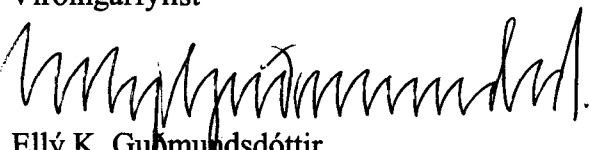
Í 48. gr. frumvarpsins er kveðið á um heimildir til handa Matvælaeftirlitinu til að grípa til viðurlaga í samræmi við ákvæði greinarinnar. Um heimildir heilbrigðisnefnda sveitarfélaga gilda hins vegar áfram 30. gr. laga um matvæli þar sem segir að um valdsvið og þvingunarúrræði eftirlitsaðila gilda að öðrn leyti ákvæði laga um hollustuhætti og mengunarvarnir. Telur stofnunin það geta leitt til réttaróvissu að vísað sé til annarra laga um valdsvið og þvingunarúrræði eftirlitsaðila og að réttara sé að setja inn sambærileg þvingunarúrræði í lög um matvæli og er að finna í VI. kafla laga um hollustuhætti og mengunarvarnir.

Jafnframt telur Umhverfisstofnun að heiti nýrrar stofnunar sem sett er fram í frumvarpinu, Matvælaeftirlit, sé villandi þar sem heilbrigðiseftirlit sveitarfélaganna fer með stóran hluta af

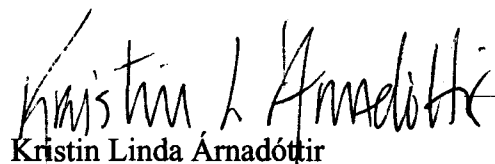
matvælaeftirliti í landinu. Leggur stofnunin því til að heiti stofnunarinnar verði breytt í Matvælastofnun.

Umhverfisstofnun telur eins og áður sagði það mjög jákvætt út frá faglegum sjónarmiðum að eftirlit með öryggi matvæla sé á einni hendi en telur að vanda þurfi til verka til að tryggt sé að nýtt Matvælaeftirlit og heilbrigðiseftirlit sveitarfélaganna hafi a.m.k þau stjórnþæki sem til staðar eru í dag. Einnig telur stofnunin mikilvægt að vel sé staðið að tilfærslu starfsfólks til nýrrar stofnunar, haft verði náið samráð við það um þessa tilfærslu og að tryggt sé að áunnin réttur starfsfólks haldist.

Virðingarfyllst



Elly K. Guðmundsdóttir
Forstjóri


Kristin Linda Árnadóttir
Lögfræðingur

Afrit:
Umhverfisnefnd Alþingis

Alþingi
Erindi nr. P 135/30
komudagur 29.10.2007



**VEÐURSTOFA
ÍSLANDS**

Allsherjarnefndnefnd Alþingis
Alþingi
150 Reykjavík

Dags. 24. október 2007
Tilv. 012/7700/MJ/KG

EFNI: Umsógn Veðurstofu Íslands um frumvarp til laga um breytingu á
ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands

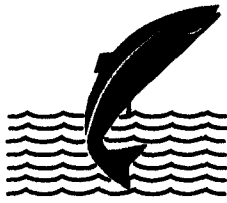
Ísað er til bréfs dags. 22. október 2007.

Veðurstofa Íslands telur flutning vatnamælinga Orkustofnunar yfir til
umhverfisráðuneytis vera jákvæða og tímabæra breytingu á stofnanakerfi
landsins. Einnig fagnar Veðurstofan fyrirætlan stjórnvalda um að sameina
Veðurstofuna og vatnamælingar í eina stofnun fyrir 1. janúar 2009.

Virðingarfyllt


Magnús Jónsson
veðurstofustjóri

Alþingi
Erindi nr. **P** 135 / 116
komudagur 7.11.2007



VEIÐIMÁLASTOFNUN

Veiðinýting • Lífríki í ám og vötnum • Rannsóknir • Ráðgjöf

Keldnaholti, 112 Reykjavík, Sími 5806300, Símbréf 5806301,

Netfang: veidimalastofnun@veidimal.is, Veffang: www.veidimal.is

Alþingi
Allsherjarnefnd
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík 6. nóvember 2007

Frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands.

Veiðimalastofnun hefur verið beðin um umsögn um ofanefnt frumvarp. Um er að ræða tilfærslu ýmissa verkefna milli ráðuneyta. Margar þessara breytinga eru eðlilegar og til bóta, enda hefur verkaskipting innan stjórnarráðsins ekki alltaf fylgt þróun mála í þjóðfélaginu. Einnig er mikilvægt að samvinna um verkefni geti gengið greiðar á milli ráðuneyta og stofnanna þeirra eftir þessar breytingar en hingað til.

Umsögn Veiðimalastofnunar mun einkum lúta að þeim breytingum er snúa að starfsumhverfi hennar.

Nú verður vikið að einstökum greinum frumvarpsins. Veiðimalastofnun fagnar sérstaklega 31. grein frumvarpsins þar sem kveðið er á um breytingar á lögum um innflutning dýra þar sem kveðið er á um áhættumat með innflutning á nýjum tegundum, sem algerlega hefur vantað. Mikilvægt er að þessu nýja ákvæði sé fylgt vel eftir með reglugerð þar sem tryggt verði að hægt sé að sannreyna áhættumat af þeim stofnunum sem gerst þekkja til á hverju sviði.

Í XXXVI frumvarpsins er fjallað um breytingar á lögum um eldi nytjastofna sjávar. Systurlög þessa eru lög um eldi vatnafiska nr. 57/2006. Inn í þennan kafla frumvarpsins vantar samsvarandi ákvæði og er að finna í 6. grein laga um eldi vatnafiska um að hægt sé að banna fiskeldi eða eldi ákveðinna tegunda eða notkun ákveðinna eldisaðferða. Þetta er mikilvægt svo að hægt sé að stýra fiskeldi og forðast árekstra innan fiskeldis eða við aðra nytjastofna. Þetta mætti verða f. liður XXXVI kafla og orðast svo. Inn í löginn komi ný grein sem verði 7. grein og heiti *Staðbundið bann við starfsemi*. Aðrar greinar raðist skv.

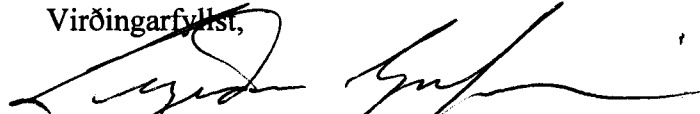
því. *Sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra getur að fenginni umsögn Fiskistofu, Matvælaeftirlitsins, fisksjúkdómanefndar, Hafrannsóknastofnunar og Veiðimálastofnunar, takmarkað eða bannað fiskeldi, fiskeldi ákveðinna tegunda eða stofna eða ákveðnar eldisaðferðir í einstaka fjörðum, flóum eða landsvæðum sem teljast sérlega viðkvæm gagnvart starfsemi þeirri sem fram fer samkvæmt lögum þessum. Við ákvörðun ráðherra skv. 1. mgr. skal taka mið af því að markmið laga þessa að vernda villta nytjastofna og hlífa þeim við fisksjúkdómum og öðrum neikvæðum vistfræðilegum áhrifum. Skal í því sambandi m.a. litið til staðsetningar eldisstöðvar, stærðar þeirra, fjarlægð frá mikilvægum uppeldis- eða hrygningarsvæðum svo og veiðisvæðum eða eldistöðva sem fyrir eru. Jafnframt skal litið til þess hvort fiskeldissvæði séu á gönguleiðum mikilvægra stofna og hvort straumar geti leitt eldisdýr sem sleppa eða mengun á mikilvæg svæði.*

Í XXIX kafla er fjallað um breytingar á lögum um Landbúnaðarstofnun. Gert er ráð fyrir að Landbúnaðarstofnun fái fleiri verkefni einkum á sviði matvælaöryggis og skipti um nafn og verði Matvælaeftirlitið. Innan Landbúnaðarstofnunar eru málefni er lúta ekki að matvælum eins og t.d. veiðimál og fiskeldi. Verður ankannanlegt að vista slík mál innan stofnunar sem heitir Matvælaeftirlit og vandséð hvort þessir málaflokkar fari vel saman. Hætt er einnig við að minni málaflokkar falli í skuggann af aðalviðfangi stofnunarinnar, það er matvælum. Spurning er hvort ekki eigi að hrinda af stað heildarendurskoðun á stjórnsýslu innan Sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis og stjórnsýslustofnanna þess það er Matvælaeftirlitsins og Fiskistofu til að finna hvernig stjórnsýslu verður best fyrir komið. Í Landbúnaðarstofnun var á sínum tíma flutt embætti Veiðimálastjóra sem fór með stjórnsýslu veiðimála. Eitt er það verkefni sem Landbúnaðarstofnun er með á sinni könnu en Veiðimálastofnun hefur alltaf sinnt og gerir enn með samningi við Landbúnaðarstofnun. Þetta er skráning og úrvinnsla veiði í ám og vötnum. Það verkefni er í eðli sínu ekki stjórnsýsla en skil á skýrslum byggir á gagnkvæmum hagsmunum allra sem að málum koma. Ísland hefur allra bestu veiðiskýrslur í veröldinni um laxveiði og gögn um veiði langt aftur. Sá gagnagrunnur er grundvöllur ýmissa rannsókna og ráðgjafar er lítur að veiðinýtingu Þetta verkefni mætti færa til Veiðimálastofnunar þar sem það hefur í raun verið frá upphafi. Tryggja þarf verkefninu viðeigandi fjárveitingu. Þetta mætti gera með breytingu á 13 gr. lax og silungsveiðilagana nr. 61/2006. Í frumvarpinu XL. kafla kæmi d. Liður sem væri *Í stað Landbúnaðarstofnunar í 13. grein komi Veiðimálastofnun.* Með þessu

móti væri búið að tryggja framkvæmd á þessu mikilvæga verkefni í ljósi aðstæðna þar sem Matvælaeftirlitið mun eiga mikið verk óunnið í nýjum verkefnum sem flutt verða þangað.

Í frumvarpið vantar að kveða á um breytingar á lögum um Veiðimálastofnun nr. 59/2006. Þar þarf að breyta "Landbúnaðarráðherra" í "Sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra". Gæti það orðið XLIX. kafli í 7. þætti frumvarpsins, 81. gr. og breyttust númer síðara kafla og greina samkvæmt því.

Virðingarfyllst,



Sigurður Guðjónsson, forstjóri

Afrit sent Sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneyti



Verkalýðsfélag Vestfirðinga

Kt. 650102-3470 – Pólgötu 2, 400 Ísafirði

Sími 456 3190 – Bréfsími 456 3113

Veff. <http://www.verkvest.is/> – Netf. postur@verkvest.is

Ísafirði 29. október 2007

Alþingi

Erindi nr. P 135/39

komudagur 29.10.2007

Nefndasvið Alþingis,
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Efni: umsögn v/frumvarps til laga um breytinga vegna flutnings matvælamála til sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis. 7. Páttur.

Pegar haft er í huga við yfirllestur á fyrirhuguðum breytingum og hvernig hagsmunum þeirra sem starfa í matvælagreinunum verði best gætt, er ekki að finna þau úrræði sem þarf til að tryggja réttindi þeirra á vinnumarkaði. Í dag er staðan sú t.d. í fiskvinnslu að uppfylltum ákveðnum skilyrðum Fiskistofu og Heilbrigðiseftirlits (nefnda) þá getur ákveðin aðili fengið heimild til vinnslu. Sá aðili getur ráðið til starfa fólk en virðist ekki þurfa að uppfylla nein sérstök ákvæði kjarasamninga gagnvart því fólk til að fá að halda sínum rekstri áfram.

Nokkuð er um það, og mér liggur við að segja, að um einbeittan brotavilja gegn starfsfólki sé að ræða hjá einstaka matvælaframleiðanda í fiskvinnslu, þó almennt sé ástandið ágætt í fiskvinnslunni. Svo ramt kveður að þessu, og þó skal ótalið að gjarnan er starfsfólk á lágmarkslaunum, að þrátt fyrir ítrekuð brot gegn starfsfólki í formi ógreiddra launa, orlofs, lífeyrissjóðs eða annara launatengdra gjalda sem stéttarfélög standa í málrekstri við að innheimta, virðist skorta á úrræðum hjá stjórnarsýslunni við að koma höndum yfir þess háttar brotalamir í rekstri.

Í greinum 39,40 og 42 er tekið á því hvernig skuli staðið að málum varðandi menntun þeirra sem koma að matvælavinnslu ásamt því að efla fræðslu í matvælaiðnaði. Þá er einnig tekið á því hvernig dreifingu og framleiðslu skuli háttað og þar tekið fram að hægt sé að beita leifissviftum til að tryggja að ákvæðum um flutning og framleiðslu þeirra sé uppfyllt. Þar kemur einnig fram að Matvælaeftirlitið skuli skrá nauðsynlegar upplýsingar um framleiðslu matvæla.

Hvergi í þessum breytingum er hægt að lesa að eftirlitsaðilanum sé skilt að láta stéttarfélög fá vitneskju ef þeir hafi rökstuddan grun um að ekki sé verið að fara samkvæmt reglum varðandi aðbúnað eða annað er kanna að snúa að þeim sem vinna í matvælaiðnaði.



Verkalýðsfélag Vestfirðinga

Kt. 650102-3470 – Pólgötu 2, 400 Ísafirði

Sími 456 3190 – Bréfsími 456 3113

Veff. <http://www.verkvest.is/> – Netf. postur@verkvest.is

Þó e.t.v sé ekki bein vísan um það hvernig skuli fara með slíkar upplýsingar, eða ef eftirlitsaðila er ekki heimilt að láta stéttarfélög í té vitneskju um vankanta, þá væri ráð að Vinnumálastofnun fengi þær upplýsingar og gerði viðeigandi ráðstafanir. Ef um ítrekuð brot væri að ræða þá, eins og í 40. gr. vísað í 1. mgr. 20. gr. laganna um meðferð matvæla, væri stofnuninni heimilt að svifta viðkomandi aðila leyfi til vinnslu ef um endurteknin og ítrekuð brot gegn starfsfólki væri að ræða.

Það er ekki síður mikilvægt að Matvælaeftirliti verði heimilt að koma inn í mál og grípa til viðeigandi aðgerða gegn þeim sem nánast stunda það að far illa með starfsfólk, oft í skjóli þess að ekki verði gripið til aðgerða gegn þeim af hálfu eftirlitsaðila.

Í þessum breytingum er kjörið tækifæri til að skerpa á samstarfi eftirlitsaðila innan stjórnsýslunnar þ.e. nýju Matvælaeftirliti, Vinnumálastofnunar og Umhverfisstofnunar, með skilvirkum úrræðum væri hægt að koma í veg fyrir að þeir sem ekki standa sig gagnvart starfsfólki fái að halda áfram viðteknum hætti óáreittir.

F.h. Verkalýðsfélags Vestfirðinga


Finnþogi Sveinbjörnsson – formaður.

Alþingi
Erindi nr. **P** 135/118
komudagur 8.11.2007

Til Alþingis, berist til Allsherjarnefndar.

Frá Stjórn Vesturlandsskóga.

Efni: Umsögn um Frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna tilfærslu verkefna innan Stjórnarráðs Íslands. Þskj. 131.

Stjórn Vesturlandsskóga gerir þá meginathugasemd við XVII. kafla frumvarpsins (sbr. þskj. 131), að þar er gert ráð fyrir flutningi Skógræktar ríkisins að mestu leyti til umhverfisráðuneytisins, en þó kemur fram í almennum athugasemdum með frumvarpinu, að fjármagn, sem varið hefur verið til “hagnýtra rannsóknaverkefna á sviði landbúnaðar, sem nú eru á viðfangsefni 04-321-1.10 Rannsóknastöð skógræktar á Mógilsá”, verði vistað í sjávarútvegs og landbúnaðarráðuneyti. Síðan er talað um samningsgerð milli hinna tveggja ráðuneyta, sem hér koma við sögu, í samráði við Bændasamtök Íslands um að “Rannsóknastöðin á Mógilsá annist tilteknar rannsóknir í þágu landbúnaðar fyrir a.m.k. andvirði þeirrar fjárhæðar árlega með sama hætti og verið hefur til þessa”.

Þessi athugasemd á engan rétt á sér, þar sem með henni er látið ranglega í það skína, að einhverjum hluta af ráðstöfunarfé Rannsóknastöðvarinnar á Mógilsá hafi á undanförunum árum verið varið til “rannsókna í þágu landbúnaðar”. Fyrir þessu er sá flugufótur, að skógrækt getur vissulega talist landbúnaður. Hins vegar væri hægt að lesa út úr þessum texta og samhengi hans, að Rannsóknastöðin eigi áfram, sem fyrr (sic), að verja hluta af rekstarfé sínu til einhverra óskilgreindra landbúnaðarrannsókna, annarra en skógræktar. Þarna er einhver ruglingur á ferðinni, sem býður heim hættu á, að fjármagn, sem varið hefur verið til skógræktarrannsókna á undanförunum árum, muni í framtíðinni í einhverjum mæli renna til rannsókna á öðrum sviðum en skógræktar. **Stjórn Vesturlandsskóga leggur þunga áherslu á, að allt það fjármagn, sem veitt hefur verið til Rannsóknastöðvar skógræktar á Mógilsá, fylgi henni yfir í umhverfisráðuneytið, óskert!** Raunar er full þörf á því að auka á komandi árum við það fé, sem veitt hefur verið til skógræktarrannsókna, eins og full ástæða er til að auka umfang skógræktar á jörðum bænda, sem er einn helsti vaxtarbroddur íslensks landbúnaðar í dag.

Við leggjum líka til, að **25. grein laganna orðist þannig: “IV.kafli laga um skógrækt, nr. 3/1955, með síðari breytingum falli niður.”**

Eftir að sett hafa verið lög um landshlutaverkefni í skógrækt, er þessi kafli skógræktarlaganna gjörsamlega úreltur.

Loks vill stjórn Vesturlandsskóga benda á, að í athugasemdum með frumvarpinu frá fjárlagaskrifstofu Fjármálaráðuneytisins, sem birtar eru í fylgiskjali með frumvarpinu, segir: *“Markmið þessara aðgerða er að laga stjórnsýsluna og verkefni ráðuneyta betur að þörfum nútímans og að ráðuneyti verði öflugar og skilvirkar einingar þar sem skyldum málaflokkum er skipað saman undir eina stjórn.”*

Við lýsum okkur sammála þessari athugasemd og viljum því óska eftir, að Lögum um landshlutaverkefni í skógrækt (95/2006) verði nú við þau tímamót, sem felast í setningu laga á grundvelli þskj. 131, breytt á þann veg, að flytji Landshlutaverkefnin yfir í umhverfisráðuneytið, enda teljum við, að sáttmáli ríkisstjórnarflokkanna frá því í vor, kveði á um slíkt hið sama. Altént er ótækt, að vista hluta málaflokksins í einu ráðuneyti og aðra hluta í öðru. Stærð málaflokksins, hvort sem mælt er í árlegum fjárveitingum eða stöðugildum innan stjórnkerfisins, leyfir ekki, að honum sé sundrað með þeim hætti, sem hér er lagt upp með. Öðru vísi verður sjálfum markmiðum laga á grundvelli þskj. 131 heldur ekki náð, sbr. fyrrgreinda athugasemd fjárlagaskrifstofu Fjármálaráðuneytisins.

Við leggjum því til, að eftirtöldum breytingum á lögum nr. 95/2006 verði bætt í “Bandorminn”:

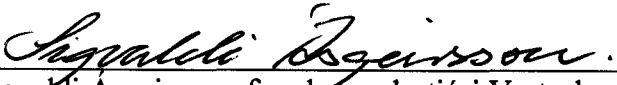
Að 3. grein verði breytt þannig, að í fyrstu málsgrein komi “Umhverfisráðherra” í stað “Landbúnaðarráðherra”; í annarri málsgrein komi “umhverfisráðuneytið” í stað “landbúnaðarráðuneytið” og í þriðju málsgrein komi “Umhverfisráðherra” í stað “Landbúnaðarráðherra”.

Í 4. gr., síðustu málsgrein komi: “umhverfisráðherra” í stað “landbúnaðarráðherra”.

Í 5. gr., fyrstu málsgrein komi “Umhverfisráðherra” í stað “Landbúnaðarráðherra” og í 3. málsgrein “Umhverfisráðherra” í stað “Landbúnaðarráðherra”.

Í 6. gr., 2. málsgrein komi “umhverfisráðherra” í stað “landbúnaðarráðherra”.

Gjört að Hvanneyri 7. nóvember 2007, fh. stjórnar Vesturlandsskóga,


Sigvaldi Ásgeirsson, framkvæmdastjóri Vesturlandsskóga.



Vesturlandsskógar

Hvanneyri - 311 Borgarnes

Kt. 520400-4430

Sími: 433 7051 - Fax: 433 7055

vestskogar@vestskogar.is